לציונות--לסוציאליזם--לאחוות עמים

יום ג', י"ג בכסלו תשמ"ט, 22 בנובמבר 1988 / שנה מ"ו גיל' 13806 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

מפעל "ליגת" נפתח מחדש

עזרא אמירן

הסכנה לניתוח מחודש את המו"מ על תנאי הפרישה ותשלום הפיצויים לעובדי מפעל "ליגת" בקריית גת, וישנה מוצות הלילה במפעל בו התכנסו העובדים. כתוצאה מכך נפתחו שעריו והפועלים יצאו לבתיהם לפנות בוקר ישובו הבוקר להמשיך בעבודה, כל עוד המו"מ בין הצדדים יימשך. התפנית הדרמטית התרחשה סמוך לחצות הלילה, לאחר שמאות עובדי "ליגת" התכנסו במפעל יחד עם מזכיר מועצת הפועלים, אלברט ארז, מזכיר ועד העובדים ברוך אוחנה ומזכירי ועדים של תשלובת פולגת.

מנכ"לית המפעל, שושנה ירון, נשארה גם היא סגורה בלשכתה במפעל והניתוח נכר בעקבות החלטות קיצוניות להשבית הבוקר את כל תשלובת פולגת. בחצות, התקבלה הנחיה של הנהלת כלל לנכ"לית ירון, לאפשר את חידוש המו"מ.

ידיעה עמוד 20

המערך דחה הצעת בשורה של הליכוד ל"חצי תיק האוצר"

עם זאת השיחות במשכנות המערך נוטה לקבל הצעת הליכוד להתחייב לקדנציה מלאה ● בישיבת שרי הליכוד הודע כי אין להיענות לתביעות האגודה לחוק השיפוט ● שרון תוקף השיחות עם המערך: הכוונה יש להקים ממשלה צרה — האם איבדנו הכוח בסיטואה עמה הלכנו לבחירות

דוריה גון

הליכוד לא חזר בו עדיין מהתנגדותו למסור משרד מרכזי כתוצאה למערך, אך בצורת ... המצטמצם של הליכוד והמערך, הצעת ... [illegible] ... לקואליציה מלאה. ...

(סוף בעמוד 4)

הקהילה האירופית: החלטות אל ג'יר צעד חיובי ליישוב הסכסוך במזה"ת

עם זאת נמנעו 12 מדינות השוק מהכרה במדינה הפלשתינית ● פרס מסר לבסיוני מחאת ישראל ● הליכוד: זו מחאה מתונה מדי ● ידרשו הצהרת גינוי חד־משמעית בקבינט ● ערפאת בקהיר: משלחת אש"ף במצרים – תהפוך לשגרירות פלשתין

מוטי בסוק, אורי הורביץ, סוכנויות הידיעות

בריסל. — 12 המדינות החברות בקהיליה האירופית קידמו אתמול בברכה את החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר והביעו את דעתן, כי הן מהוות "צעדים חיוביים לקראת יישוב הסכסוך הישראלי־הערבי בדרכי שלום." שרי החוץ של הקהיליה "מביעים קורת־רוח נוכח הכבת המועצה הפלשתינית להחלטות 242 ו־338 של מועצת הביטחון, וגם העובדה, כי מהסכמה זו משתמעת הסכמה גם לזכותן של כל מדינות האיזור, כולל ישראל, לקיום ולביטחון, וקוראים לכל הצדדים הנוגעים בדבר לנצל הזדמנות זו ולתרום בצורה היזובית לקידום תהליך השכנת השלום, כדי שיושג פתרון צודק, גלובלי ובר קיימא לסכסוך הישראלי־הערבי באמצעות ועידת שלום בינלאומית בחסות האו"ם.

שרי הקהיליה הביעו גם קורת־רוח נוכח הדחייה המפורשת של הטרור על־ידי המועצה הלאומית הפלשתינית.

בכל זאת — הימנעות מהכרה בקטע שאושר ברגע האחרון, לאחר שצרפת ואיטליה תבעו

(סוף בעמוד 4)

הפתיחה

המהומה ליד דוכן היו"ר בפתיחת הכנסת ה־12 (צילום: י. אלהרר / סקופ 80)

מלווה מהומה וסערת רוחות יצאה הכנסת ה־12 לדרך

סיעות השמאל מחו על דברי היו"ר הזמני, זקן הח"כים יאיר שפרינצק מ"מולדת", ששילב בדבריו הטפה לא"י השלמה ● אחר־כך צרפו להצהרת־האימונים דברי גינוי למדיניות הטרנספר – והצהרתם נפסלה ● כשעברה הכנסת להצבעה על היו"ר הקבוע, נשבעו מחדש – כדי להשתתף בהצבעה ● ברוב של 64 קולות "הקואליציה הצרה" נבחר דב שילנסקי ליו"ר הכנסת החדשה

בצלאל עמיקם

הכנסת ה־12 יצאה אתמול לדרכה בת ארבע השנים תוך כדי מהומה רבתי מלווה בהתכתשות מילוליות שסגמו במעמד החגיגי, את סערת הרוחות שהשביעה את הישיבה. עוררה אישיותו של זקן חברי הכנסת מרום יאיר שפרינצק, איש תנועת "מולדת" שניקרא להשביע את הח"כים. אנשי השמאל שוויתרו חת על הצהרת האמונים שלהם תוך הבעת שאטינגש מהעמדות

(סוף בעמוד 2)

סניורה ואבו־רחמה יצאו לוושינגטון — ישתתפו במשלחת פלשתינית שתיפגש עם שולץ

תהום ענבורי

שני חברי המשלחת המשותפת לירדן ולאש"ף, חנא סניורה ופאיז אבו רחמה יצאו אתמול לוושינגטון, ועל־פי ידיעה שקיבלה הארץ הם יכללו במשלחת פלשתינית שתתקבל אצל שר החוץ ג'ורג' שולץ. לכתבנו נודע כי יוזה השיחות בנוגע לצעדים מקדמים בין אש"ף לבין ארה"ב הברית על מגיעה. אפשרות בין השר שולץ לבין משלחת נוספת של פלשתינים. ... ארה"ב ביקשה להמשיך עד אשר המועצה הלאומית הפלשתינית כדי להבין אם יש בסיס להמשך הדיאלוג עם הפלשתינים. לכתבנו נמסר כי לדעת האמריקנים החלטות 181 לא באה כחשבון כבסיס לדיאלוג: אשר ל־242 הרי הנוסח שאש"ף אימץ איננו מספק אותם, והיא גם דורשת הכרה יותר ברורה בישראל. עם זאת המגעים נמשכים, גם באמצעות מצרים, ויתכן כי תמצא אפשרות לקיום הפגישה. בדעת אש"ף לצרף למשלחת גם את אכרם הניה שגורש בידי ישראל, ואת ד"ר נביל שעת, אבל ארה"ב מתנגדת לאישים האלה, מכיוון שיש בכך משום התגרות בישראל. לדעת ארה"ב הפגישה צריכה להתקיים עם "מנהיגים שאינם מוגדרים כאנשי אש"ף". בשבוע הבא ייצאו לארה"ב אישים פלשתינים נוספים מן השטחים, כאורחי הלובי הפלשתיני בוושינגטון, לסיבוב הרצאות והופעות בארצות־הברית.

אישים תומכי אש"ף בגדה: קבלת החלטה 181 — פירושה הכרה בישראל

פנחס ענברי

קבוצת אישים תומכי אש"ף, מן הגדה וממזרח ירושלים, הודיעו אתמול כי ההחלטה 181 פירושה גם הכרה במדינה יהודית. הדברים כלולים באיגרת ששוגרה לקונסוליות במזרח ירושלים, בדרישה שמדינותיהן יכירו במדינה הפלשתינית. זו פעם ראשונה שבהודעה מסוג זה יש הכרה במדינת־ישראל.

ידיעה עמוד 5.

חיילי מילואים השתוללו בקלנדיה ● עמוד 3

ניסים לקיסר: לא יהיה פיחות ● עמוד 18

המחדלקים שובתים בנמל בן־גוריון ● עמוד 20

חייל רצח קצין והתאבד ● עמוד 20

פתיחה מביישה

אמש נערך מושב הפתיחה של הכנסת השתים־עשרה. את ישיבת הפתיחה הסוערת, המלווה שערוריות ומחאות, ניהלו שני יושבי־ראש. יושב־הראש הזמני ייצג תנועה חדשה, הקוראת להעביר את תושביה הערביים של ארץ־ישראל לארצות ערב. קשה להעלות על הדעת צירוף סמלי מעורר חלחלה יותר לתהליכים העוברים על החברה הישראלית. עד לפני זמן לא רב אי־אפשר היה להעלות את רעיון הטרנספר בפומבי, והוא נחשב, ובצדק, כרעיון גזעני המטיל קלון על הציונות ועל מדינת־ישראל. היום זכה הרעיון ללגיטימציה פוליטית, ואחד ממייצגיו משביע את חברי הכנסת אמונים. אקט המחאה של סיעות השמאל לא היה אולי בדוק עד תומו מבחינה משפטית, אך הוא היה הכרחי לאור האפשרות שהמעמד המביש הזה יעבור ללא תגובה.

יושב־הראש השני של הישיבה, דב שילנסקי, נבחר ברוב קולות לכהונה בת ארבע שנים, בידי אלה האמורים להרכיב את ממשלת הימין הצרה, אם תקום. בעוד יאיר שפרינצק כיהן כיו"ר זמני במקרה, עקב היותו זקן חברי הבית, בחירתו של שילנסקי אינה מקרית. היא מיועדת להשביע את רצונם של חוגי הימין הקיצוני והדתיים, ומבשרת עידן חדש בתולדות הכנסת. שילנסקי אמנם יצא בכוונו תן לכל סיעות הבית, אך קשה להניח שאדם שצעד חמוש בחבילת חומר נפץ כנגד החלטות הבית לפני כמה עשרות שנים, והפך את ועדת הפנים של הכנסת למכשיר פוליטי פרובוקטיבי בצעדותיו בירושלים העתיקה, יהיה זה שישמור על גחלת הסדר הציבורי והנוהל הנכון של עבודת הכנסת בעת כהונתו. העובדה ששמיר בחר להציע לתפקיד אדם המזוהה עם העמדות הקיצוניות ביותר אפילו במפלגתו, הליכוד, מעידה שהליכוד הפך אולי פרגמטי יותר במהלכיו, אבל בסמליו ועמדותיו נותר קיצוני ומסוכן.

משרד הבריאות דוחה התפטרות מנהל בי"ח מזרע וסגניתו

סיבת ההתפטרות: בחירתו מחודש של חבר הוועד אדרי, למרות ניסיונות משרד הבריאות להעבירו למקום אחר ● תוקם ועדה פריטטית לפתור הסכסוך

רונית מורגנשטרן, יהודה צור, עתיים

שרת הבריאות דחתה אתמול את הודעת התפטרות של מנהל בית החולים לחולי נפש מזרע וסגניתו, והורתה להם להמשיך בניהולו התקין של בית החולים.

אתמול התכנסה הנהלת משרד הבריאות ברשות השרה, לדיון מיוחד בעניין, והחליטה לזמן להבוקר את מנהל בית החולים וסגניתו, ולהנחותם להמשיך בתפקידם כרגיל, בגיבוי מלא ממשרד הבריאות.

הודעת ההתפטרות של ד"ר ליונל רווידסון וסגניתו ד"ר אילנה לב, נמסרה לאחר שחבר הוועד, מישל אדרי, שהוכרז בעבר כמי שמתסיס את העובדים, נבחר לכהונה נוספת בוועד, ברוב גדול 218 מתוך 350 מצביעים.

במשרד הבריאות החליטו להעביר את אדרי לתפקיד אחר, בלשכת הפסיכיאטר המחוזי בחיפה. אדרי סירב ועל רקע זה הוכרז סכסוך עבודה. הדבר מחייב על־פי התקש"יר הקמת ועדה פריטטית של ההסתדרות ושל נציבות שרות המדינה לבירור הנושא.

עד להחלטת הוועדה ימשיך בית החולים לתפקד כרגיל, ואם יעמדו מנהליו על דעתם להתפטר, יראו משרד הבריאות למינוי מנהל אחר, או הנהלה משותפת, כדי למנוע פגיעה ב־450 החולים.

קצב: יוחמרו כללי העסקת עובדים זרים בישראל

עתיים

שר העבודה והרווחה, משה קצב, אמר אתמול, כי יוחמרו כללי קבלת עובדים זרים בישראל. רק בעלי מקצועות חיוניים, שאין להם תחליף במשק, יקבלו היתר. תיעשה סריקה במקומות עבודה, ותיבחן אפשרות להפסיק עבודתם של זרים.

השר קצב התבקש בתכנית הבוקר הזה בקול ישראל להגיב על זה: האבטלה בצפון, שם ישנם 19,000 דורשי עבודה, ופיטורים צפויים לאלפי עובדים נוספים. הוא אמר כי היום יעלה את הנושא על סדר היום של הממשלה. לדבריו, יש כיום כ־1000 עובדים זרים בישראל, והדרישה היא בענפי הבניין, התעשייה והחקלאות לעובדים נוספים.

קצב הטעים, כי הפתרון הוא השקעות שיביאו מקומות עבודה נוספים. אך זה לא פתרון מיידי ורדוע לו שגל פיטורים נוסף בכל...

פועל נהרג בתאונת עבודה בחולון

אשר שילוני

בנימין בן תקוה (33), פועל במפעל נעליים "אליס" שבאזור התעשייה החדש של ראשון־לציון על גבול חולון, נהרג אתמול לפנות ערב בתאונת עבודה. הוא שעמד ליד מוזר מאחת המכונות, ניגש לנקות ומוט ברזל נפל על ראשו. הוא נהרג במקום. רופא ניידת מד"א שהוזעק למקום קבע את מותו. שני פועלים נוספים לקו בהלם.

קצב: יעלה שיעור הנשים העובדות

אבשלום קווה

שר העבודה והרווחה, משה קצב, מעריך כי שיעור כוח העבודה הנשי יעלה מ־38.9 אחוזים כיום, ל־40 אחוזים ב־1990.

לדברי השר השינויים הכלכליים במשק וההתפתחויות הטכנולוגיות הגדילו את שיעור הנשים המועסקות. על־פי בדיקות שנערכו באגף לתעסוקה ומעמד האישה במשרד העבודה והרווחה, יש מגמה ברורה של עליית מספר הנשים המועסקות במשק בגילאים 25—44 לעומת ירידה בכניסת נערות בגילאי 14—17 לכוח העבודה.

מזג אוויר

צפת 5—13, חיפה 10—21, טבריה 8—22, עפולה 5—21, שומרון 7—17, תל אביב 12—21, נמל תעופה בן גוריון 10—21, ירושלים 9—24, עזה 11—21, באר שבע 5—21.

ממציא סגירת המפעלים

"אתה המצאת את שיטת סגירת המפעלים כשהיית שר האוצר", אמר אתמול פיני גרוב ליצחק מודעי, כשזה הגיע להפגנת עובדי כיתן דימונה מול לשכת ראש הממשלה. הוא גם הזכיר לו את ההבטחות שהבטיח בשעתו לעובדי אתא. לאחר מכן נפגש ראש הממשלה שמיר עם נציגים מדימונה, והבטיח כי ועדת מנכ"לים שהוקמה בממשלה תפעל לפתרון בעיית האבטלה הקשה בעיר (צילום: רחמים ישראלי)

שירת הים

עובדי נמל אשדוד מתכננים לבוא ללימודים שנכפו בצו בית משפט עם גיטרות ותופים

עזרא אבירן

76 עובדי מחלקת הים בנמל אשדוד יפגינו הבוקר ברציף מחלקת הים, בגלל סכסוך על לימודי הפעלת גוררת חדישה, אחת משלוש שרשות הנמלים בנתה בגרמניה.

הגוררות הגיעו לנמל חיפה בשנה האחרונה אך עד כה אין סידור עבודה וחוזה בין רשות הנמלים לעובדי מחלקת הים באשדוד. רשות הנמלים השיגה צו בית משפט המחייב את עובדי מחלקת הים לעבור קורס לתפעול הגוררות, ואתמול נשלחה מחיפה לאשדוד הגוררת "חופית", להתחלת הקורס הבוקר.

ועד עובדי מחלקת הים הודיע, כי העובדים המוזמנים לקורס עשויים להביא איתם גיטרות ותופים ולבלות את הלימודים בשירה. הם מקווים שבכך לא יפרו את הצו.

חבר ועד העובדים אמר, כי הנושא רציני. הם לא חתמו עם רשות הנמלים על הסכם עבודה לקראת הפעלתן של הגוררות החדישות, ובנמל הופעל רציף 9 החדש, והעובדים רוצים תמורה על תוספות העבודה. ההנהלה אמנם הבטיחה שלא במסגרת החוזה תוספת של 20 אחוזים למשכורת, אך, עדיין, שכרו של מפעיל גוררת הוא 7.5 שקל לשעה בעוד פקידה בנמל משתכרת 8.7 שקל לשעה.

דובר נמל אשדוד אמר כי לא ידוע על הפגנה. ידוע כי היום מתחיל הקורס, והעובדים חייבים לעבור אותו.

ח"כ אורון בכנס לזכר לוינסון: יש מחוייבות ממלכתית למשק הציבורי

"שחררו אותנו מהציונות וננהל משק לתפארת" ● קיסר ורוזוליו בלטו בהיעדרם

דני בירן

דיון ציבורי על התכנון הלאומי־כלכלי־חברתי בישראל נערך אתמול ביד לוינסון שבבית ברל. בכינוס נטלו חלק אנשי כלכלה ומינהל וחברי כנסת. רובם התייחסו בעיקר למשבר החמור שפוקד את המשק הציבורי בישראל.

את הדיון פתח שר הכלכלה, גד יעקבי, שדיבר על התכנון במדינה דמוקרטית, וקבע כי זה צריך להעשות בשיתוף ובהסכמה של כל גורמי המשק, ללא כפייה.

דוברים אחרים התייחסו להשפעתו של המשבר על עתידה של מדינת ישראל. בהקשר לכך אמר אפרים ריינר, כי זהו משבר של מרשת דרכים, על דרך הציונות ובניין הארץ, שמרמז על סוף דרכו של המשק הציבורי.

חיים אורון אמר, כי להתיישבות להסתדרות ולהדרכה של תנועת העבודה יש מחיר. "שחררו אותנו מן הציונות וננהל משק לתפארת", אמר, להרגשת המחוייבות הממלכתית לקיומו של המשק הציבורי.

דבריהם של חברי הכנסת מן הליכוד אריאל ויינשטיין ודן תיכון התקבלו בקריאות מחאה של הקהל כאשר ניסו להבליט את יתרונות שיטת הכלכלה החופשית.

נסים זווילי קרא לבדק בית פנימי בהתיישבות ואמר כי ניתן היה למנוע חלק מן המשבר אם כבר לפני 10 שנים היתה תנועת המושבים עורכת שינויים בתפיסתה הערכית. גורל דומה מאיים על קיומה של התנועה הקיבוצית אם לא תדע לערוך שינויים כאלה", אמר.

דב פלג קרא לחידוש המאבק על עקרון הסולידריות. הוא התפלמס עם הקוראים לביטולה של הרפואה הציבורית (כח"כ תיכון לפניו) ואמר כי המדינה צריכה לחלק את תקציבה באופן פרוגרסיבי, כדי להסיר נטל כבד משכבות שאינן מסוגלות לשלם את עלות הטיפול הרפואי.

בריון נטלו חלק גם מאשה לובלסקי, יצחק טאוב, אהרון ירלין ונגיד בנק ישראל, מיכאל ברונו, שסיכם את יום העיון. על התכנון אמר ברונו, "לתכנן אין פירוש להתערב. הממשלה מתכננת פחות מדי ומתערבת יותר מדי במשק". לדעתו התחיל המשבר הכלכלי כבר בראשית שנות ה־70, ונבע בעיקר מגודלו של הסקטור הממשלתי.

בכנס שהתקיים לזכרו של יעקב לוינסון בלטו בהיעדרם מזכ"ל ההסתדרות קיסר ומזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו.

בבנק הפועלים ובבינלאומי מעלים את ריבית ה"פריים"

אורי נחשון

בנק הפועלים והבנק הבינלאומי מעלים את שיעור ריבית החובה הבסיסית ("פריים") מ־1.25 אחוז ל־1.35 אחוז לחודש. לאחר העלאה זו, תשתווה ריבית ה"פריים" בשני הבנקים האלה לזו הנהוגה בבנק לאומי, דיסקונט והמזרחי.

בהנהלות בנק הפועלים והבנק הבינלאומי אומרים, כי העלאת הריבית באה בעקבות העלייה התלולה בשיעורי הריבית שהבנקים משלמים על פקדונות שקליים, ובעקבות עליית הריבית במכרזים המוניטריים ובחלונות האשראי שמעמיד בנק ישראל לרשות הבנקים.

עלייה זו הגדילה את חוסר האיזון בין שיעורי הריבית שהבנקים משלמים על הכספים שהם מגייסים, לבין ריבית החובה שהם גובים מהלקוחות — אומרים דוברי הבנקים. במקביל להעלאת ריבית החובה, תועלה גם הריבית על כל הפקדונות המבוססים על ריבית ה"פריים".

בנק הפועלים הודיע אתמול במקביל, כי הוא מעלה ב־3 אחוזים לשנה את הריבית בפיקדון החדש "רבי־רווח שבועי". המפקידים יוכלו מעתה לקבל בפיקדון זה ריבית של 18.5 אחוז לשנה. הפיקדון הזה מבוסס על חידוש אוטומטי שבועי, כך שניתן למשוך את כספי הפיקדון אחת לשבוע. תקופת ההפקדה הנדרשת היא עד סוף ינואר '89.

עלה מס' המובטלים בגליל המערבי — יותר מ־3,000

יהודה צור

יותר מ־3,000 איש מובטלים בגליל המערבי, על־פי סיכומים רשמיים של לשכת התעסוקה.

בחודש האחרון עלה בצורה תלולה מספר המובטלים שישה ימים ומעלה בשבוע, וכן מספר דורשי העבודה ברוב היישובים בגליל המערבי. גם בגליל העליון, במקומות כמו צפת, חצור וקרית שמונה, חלה עלייה במספר המובטלים בעקבות סגירתם של מפעלים המעסיקים יחד מאות עובדים.

בגליל המערבי גוברת האבטלה בעיקר בעכו, כרמיאל, מעלות ושלומי. גם ביישובים ערביים מורגשת האבטלה, בעיקר בגלל ההאטה בבנייה.

יותר מ־1,000 איש, מחציתם עולים חדשים, עזבו את עכו בשנה האחרונה בגלל מצב התעסוקה הקשה. ראש העירייה, אלי דקאסטרו, קבל על כך במברק לראש הממשלה, וביקש את התערבותו אישית לעצור את הסחף הדמוגרפי.

עובדי המעבדות שבתו 3 שעות — מאיימים בהחרפה

רונית מורגנשטרן, עתיים

יותר מ־2,200 עובדי המעבדות בשירות המדינה השביתו אתמול את מעבדות בתי־החולים הממשלתיים והלשכות לבריאות הציבור לשלוש שעות, במחאה על הסחבת שנוקטים משרד הבריאות ונציבות שירות המדינה במשא ומתן להשוואת שכרם לזה של עמיתיהם בקופת חולים.

בעת השביתה אתמול התקיימו אסיפות מחאה, בהן קראו העובדים למאבק קשה וממושך עד למציאת פתרון. אחרים אף קראו להשבית מעבדות ללא הודעה מוקדמת, ואחרים המליצו להיענות לפניות מחברות תעסוקה, המציעות משרות למיקרו־ביולוגים בדרום אפריקה ובאוסטרליה בשכר גבוה פי שלושה ויותר.

מחר יתכנסו המיקרו־ביולוגים ועובדי המעבדות לאסיפת חירום במגמה להחליט על הרחבת השיבושים עד להשגת פתרונות.

יחזקאל שופט מהנהלת משרד הבריאות אמר בתגובה, כי בימים האחרונים מנסה המשרד לפתור את בעיית עובדי המעבדות, ובין השאר הגיע להישג משמעותי: תשלום תוספת כוננויות, שתביא לשיפור ניכר בשכרם.

מרכז כנסים, אירוח ונופש נחנך בקיבוץ מעלה החמישה

עתיים

מרכז כנסים, אירוח ונופש נחנך אתמול בערב בקיבוץ מעלה החמישה, ליד ירושלים. מרכז הכנסים הוקם ליד בית הארחה של הקיבוץ. בהשקעה של שניים וחצי מיליון דולר. הקיבוץ שואף למשוך למקום מארגני קונגרסים בינלאומיים, ימי עיון וכנסים של מוסדות ציבור ואירועים משפחתיים.

המרכז החדש מכיל אולמות כינוסים, חדרי הרצאות, מגרש טניס ובריכת שחייה. מהקיבוץ נמסר, כי הקרבה לירושלים ולתל־אביב, לאתרים ארכיאולוגיים, למוזיאונים ולאתרי נופש, הופכת את את המקום למרכז אידאלי לכנסים. הקיבוץ כבר פתח במאמץ שיווקי נמרץ בחו"ל.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מזכירות הוועד הפועל

ישיבת מליאת הוועד־הפועל של ההסתדרות

תיערך ביום ה', 24.11.88, ט"ו בכסלו תשמ"ט בשעה 10.00 בבוקר, באולם הישיבות בקומה 7, בבית הוועד־הפועל, בתל־אביב רחוב ארלוזורוב 93

על סדר־היום:
א. המגמות במשק — תעסוקה ואבטלה.
ב. שינויים במבנה הארגוני.
ג. תיקון מועצות הפועלים.
ד. שונות.

חברי הוועד־הפועל והסגנים מוזמנים

"תגמור כבר" — לחש הנשיא לשפרינצק

יורם בר

איזה ביזיון: כבר בישיבת הפתיחה אותתה לנו הכנסת ה־12 כי היא עומדת לעלות על כל קודמותיה בביזוי עצמי. אין מתאים לה יותר מהיושב־ראש החדש שילנסקי, הטייל מהר־הבית, ולא היה מתאים יותר מח"כ יאיר שפרינצק כדי לייצגה בישיבת הפתיחה.

"מה זה אסיפת בחירות?"

שפרינצק קשישא, שהביולוגיה סידרה לו מתנה משמיים - את תפקיד פתיחת ישיבת הכנסת ה־12, פתח את הישיבה בחשיפת עולם הדימויים שלו: "אני מרגיש כמו ילד שאביו מושיבו ליד גלגל ההגה של מכונית" וכמו ילד שהושיבוהו ליד הגה של מכונית - הוא דידרד את הכנסת לבנקט. בנאום פוליטי בו הוא מציג את תורת ארץ־ישראל השלמה כתורתו,

מברכים את הנבחר (צילום: י. אלהרר / סקופ 80)

ומתפלמס אף עם הליכוד על שוויתרו על חצי האי־סיני הוא גרם לח"כי השמאל להתפרץ נגדו. לובה אליאב קרא לעברו: "תתבייש, מה זה? אסיפת בחירות של מולדת? תפסיק לברבר!" רן כהן הוסיף: "גם זקן, גם סנילי". ועוד קריאות כהנה וכהנה שבסופן יוצאים כל ח"כי השמאל מהאולם. ח"כי מפ"ם, ר"ץ וח"כ אברום בורג נשאו על בגדיהם תוויות ובהן כתוב: "לא לגזענות" - עוד מחאה שקטה.

לנשיא המדינה לא נעים מכל המעמד המתרחש בנוכחותו. הוא שוכח שהמיקרופון שלידו פתוח ולחישתו לעבר שפרינצק "תגמור כבר, תגמור כבר" נקלטת במכשירי ההקלטה של "קול־ישראל". הפעם הנשיא באמת ייצג את כולנו.

מחליף בין צוקר לשריד

בזמן הצהרת האמונים, מוצא כל ח"כ מח"כי השמאל את הנוסח שלו להביע את מחאתו, ושפרינצק מודיע לכל אחד מהם שהצהרתם לא התקבלה. כשמגיע תורו של ח"כ דדי צוקר להצהיר אמונים, אומר שפרינצק: "ח"כ שריד, לא הצהרת". מעירים לו שזה צוקר ולא שריד, ושפרינצק מתנצל בפני שריד. שריד המום ומופתע, הוא לא זקוק להתנצלויותיו של זה.

מחאה שנשתבשה

שפרינצק ניסה להמשיך להצבעה על יו"ר הכנסת בלי השתתפות הח"כים סרבני ההצהרה. רק בקשתם להצהרה חוזרת מחזירה אותם לתמונה כח"כים לכל דבר. הם את שלהם עשו. השמיעו מחאה ועתה הם יכולים להצהיר ולהיות ח"כים לכל דבר. למרות זאת, התרגיל כולו לא התקבל יפה. ח"כ יאיר צבן הגדיר לאחר מכן את המצב: "אוי לי מיצרי ואוי לי מיוצרי. לשתוק לא יכולנו, והמחאה שלנו לא התפתחה כפי שציפינו."

כשנסיונות דחיית בחירת היו"ר על־ידי המערך נתקלו בקיר השפרינצקי האטום, היה ברור שהכנסת תקבל את שילנסקי, והיא קיבלה אותו. ח"כ שלמה הלל, היו"ר היוצא נשא את דמות איש היגון. איזה סיום מביש לכהונתו. כמלח על פצעיו, היה עליו להעביר את פטיש היושב־ראש לשילנסקי בטקס קצר כבר עשר דקות אחר־כך. ליבו כבד והוא הסביר: "קיוויתי שלא אזכה למעמד כזה. אין לי טענה על שהצביעו עבור מועמד אחר, אלא על שניסו לעטוף התנגדות אלי בדיבה שאין לה אחיזה במציאות." הלל התכוון להאשמת הסיעות החרדיות כי הוא עיכב חקיקה דתית. הלל להתחבק עם שילנסקי ולמסור לו את פטיש היושב־ראש. הלל מאחל לו שלא יהיו לשילנסקי היו"ר ח"כים קשים כשילנסקי הח"כ, אבל אם יהיו, לפחות שיתנהגו כלפי היו"ר כפי ששילנסקי התנהג.

לא שרים התקווה

מה עוד היה לנו? גאולה כהן התמרמרה על שהושיבו אותה ליד ח"כ צ'ארלי ביטון. "אני לא מבקשת לשבת ליד צחי בני, אבל יש גבול" היא אומרת, והפנישה. צ'ארלי ביטון לוחץ ידיים בחמימות עם רפול וולדמן, חברים מהפלמ"ח. לובה אליאב מתחבק בחום עם יאיר צבן, גאנדי יושב במזנון עם אורי פורת - יו"ר רשות השידור מצאו זה את זה.

בזמן שירת התקווה אותה הנחה דודו פישר (ז'אן ולז'ן) שבא במקום מקהלה מעורבת טפו, טפו, טפו, ח"כי האגודה לא שרים. מגדיל לעשות ראש הסיעה, ח"כ משה זאב פלדמן שמניח ידו על עיניו, ובמשך כל זמן השירה מתנועע מצד לצד בתנועות של תפילה.

הח"כים הופיעו במיטב מחלצותיהם. רק ג'ומס, דדי צוקר, מרדכי וירשובסקי, יאיר צבן, רן כהן, צ'ארלי ביטון, יוסי שריד וחנן פורת - הופיעו ללא חליפות.

נחת אולי לא תהיה לנו מהכנסת ה־12 אבל לפחות לא יהיה משעמם.

מלווה סערת רוחות

(המשך מעמוד ראשון)

הקיצוניות שמייצג שפרינצק, נמלכו ברגע האחרון בדעתם וחזרו בהם מסירובם, כאשר הובהר להם כי הקרב על בחירת יו"ר הכנסת נשמט מידיהם והם לא יוכלו להשתתף בהצבעה, ועל כן שבו והתחייבו אמונים לכנסת. אולם צעד זה, שבא באיחור לא מנע את בחירת נציג הליכוד דב שילנסקי לתפקיד יו"ר הכנסת, בחירה ששיקפה בבירור את חציית הבית בין תומכי הממשלה על בסיס צר לבין שולליה.

סממני חגיגיות שלא הסגירו את העומד להתרחש, ציינו את טקס הפתיחה. היו חצוצרות, משמרות כבוד, דגלים ותלבושות חגיגיות שהפגינו את מיטב האופנה. היציעים היו גדושים אורחים. בלטו ראשי המדינה, שופטי בית המשפט העליון, הרמטכ"ל, קצינים בכירים, ראשי הערים הגדולות, רבנים ראשיים, אנשי כמורה, נוצרים ומנהיגי הקהילה הדתית המוסלמית. הטקס סוקר על ידי רשתות השידור הגדולות ברחבי תבל.

המערך מימין, הליכוד משמאל

באולם הכנסת חל שינוי במקום מושבן של הסיעות הגדולות. המערך שירד מגדולתו עבר לאגף שמימין לכיסא הנשיאות, ואילו הליכוד תפס את מקומו לשמאל יו"ר הבית. הח"כים הגיעו למושב הפתיחה כשהם ענובים בעניבות ולובשים מקטורונים ורק מספר אנשי שמאל באו בתלבושת חגיגית אמנם, אך ללא עניבה. ניכר ביותר משקלם של חברי הכנסת החרדים וגם במערך בלטו חובשי כיפות כאלי דיין ואברום בורג.

בשעה 4 בדיוק, לקול תרועת חצוצרות, נכנס לאולם נשיא המדינה חיים הרצוג. הקהל קם על רגליו ופצח בשירת התקווה כשקולו של הזמר דודו פישר נישא מעל כולם.

"ההצגה הגדולה" החלה כאשר פרופ' יאיר שפרינצק, גבה קומה ובעל הבלורית הלבנה, מתודרך היטב על ידי מזכיר הכנסת הנאמן שמואל יעקובסון, הסב בכורסת היו"ר ופתח בדבריו.

הנשיא ליו"ר: תסיים כבר

"אינני חש כזר בבית הזה. דומה אני לילד שאביו הרשה לו לעלות על מושב הנהג ולאחוז בידיו בהגה. הכבוד נפל בחלקי בהיסח הדעת משום שנולדתי כנראה מוקדם מדי". עד כאן התנהלו הדברים כשורה. אולם משהחל הישיש לסקור את פרשת חייו והצטרפותו לתנועת ארץ ישראל השלמה, שיסע אותו תאופיק זייד (חד"ש) בקריאת ביניים: "את מי מעניינת ההיסטוריה שלך"? שפרינצק, נבוך לרגע, אולם מיד המשיך בנאום פוליטי שעיקרו: יש להכליל את חצי האי סיני בארץ־ישראל. הנאום הארוך גרם למורת־רוח רבה ולקריאות ביניים. ח"כים קמו ממקומם, הסתודדו ביניהם והבית המה כמרקחה. ברקע ניתן היה היטב לשמוע את נשיא המדינה כלחשן. הרצוג גחן לעבר שפרינצק והתחנן בפניו: "תגמור מהר, תסיים כבר".

חיים אורון — ראשון

אולם הסערה עדיין המתינה ופרצה רק כאשר שפרינצק החל לקרוא את הצהרת האמונים של חברי הכנסת. היה זה חיים אורון (ג'ומס) ממפ"ם שהוסיף תוספת להצהרת האמונים בגנות הגזענות. הדבר חזר ונשנה כאשר שולמית אלוני, אף היא בעלת האות "אלף", שקמה וסרבה לחזור על נוסח ההצהרה. היו"ר שפרינצק קרא לעברה: "לא נבחרת".

כשהגיע שפרינצק לח"כ הצעיר אברהם בורג (מערך), קם הלה על רגליו ואמר: מתחייב אני לשמור אמונים לתורת ישראל. לא נבחרת — פסק שפרינצק.

וכך אחר אחר מחברי גוש השמאל הודיעו כי הם מתחייבים אמונים תוך מחאה נגד גזענות ונגד טרנספריזם.

בתום הצהרת האמונים, משהוברר שמרבית הח"כים של השמאל נטשו את מקומותיהם ויצאו למסדרון, הודיע זקן חברי הכנסת על המשך סדר היום כשהסעיף המרכזי: בחירת יו"ר הכנסת. אנשי המערך ניסו לשווא לסכל את ההצעה לקיים את הבחירות והעלו שורה של נימוקים כבדי משקל. משה שחל פנה לח"כים והזכיר להם כי גם בעבר נדחתה בחירת יו"ר הכנסת עד שהתברר מהו הרכב הממשלה וכך אבא אבן, בתוקף מעמדו כזקן חברי הבית, מילא תפקיד זה במשך חודשיים.

רוני מילוא (ליכוד) שלל יוזמה זו מכל וכל. המאמצים לדחות את ההצבעה העלו חרס ונראה היה כי השמאל הבקיע שער עצמי ועומד להפסיד את המערכה. משגברו הצעקות נותר יאיר שפרינצק אומלל על כסאו, כשהוא מאבד לחלוטין את הרסן.

המכבש של ניסים

לפתע זינק שר האוצר משה ניסים ממקומו וחש אל דוכן הנואמים, כשהוא נסער ונרגש — "מה שמתחולל פה היום לא ארע מעולם בכנסת. אני מוותיקי הבית ואינני זוכר כזאת. ביזיתם את כבוד הכנסת בעיני העם כולו ואיני יודע איך הנוער יביט בפנינו." דברי הכיבושין של משה ניסים לא הסתירו את הלחץ השקוף שלו להחיש את בחירת היו"ר. הכנסת החלה בהצבעה. כשרוד ליבאי, יו"ר (מערך) שולף ברגע האחרון את שמו של שלמה הלל, היו"ר היוצא, כמועמד נגדי למועמד הליכוד דב שילנסקי. הלל ישב קפוא על מקומו ולא הגיב כלל להצעה.

ברוב של 64

בהצבעה הכריע הרוב — 64 קולות של הליכוד, סיעות הימין והמפלגות החרדיות והדתיות. דב שילנסקי נבחר לתפקיד יושב ראש הכנסת ולשלמה הלל לא נותר אלא למסור לו את הפטיש.

לג'ומס
עם תחילת עבודתך בכנסת
כה לחי!
אנחנו אתך
חברי הקיבוץ הארצי השומר הצעיר

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102־121. טל' 3־233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' [illegible] 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

במלאת שלושים למותו של חברנו
אמציה דומני ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה
ביום ה', ט"ו כסלו תשמ"ט 24.11.88 בשעה 15.00
אזכרה לזכרו תתקיים ב־21.15 בחדר האוכל
ידידיו ומוקירי זכרו מוזמנים
קיבוץ שער־העמקים

שגריר מוסיקלי

צ'או צ'אנג, נבלאי בן 20 מסין העממית, המשתתף בתחרות הנבל הבי"ל שנפתחה אמש בתיאטרון ירושלים (צילום: ורה עציון)

אמש בקונצרט

הנבל הקסום של נאוקו יושינו

במעמד הנשיא נערך אמש בתיאטרון ירושלים קונצרט הפתיחה של תחרות הנבל הבינלאומית העשירית. בתחרות משתתפים 38 נבלנים מ־15 מדינות, ביניהם צעיר מסין. שלושת הזוכים בתחרות יעלו לשלב הגמר וינגנו עם הפילהרמונית בהיכל־התרבות, ב־1 בדצמבר. הנבל הוא כלי בעל אופי סולני בעיקר. מטעם זה מחייבת נגינת היחד הכנה רבה, מה שלא נעשה לקראת קונצרט זה. נסיונם של ארבעה נבלנים לנגן את הקונצ'רטו לארבעה צ'מבלי מאת באך, לא עלה יפה. חרף מאמצי המנצח, אריה ורדי, לא נוצר איזון בין קשתני התיזמורת הקאמרית של צה"ל לבין הסולנים. וגם הפוליפוניה הבאכית אבדה בתוך מערבולת הצלילים. נגינת הקונצ'רטו בסי במול מז'ור מאת הנדל, בידי 15 נבלנים בתום הערב, נשמע חגיגי אך נוקשה. כוכבת הקונצרט היתה נאוקו יושינו, יפאנית שזכתה בפרס הראשון בתחרות הנבל הקודמת, לפני שלוש שנים. היא הגישה רסיטל, שכלל יצירות מאת באך, עמי מעייני, ליסט ורנייה, והציגה את הנבל במלוא יפעתו, רך, קסום וחלומי. הבוקר, במלון "מוריה" בירושלים, יתחילו הנבלנים להתמודד. התחרות פתוחה לקהל תמורת תשלום סימלי.

יצחק שור

ביקורת חצות

מצ'כיה באהבה

המופע של הגיטריסט הצ'כי ולאדימיר מיקולקה הוא לטעמי שיאו של פסטיבל הגיטרה. למרות שהפסטיבל מלא בגיטריסטים טובים, מיקולקה שייך לאופרה אחרת. האזנה לצלילים שהוא מפיק מהגיטרה, מבהירה למה הוא נחשב לגיטריסט מהשורה הראשונה ולאחד המובילים בתחומו בעולם. פסטיבל הגיטרה, יכול לטפוח לעצמו על השכם. אין ספק שהשתתפותו של מיקולקה מעלה את יוקרתו של הפסטיבל, עניין שיכול לעזור בעתיד בהבאתם של גיטריסטים מצויינים נוספים. קודם כל, ולפני הכל, יש למיקולקה טכניקה מהממת, כמעט ואין לו מגבלות. כבר מהקטע הראשון של איוואן ג'לניק, אפשר לשמוע את הצלילים הנהדרים שממלאים את הבמה והאולם, מאוחר יותר בשני קטעים של סטפן ראק ובאך הוא מביא את השליטה הטכנית למיצוי מקסימלי כמעט. בנוסף, יש לו נשמה של אמן אמיתי. הנגינה שלו היא השילוב האידאלי בין טכניקה לנשמה. מיקולקה, לא מפזר סתם צלילים באוויר. הכל מדוייק, במקום ועם זאת נותן את הרגשה החשובה כל־כך של ראשוניות. הוא מקפיד לכלול בנוסף ליצירות של מלחינים מפורסמים, גם קטעים משל יוצרים צ'כיים ומזרח־אירופאיים, מה שנותן הזדמנות טובה להתוודע אל יצירות מעניינות, חלקן כמו הקטע של קושקין שהוא פנינה קטנה לגיטרה. לחובבי הגיטרה, שלא הגיעו לצוותא, יש הזדמנות להקשיב לו היום בחיפה, מחר בירושלים, מחרתיים שוב בת"א. מומלץ!

יוסי ונונו

מסך ראשון

גיורא מנור

במורד מעלה הקרחות

כבעל קרחת, אולי אינני לגמרי אובייקטיבי, אבל לדעתי המחזה האקטואלי ביותר, הבוער ממש באש העכשוויות, מוצג היום ב"תיאטרון לילדים ולנוער", הלא הוא מחזהו של אפרים סידון "מעלה קרחות", שהועלה לראשונה לפני כתשע שנים ושב היום לבימת בית יד־לבנים בתל־אביב ממש בה בשעה, שנציגינו בכנסת הופיעו על המידרג כליצנים עלובים ברמות של יו"ר ומני שאינו יודע את גילו האמיתי ואין לו מושג מה רוצים ממנו בכלל ויו"ר שנבחר, הבולט בחוסר האינטליגנציה שלו אפילו בין חבריו מהימין המילטנטי המתחרד. וכל זה נראה היה כבבואה נאמנה לעיר "מעלה קרחות" בה מתחרים שמעון כהן ודורכרט הניג על הכבוד המפוקפק של ראשות עירם, שכל תושביה קרחים.

קרח־המור מצליח לנצח את יריבו פרחתון אבל אישתו הפטפטנית (שרבקה גור מעניקה לה וולגאריות משעשעת) עוזבת אותו, כשצומחת בראשו שערה. ראש עיר עם שערה - ולו שערה אחת, ארוכה ושקופה, המבצבצת מקרחתו לעינינו כשנשמע זימזום המכשיר ה"מצמיח" אותה על ראשו - לא בא בחשבון. זו שאלה גורלית בערך כמו "מי יהודי".

השערה גורמת סערה, ראש העיר מגורש אבל בתו ובנו של יריבו הפוליטי מוצאים לבסוף את דרכם זה אל זו ואפילו מקבלים את בירכת ההורים.

התפאורה והתלבושות הצבעוניות (שעיצבה מרים גורצקי) משמשות את הבמאית ציפי פינס היטב ורק חבל שהשחקנים כולם לוחצים לעיתים קרובות על קולותיהם. המוסיקה היא מאת דובי זלצר, והיא מזכירה קצת את "עוץ־עוץ לי" שלו, אבל הרי מותר לאדם לגנוב קצת מעצמו...

המסר ברור: מי שייך ומי יוצא דופן שלא לטובתו נקבע ע"י הרוב. וקונפורמיזם הוא דבר מסוכן. לצערי זה מסר מאוד רלוואנטי - לאור או נכון יותר לחושך חיינו הציבוריים.

חיילים ביצעו פעולות נקם במחנה הפליטים קאלנדיה

פגעו במכוניות, פרצו לבתים, חיבלו ברכוש והיכו תושבים לאחר שהאוטובוס בו נסעו נרגם באבנים ● תושב בקעת אל־חטיב נהרג שלשום מירי חיילי צה"ל ● 6 נפצעו ביום של "שקט יחסי" בשטחים

עירן טאוס, עזרא אבירן

יחידה צבאית סדירה ביצעה שלשום פעולות נקם במחנה הפליטים קאלנדיה שליד רמאללה, לאחר שאוטובוס בו נסעו חיילי היחידה נרגם באבנים בקירבת המחנה.

חיילי היחידה ירדו מהאוטובוס שנרגם, פגעו במכוניות חונות, ניפצו את שמשותיהן ואת פנסיהן והפכו אותן. כמו־כן פרצו החיילים לבתים במחנה הפליטים קאלנדיה, ניפצו שמשות, שברו רכוש והיכו תושבים.

ככל הנראה מדובר ביחידה סדירה שסיימה שלשום את שירותה הצבאי בשטחים.

על הסדר במחנה הפליטים קאלנדיה, שחלק מתושביו נושאים תעודות זהות ישראליות, מופקדים בדרך־קבע חיילי מילואים.

מקורות צבאיים מסרו בתגובה, כי מדובר ביוזמה פרטית של חיילי היחידה וכי אלוף עמרם מצנע הורה לבצע חקירה מעמיקה בנסיבות האירוע ולהעביר את תוצאותיה ישירות אליו.

המקורות הוסיפו, כי צה"ל רואה בחומרה רבה כל פגיעה ברכוש על־ידי חיילים.

הרוג ופצועים בגדה

ביהודה ושומרון שרר אתמול שקט יחסי. מקורות ערביים מסרו, כי צה"ל פעל שלשום בלילה במספר כפרים בגדה. במהלך פעילות צה"ל אירעו התנגשויות בין תושבים בכפרים דיר דיבוואן, כופר עין, בית לוקיה ועבוון לבין כוחות צה"ל, שכתוצאה מהן נפצעו שלושה תושבים.

תושב הכפר בקת אל־חטיב נהרג שלשום, ככל הנראה מירי כוחות צה"ל, נמסר על פצוע נוסף מאותה תקרית, מחמד אניס עבד אל ג'בר בן 15, שלטענת מקורות ערביים רק הועבר רק אתמול לבית־חולים אל־איתחיאר בשכם, לאחר שהוחזק כ־24 שעות בידי צה"ל.

מן העיר שכם נמסר על התנגשויות באזורים שונים בין צעירים שיידו אבנים ובקבוקים ריקים לבין כוחות צה"ל, שפיזרו אותם ביריות ובגז. עוד נמסר משכם על ניתוק טלפונים רבים ברחבי העיר.

מקורות ערביים מסרו עוד, כי חגיגות ותהלוכות אירעו במקומות שונים בגדה המערבית. ביאטה היתה תהלוכה גדולה במלאות 40 יום למותם של שני צעירים תושבי הכפר.

מקורות פלשתיניים מסרו עוד, כי נציגי המנהל האזרחי ערכו אתמול שיחות תדרוך עם ראשי מערכת החינוך בגדה ובמהלכן הבהירו, כי הלימודים בבתי־הספר בגדה ייפתחו בשלושה שלבים: ב־1 בדצמבר בבתי־ספר יסודיים, ב־11 בדצמבר בבתי־ספר מכינים וב־18 בדצמבר בבתי־ספר תיכוניים.

בבית־המשפט בשכם נמשך אתמול משפטם של תושבי ביתא, במהלכו העידו המורה מנחם אילן ואחד הילדים שהשתתפו בטיול.

שלושה נערים נפצעו אתמול אחה"צ במחנות הפליטים שאטי ונוסיראת ברצועת עזה.

דובר צה"ל אישר את פציעתם של שני נערים בני 15 ו־17 במחנה הפליטים שאטי, שנפגעו ברגליהם, מכדורי פלסטיק של חיילי צה"ל. מקור ערבי מסר כי בין הפצועים גם ילד בן 8 ממחנה הפליטים ג'בליה.

לשכת עורכי־הדין בעזה החליטה אתמול, לאחר 11 חודשים של שביתה, לאפשר ל־250 עורכי־הדין ברצועת עזה לייצג אסירים בטחוניים ועצירים מנהליים.

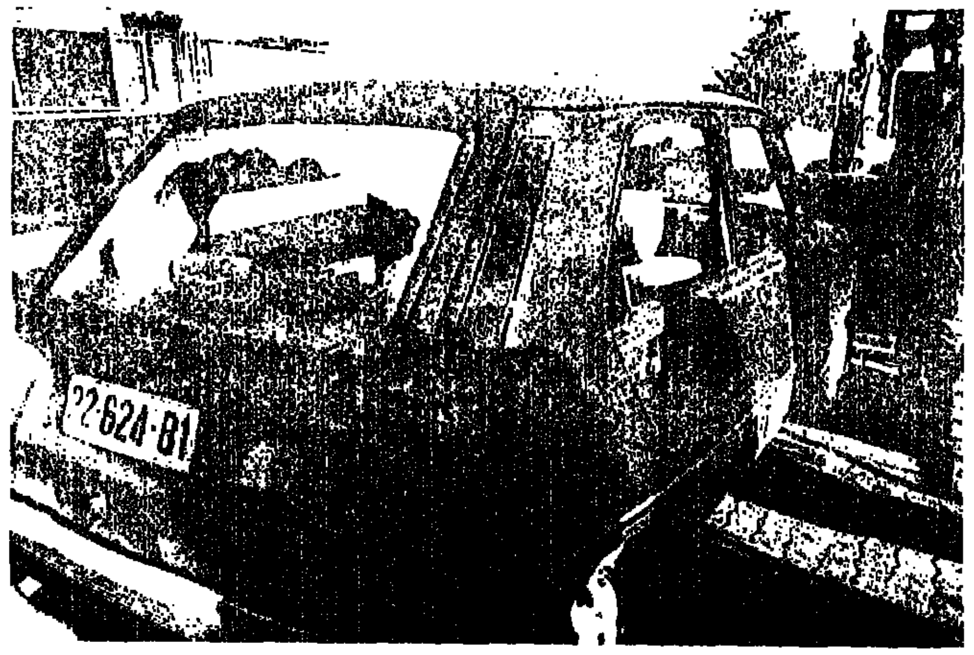

מכוניתו של צלם העיתונות שאול רחמים נרגמה אמש בבית־לחם ושמשתה נופצה

"די לסחטנות הדתית" — הפגינו חברי "חופש"

עתי"ם

בסיסמה "די לסחטנות הדתית" התקיימה אתמול אחר הצהריים הפגנת מחאה בקרית הממשלה בירושלים, בה נטלו חלק כ־אלפיים משתתפים וביניהם חברי ארגונים כחנו"ה, התנועה ליהדות מתקדמת, נעמת, תנועת העבודה הציונית, מפ"ם, הקונגרס הישראלי, הקיבוץ הארצי והתנועה למניעת כפייה דתית. כן נטלו חלק בהפגנה נציגי ארגונים מתפוצות הגולה.

כל הארגונים הללו התארגנו תחת מטה מאבק המכונה "חופש". המפגינים נשאו שלטים רבים, וכהם "יש"ס שווה 6 סחטנים", "אני חילוני חרד טובל בפרץ ביד", "באנו חושך לגרש", "מדינת הלכה, הלכה המדינה".

מאיר אזרי, מזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת, אמר לכתב עתי"ם במהלך ההפגנה: "התכנסנו כאן, נציגי 24 ארגונים, שהמכנה המשותף שלהם הוא המאבק בכפייה הדתית. אנו טוענים נגד החקיקה הדתית המפלה יהודים ליברליים וחילונים ונגד חוק בתי־הדין הרבניים, חוק מיהו יהודי, חוק ההמרה וחוק ההסכבה, שמשמעותם היא הפיכת מדינת ישראל למדינת הלכה חרדית, בעוד שהפלג החרדי הוא הקטן בעם היהודי".

נושא נוסף אשר נגדו הובעה מחאה במהלך ההפגנה היה אי־גיוסם של תלמידי ישיבות לשירות צבאי בצה"ל. המפגינים נשאו שלט האומר: "באוהלי צה"ל 16 אלף הרוגים ו־55 אלף נכים, באוהלה של תורה 54 אלף משתמטים". בני נוער מתנועות הנוער העובד, השומר הצעיר, הדרור הצעיר של המערך ונוער מפ"ם קראו קריאות בגנות העובדה, שחברי הכנסת החרדים, אשר הציבור אותו הם מייצגים משוחרר מצה"ל, יהיו אלו אשר יחליטו על שליחתם של הבנים החילוניים למלחמה בגבולות הארץ".

סמוך לשעה בה החל מושב הכנסת נערכה מול רחבת הכנסת עצרת של המפגינים. הרב ספקטור, מזכ"ל התנועה ליהדות מסורתית, דיבר נגד "פוליטיקאים וולים" ואמר: "הרוב בארץ לא יסבול שמיעוט דתי וחרדי יקבע את החוקים המהותיים ביותר לעם היהודי כולו".

פרופ' ירמיהו יובל אמר בעצרת: "אני מדבר בשם הזהות העמוקה של יהודים וישראלים. הקריה בה אנו מפגינים והכנסת שממולנו אינם רשאים להחליט מיהו יהודי, ואין בסמכותם לקבוע החלטות בשאלות מפתח של זהות וקיום היסטורי".

מנהיג התנועה האיסלמית בישראל בעד הכרזת אלג'יר

עירן טאוס

בראיון שהתפרסם בדו־שבועון בשפה הערבית, "אל־נ'ואל", המופיע בכפר טירה שבתחומי הקו הירוק, התבטא השייח' איברהים נימר דרוויש, מנהיג התנועה האיסלמית בישראל, בזכות הכרזת העצמאות של המדינה הפלשתינית.

תומכי אש"ף בגדה המערבית שואבים מראיון זה עידוד רב, בתקווה שישפיע על הלכי הרוחות השוררים בתנועת ההתחדות האיסלמית בשטחים, "חמאס", המתנגדת בחריפות להכרזת אלג'יר.

שייח' דרוויש אמר בראיון, כי תמיכה בהכרזת העצמאות היא בבחינת אבן בוחן ליושרם ואמינותם של תומכיו האמיתיים של העם הפלשתיני והתנגדות לה היא שקר ורמייה.

מפ"ם תיזום חזית רחבה למניעת סחטנות דתית בי"ם

בצלאל עמיקם

יו"ר סניף מפ"ם בירושלים, עו"ד נחום סולן, הודיע, כי מפ"ם תיזום חזית רחבה ככל האפשר לקראת הבחירות לעיריית ירושלים, למניעת הסחטנות החרדית ולמען הדו־קיום היהודי־הערבי.

נוכח הסכנה הנשקפת לאופייה הדמוקרטי והפלורליסטי של ירושלים, כעיר שחיים בה חילוניים ודתיים, יהודים וערבים, החליטה מפ"ם לקיים שיחות עם סיעות "ירושלים אחת", ר"צ "שינוי", "מימד" וגורמים בלתי־מפלגתיים אחרים, יהודים וערבים, במטרה ללכד גוש רחב שיופיע כמלוכד בבחירות הקרובות לעיריית ירושלים.

מפ"ם סבורה, כי יש לסייע לראש העיר טדי קולק לזכות ברוב במועצת העיר העתידה לקום ולגייס את רוב המצביעים בירושלים, יהודים וערבים, למען שמירה על אופייה הדמוקרטי של העיר.

במשא־ומתן המשותף ידונו באפשרות של הופעה מלוכדת של כל הגורמים המפלגתיים והבלתי־מפלגתיים במסגרת "ירושלים אחת" והאפשרות של הקמת רשימה מקבילה ל"ירושלים אחת" שתתמודד למועצת העיר אולם תתמוך בטדי קולק לראשות העיר.

הוקם צוות לטיפול בבקשות לדמי אבטלה

יצחק שור

מנכ"ל הביטוח הלאומי, מרדכי ציפורי, מסר אתמול, כי המוסד לביטוח לאומי ינקט בכל הצעדים הדרושים המתבקשים מהגידול של 50 אחוז שחל בתביעות לקבלת דמי אבטלה בארבעת החודשים האחרונים.

ציפורי מסר עוד, כי הקים צוות מיוחד במסגרת המוסד שיעסוק בנושא הגדילת העומס בבקשות לקבלת דמי אבטלה.

מאמצי אנשי הביטוח הלאומי מתמקדים בין השאר בצעדים לקיצור התורים להגשת תביעות. הכוונה היא שבמקומות שבהם הדבר אפשרי ימולאו טפסי התביעה על־ידי התובעים עצמם ולא על־ידי פקיד התביעות, כפי שזה נעשה בדרך כלל. כן הוגברה ההסברה בדבר זכויותיהם של המובטלים וייבדקו גם אפשרויות לסיוע בבעיית האבטלה עצמה.

צו ביניים אוסר העברת תוספות מימון למפלגות

עתי"ם

בג"ץ נדרש אתמול להוציא צו ביניים שיאסור על שר־האוצר להעביר לידי המפלגות המיוצגות בכנסת ה־12 את התוספות לחוק מימון מפלגות שאושרו כשבוע שעבר על־ידי ועדת הכספים של הכנסת. את העתירה לבג"ץ הגישה תנועת לאו"ר שהתמודדה בבחירות האחרונות אך לא עברה את אחוז החסימה.

פרקליט התנועה, עו"ד ד"ר מיכאל קורינלדי, אמר בעתירה, כי החלטת ועדת הכנסת היא מרחיקת לכת ומאפשרת למפלגות לממן את ההוצאות החורגות במערכת הבחירות כשהיא מבטלת למעשה את הסנקציות המוטלות בהתאם לחוק מימון מפלגות על סיעות שחרגו מתיקרת התקציב שהוקצתה להן. זאת כאשר תוספת התקציב מונעת למעשה חריגות. "העלאת תיקרת מימון המפלגות מרוקנת לחלוטין את רוח החוק ואת ההגבלות הכלולות בו", נאמר בעתירה.

העתירה הוגשה נגד כל הסיעות המיוצגות בכנסת ה־12 פרט לסיעת צומת שכבר הודיעה על סירובה לקבל את התוספת.

משלחת יהודי ארה"ב בהגיעה אמש לישראל:

תיקון חוק השבות יביא לקרע בין ישראל ליהדות התפוצות

עתי"ם, סט"א

משלחת רמת־דרג של יהודי ארה"ב הגיעה אמש לישראל כדי לנסות ולשכנע את ראש הממשלה יצחק שמיר שלא לשנות את חוק השבות.

המשלחת מביאה עימה מסר רב־עוצמה לממשלת ישראל מיהדות צפון אמריקה. המסר אומר, כי כל ניסיון לתקן את חוק השבות באמצעות הליכים פוליטיים בישראל עשוי להביא לקרע עמוק בין המדינה היהודית לבין יהדות התפוצות.

המשלחת מורכבת מנציגי הקהילות, הסוכנות היהודית, המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב ובקנדה.

"ננסה לשכנע את ראש הממשלה, כדי שהוא והפוליטיקאים בארץ יבינו שמדובר כאן בעניין חמור ורציני. זה עלול ליצור פירוד בעם ולפלג אותו", אמרה גב' שושנה קרדין, העומדת בראש הוועדה המיוחדת שהוקמה על־ידי מועצת הארגונים היהודיים בארה"ב, כדי לרכז את המאבק נגד השינוי בחוק "מיהו יהודי".

על הפרק בנושא זה, עומדים לא רק מספר מועט של אנשים שהתגיירו על־ידי רבנים שאינם אורתודוכסים והחיים בישראל, או שרוצים לעלות לישראל, אלא אחרות העם היהודי בכללו — אומרים מנהיגי מועצת הקהילות היהודיות בארה"ב וקנדה שוועידתם הסתיימה שלשום בניו־אורלינס.

המסע שמנהלות מפלגות חרדיות קיצוניות בישראל למנוע באורח אוטומטי אורחות מעולים שגוירו על־ידי רבנים שאינם אורתודוכסים, העסיק את הוועידה מתחילתה ביום רביעי בערב ועד סיומה ועוררה סערת רוחות גדולה.

שושנה קרדין, לשעבר נשיאת מועצת הקהילות היהודיות, אמרה, כי כעס אינה המלה הנכונה אם רוצים לתאר את עומק הרגשות שהתעוררו כאן ובחוגים נרחבים של הקהילה היהודית בצפון אמריקה.

"יש כאן יותר כאב וזעם על שאחרות העם היהודי, העיקרון של כלל ישראל, ייהרס וייקרע", אמרה. "המנהיגים בישראל חייבים להיות מודעים לטראומה העצומה שתזעזע את אמות הסיפים, אם הם לא יבינו אותנו".

במהלך הוועידה דרשו כמה צירים לנקוט בפעולה שתביא לצמצום ההשפעה של תנועת חב"ד.

ריימונד אפשטיין, לשעבר נשיא מועצת הקהילות, הגיש הצעת החלטה הקוראת לכל היהודים להפסיק ולממן ארגונים בעולם התומכים בשינוי חוק השבות.

הצעת ההחלטה גם קראה לסוכנות היהודית שלא לממן מוסדות התומכים באותו תיקון.

הוועידה החליטה בסופו של דבר שלא לכלול נציגים מהשדולה היהודית־אמריקנית בוושינגטון ונשיאי הארגונים היהודיים הגדולים במשלחת לישראל. משלחות נוספות באותו נושא ייצאו לישראל בשבועות הקרובים.

על־פי התכנית תיפגש המשלחת הבוקר עם ראש הממשלה יצחק שמיר.

"הממשל האמריקני אינו רוצה בשרון בתפקיד בטחוני"

יוסף גלילי

בין הקווים האדומים של ממשל ארצות־הברית ביחסו לישראל מנה האוורד ברמן, סגן יו"ר ועדת החוץ של הקונגרס האמריקני את הטרנספר, סיפוח שטחים, יותר מידי התנחלויות באזורים רגישים ומינויו של אריק שרון לתפקיד בטחוני. "שרון מהווה בעייה לממשל האמריקני, שאינו נותן בו אמון, והוא לא יזכה באהדת הממשל אם ימונה לתפקיד בטחוני", אמר ברמן.

האוורד ברמן, תומך נלהב של ישראל, היה אמש אורח המכון לתכנון מדיניות ביחסי ישראל והתפוצות באוניברסיטת ת"א. הוא הרצה על השלכות הבחירות בשתי המדינות ועל יחסי ישראל עם יהדות צפון אמריקה.

"הממשל החדש, עם בוש ובייקר, אינו דומה לממשל הקודם ואין לו אותה גישה אינסטינקטיבית חיובית שהיתה לרייגן ושולץ", אמר ברמן והוסיף, כי בייקר, שהוא אדם פרגמטי, ישכיל להפעיל את חברי הקונגרס ולתת להם הרגשה שהם חלק מהממשל.

לדעת ברמן, תהיה זו טעות לחשתית את הקשר בין שתי המדינות על שותפות אסטראטגית בלבד, בזמן שהמלחמה הקרה חלפה ומנהיגי המערב נפגשים עם גורבאצ'וב ומפתחים יחסים חדשים.

בהתייחסו לשינוי חוק השבות אמר כי תהיה זו טעות לחשוב שהדבר נוגע ליהודים מעטים שהתגיירו. בין המנהיגים היהודים יש כאלה שהם בעצמם גרים, רפורמים או קונסרבטיבים, שנשותיהן גרות.

עמוס ערן, נשיא אוניברסיטת חיפה, אמר, כי 85 אחוז מתושבי ישראל מתנגדים לשינוי בחוק השבות.

את העצרת הינחה ד"ר אריק כרמון.

מעמדה המסחרי המועדף של ישראל יוכרע בינואר 1989

ישראל עלולה לאבד מעמד זה בעקבות דיון שקיים משרד־המסחר האמריקני בהאשמות לפיהן היא מפרה את זכויותיהם של העובדים מהשטחים

חנה אישהורוביץ

הממשל האמריקני החדש, בראשותו של הנשיא ג'ורג' בוש, יצטרך להחליט בינואר 1989 אם להמשיך ולהעניק לישראל מעמד מועדף של מדינה, שעל חלק מהמוצרים שהיא מייצאת לארה"ב לא מוטל מכס, או לבטל מעמד זה.

בשנת 1987 ייצאה ישראל לארה"ב, לפי ההסדר המועדף, מוצרים פטורים ממכס בסכום כולל של 487 מיליון דולר, שמרביתם יוצרו בשטחים, והיא עלולה לאבד את המעמד המועדף שלה בעקבות דיון שקיים משרד־המסחר האמריקני בשבוע שעבר. הדיון התייחס להאשמות, כי ישראל מפרה את זכויותיהם של העובדים מהשטחים. החוק האמריקני קובע, כי המדינות שנהנות מהמעמד המועדף חייבות לכבד את זכויות העובדים.

נציגים ישראלים ופלשתינים העידו בפני ועדה, שבה השתתפו גם נציגי ועדת הסחר הבינלאומית ומשרדי המסחר, החוץ, העבודה, האוצר והחקלאות.

הדיון התקיים בעקבות תלונה שהגישה הליגה האמריקנית־ערבית נגד אמליה, שלטענתה שוללת ישראל מפועלי השטחים זכויות כלכליות שמוענקות לפועלים יהודים. בין היתר ציינה הליגה, כי פועלים אלה אינם זוכים לתשלום דמי אבטלה, קיצבת ילדים וקיצבאות זיקנה ונכות.

נציג של ארגון „אליחאק", השלוחה של ועידת המשפטנים הבינלאומית בשטחים, העיד, כי ישראל סגרה משרדים של איגודים מקצועיים בשטחים, וכי היא מגלה ואוסרת נציגים של איגודים אלה. כן נטען בפני הוועדה כי ישראל איננה מעניקה לעובדים מהשטחים קביעות בעבודה, וכתוצאה מכך אין הם נהנים מזכויות סוציאליות שונות. עם זאת, כך נטען, נתבעים פועלים אלה לשלם מס ארגון להסתדרות.

בתשובה להאשמה כי לא אושרה הרשמה של פועלים לאיגוד מקצועי בשטחים אמר נציג ההסתדרות, דניאל בלוך. שאף אחד לא הגיש בקשה להירשם כחבר איגוד מקצועי. הוא הוסיף, כי 15 אלף ערבים תושבי ירושלים ביקשו הגנה של איגוד מקצועי וכי פועלים פלשתינים שהינם חברי ההסתדרות נהנים ממלוא הזכויות. בלוך הכחיש כי נעשה שימוש לרעה בכספי הפרשות שניגבים ממשכורותיהם של הפועלים הערבים ואמר, כי כספים אלה מושקעים בקרנות פנסיה, נכות ופיצויים.

אלוף־משנה שלום הררי, יועץ לענייני ערבים של מתאם הפעולות בשטחים, שאף הוא העיד בפני הוועדה, אמר, כי הרבה איגודים מקצועיים בשטחים אינם אלא „כיסוי" לפעולות טרור של אש"ף.

רבין לאנשי המגבית מבריטניה:

יותר מ־85% מתקציב הביטחון מוצא להגברת עוצמתו של צה"ל

עתי"ם

ישראל מוציאה יותר מ־85 אחוז מתקציב הביטחון שלה על הגברת עוצמתו של צה"ל, אל מול האיום של צבאות ערב — גילה אתמול שר־הביטחון, יצחק רבין, לכ־750 חברי משלחת של אנשי המגבית באנגליה, שבאו להפגין אחווה ואהדה לעם בישראל, בביקור של 48 שעות.

שר־הביטחון העריך את האיום הצבאי המרותף על ישראל כבעל חשיבות מדרגה ראשונה, לפני דרגות האיומים והפיגועים של פעולות טרור והתקוממות.

האיום הצבאי משתקף במירוץ חימוש רב היקף ביותר, המתקיים השנה בין מדינות האיזור, ובו מוציאות מדינות ערב סכומי עתק חסרי תקדים המגיעים לכדי 40 עד 60 מיליארד דולר. הן רוכשות אמצעי לחימה חדישים ומתוחכמים ביותר, ובהם טילי קרקע־קרקע ארוכי טווח. רבין הזכיר את הטילים שרכשה סעודיה מסין לאחרונה וציין את מאגרי הטילים שברשות ארצות ערביות אחרות, כמו עיראק - כפי שניגלו במלחמתה נגד איראן.

עוד הצביע רבין על העובדה שלפחות לשלוש "ארבע מדינות ערביות יש נשק כימי , ומהן המסוגלות לייצרו ולשגרו.

שר־הביטחון הרגיש, כי ישראל היא מדינה חזקה והיא בונה את עוצמתה המכוונת למנוע מלחמה. הוא מסר, כי בגיוס האחרון של טירונים לצה"ל נרשם המספר הגבוה ביותר בכל הזמנים של מתנדבים חרשים ליחידות הקרביות. "זוהי ההוכחה העיקרית ליכולתה של ישראל להתמודד בכל המצבים, תודות למסורת הנכונות, המסירות והמוטיבציה הגבוהה של הנוער".

רבין קרא למו"מ ישיר בין ישראל, ירדן ונציגות פלשתינית — יחדיו או לחוד — כדי להגיע לפתרון הסכסוך. "לא יהיה שום מו"מ עם אש"ף" — הצהיר רבין, שחזר וקבע, כי בדרך הטרור והאלימות שבה הולך אש"ף לא השיגו הפלשתינים אף אחת ממטרותיהם. "אלימות תיפגש בכוח ולא תשיג דבר גם בעתיד", אמר רבין והוסיף,כי ערפאת הוא השלישי בשושלת של אלה שהמיטו אסונות והרג כזה אחר זה על הפלשתינים — החל מהמופתי אל־חוסייני בשנות הקמתה של מדינת ישראל ואחריו אחמד שוקיירי, שערפאת הוא יורשו.

אשר לביקורת הנשמעת על מדיניות הביטחון שבה הוא נוקט — מימין נגד "היד הרכה" ומשמאל נגד "אגרוף הברזל" — אמר רבין, כי "ביקורת גם מהימין וגם משמאל, היא סימן שאני עומד על קרקע מוצקה".

● אגודת פועלי המתכת בברלין בראשותו של הורסט וגנר תרמה ציוד לימודי לבי"ס עמל במזרח ירושלים.

● חברי המשלחת של הכנסיה הפנקוסטית משבדיה, המבקרת בימים אלה בישראל, נטעה יער בן 10,000 עצים ביער הקרן הקיימת שביתיר.

משרד הבטחון
היחידה לאותות שירות

אות הלוחם בנאצים

אנו מוצאים לנכון להפנות תשומת לבם של הזכאים לקבל את אות הלוחם בנאצים וטרם קיבלוהו, כי היחידה לאותות שירות במשרד הבטחון ממשיכה להעניק את האות לכל מי שהוא אזרח ישראלי או תושב קבוע בישראל ויוכיח כי בתקופת מלחמת העולם השניה:

א. השתתף במערכות הקרב נגד הצורר הנאצי ועוזריו ולחם בחן במסגרת מחתרת בגטאות או כפרטיזן, בתנועת מרי או בצבאות בעלות הברית, או.

ב. התנדב בארץ ישראל לשרות בצבא הבריטי, גם אם קיבל את אות ההתנדבות עבור שירות זה.

הזכאי לאות הלוחם בנאצים רשאי,אם יגיש תצהיר מתאים, לקבל גם את עיטור לוחמי המדינה - על"ה, אם טרם קיבל עיטור זה.

אם הזכאי אינו בחיים יכול להגיש הבקשה „שאר בשר" לענין זה: אלמן, אלמנה, בן, בת, אב, אם, אח או אחות לפי סדר זה.

כל מי שרואה עצמו זכאי לאות ומעונין לקבלו יכול למלא את הטופס או הטפסים המיועדים לכך ולשלחם לפי הכתובת:

היחידה לאותות שירות,
משרד הבטחון
הקריה, תל־אביב 61909.

את הטפסים אפשר לקבל ביחידה לאותות שירות, רח' הארבעה 22, תל־אביב. כן יקבל את הטפסים לביתו בדואר כל הפונה במכתב אל היחידה לאותות שירות, משרד הבטחון, הקריה, ת"א 61909, או יטלפן למספר 03-205671.

בפניה יש לציין עבור איזו פעילות מבקשים לקבל את האות, ומספר תעודת זהות של הזכאי.

המשקיף

הקהילה האירופית

(המשך מעמוד ראשון)

שהקהיליה תגיב בצורה חיובית יותר על הצהרות אלג'יר, נאמר, כי מדינות השוק מודאגות ביותר נוכח הרעת המצב בשטחים שנכבשו על־ידי ישראל ונוכח תחושת האכזבה והיאוש בקרב תושבי השטחים.

עם־זאת, נמנעו שרי החוץ של 12 מדינות הקהיליה האירופית מלנקוט עמדה באשר להכרה אפשרית במדינה הפלשתינית. הדבר אינו בא בחשבון, "מאחר שהקהיליה האירופית אינה יכולה להכיר במדינה ללא גבולות מוגדרים וללא ממשלה," אמרו מקורות דיפלומטיים, שציינו, כי השאלה לא הועלתה כלל לדיון בשיחות שקיימו 12 השרים.

מחאה למצרים

שר החוץ שמעון פרס הביע אתמול באוזני שגריר מצרים מוחמד בסיוני את מחאתה של ישראל על הכרת מצרים במדינה הפלשתינית. הפגישה בין פרס לבסיוני נמשכה 40 דקות. פרס הרגיש, כי ההכרה המצרית אינה עולה בקנה אחד עם עיקרון המשא ומתן לקראת פתרון כולל של הסכסוך במזרח־התיכון וגם לא עם מחויבות מצרים כלפי הסכמי קמפ־דייוויד, והטעים, כי הצעד המצרי מרחיק את השלום. הוא ביקש מבסיוני להבהיר לממשלתו "את מלוא דאגתה של ישראל נוכח התפתחות זו.

בסיוני אמר, כי בהחלטות אלג'יר יש יסודות חיוביים שרצוי להתמקד בהם. כן אמר, כי מצרים מאמינה בתהליך השלום ובהסכמי קמפ־דייוויד והכרה במדינה הפלשתינית אינה נוגדת את תהליך השלום.

שרי הליכוד: מתון מדי

שרים בליכוד טענו אתמול, כי משרד החוץ והעומד בראשו נקטו בגישה מתונה מדי, ומחר ידרשו בקבינט פרסום הצהרה ישראלית חד־משמעית בגנות המהלך המצרי. ייתכן שכמה מהם יבקשו אף לכרוך נושא זה בעניין הוויתורים הישראליים בשאלת טאבה.

יו"ר התחיה, יובל נאמן, תבע לממש את התביעה לריבונות ישראלית בשטחים, נוכח העובדה שמצרים פסלה עצמה כשותפה להסכם קמפ־דייוויד.

ערפאת בקאהיר

מנהיג אש"ף יאסר ערפאת הגיע אתמול לקאהיר ואמר, כי הוא צופה מערכה משותפת של מצרים ואש"ף למען ועידת שלום בינלאומית. לראשונה בקהיר התנופף דגלון פלשתיני על מכוניתו השחורה של ערפאת, אך הוא לא זכה ליחס מיוחד אחר, בהגיעו מבגדאד. מובארק אמר לפנייכן, כי הוא יבחן עם ערפאת "את השלבים הבאים".

ניגריה הכירה

ניגריה הכירה אתמול במדינה הפלשתינית. שר החוץ הניגרי הודיע על כך בפגישה עם שגריר אש"ף בלאגוס, סמיר באקר. ניגריה היא המדינה המאוכלסת ביותר באפריקה השחורה וגם היציבה ביותר מבחינה כלכלית. כמחצית מבין 100 מיליון תושביה הם מוסלמים, אם כי גם נוצרים רבים מבין אזרחיה תומכים באש"ף.

מובארק לערפאת: השינוי בישראל ובארה"ב – בוא יבוא

רויטר

קאהיר. נשיא מצרים חוסני מובארק אמר אמש, בתום שיחה של שלוש שעות עם יאסר ערפאת, כי על ישראל לעשות ויתורים ולעמול קשה למען שלום במזרח־התיכון. „שלום מחייב קורבנות... כל הצדדים חייבים להקריב ולעשות ויתורים. ישראל חייבת לעמול קשה למען שלום, משום שהעם הישראלי רוצה לחיות בשלום", אמר מובארק לעיתונאים. ערפאת, שניצב לצידו, אמר, כי לא הבחין בשינוי בעמדת ארה"ב מאז הוכרזה מדינה פלשתינית עצמאית. מובארק הגיב על כך באומרו: „אינך יכול לצפות לשינוי כן לילה בדעת הקהל האמריקנית, או הישראלית. דרוש לכך זמן".

המערך

(המשך מעמוד ראשון)

הוא התחייבות לקידום תהליך השלום.

סיכוי נמוך

בלשכת פרס המשיכו אתמול להביע הערכה כי שיחות הברור הן בעלות סיכוי נמוך.

בישיבת שרי הליכוד אתמול, הוצגו בפני השרים סיכומי הבינייים של השיחות הקואליציוניות להקמת ממשלה צרה, וכן דווח על השיחות עם המערך. בתום הישיבה, הוחלט להמשיך בשני המסלולים.

בישיבת שרי הליכוד היתה הדיעה הכללית כי אין להענות לתביעת אגודת ישראל הדורשת את תיק השיכון, אשר הליכוד כבר הבטיח לש"ס. בתוכן הודגש כי עד כה נענו מעל ומעבר לדרישות אגודת יש.'אל ואי אפשר ללכת לקראתם יותר.

שרון: ממשלה צרה

השר שרון, אמר באותה ישיבה כי יש להקים ממשלה צרה, אשר תוכל להחליט ולבצע. שרון שאל: האם איברנו את הביטחון באותה סיסמה שרק לפני שלושה שבועות השמענו, כי ריק הליכוד יכול. לדבריו, יש לליכוד צוות מעולה, שהוא טוב יותר מהצוות שמציע המערך. הוא הזכיר כי הליכוד התחייב להביא קץ להתפרעויות ואמר שצפויים הפגנות של יהודים, אם תיק הביטחון לא יהיה בידינו. מי אמר שצריך לטפל בהתפרעויות באותן שיטות אוויליות, כפי שרבין נוקט, הרי אמרנו שיש לנו דרך אחרת לטפל בנושא.

אסון על המשק

שרון, גם התיחס למצב הכלכלי שעליו אמר, כי הוא הולך ומחמיר ושאל האם גם פה לא תהיינה הפגנות . הוא אמר כי יש לשנות מיד את המדיניות הכלכלית אחרת נביא אסון על המשק. הוא הוסיף: מי קבע שהביטחון צריך להמסר למערך. אולי צריך למסור את האוצר? האם הכישלון באוצר קטן מהכישלון המוחלט בביטחון? שרון טען כי מה שצריך לקבוע הוא האחריות הלאומית ולא הנוחיות הקואליציוניות.

כפר הנוער של ויצ"ו ע"ש חנה מיזל שוחט בנהלל

פונה אל כל בוגרי־בוגרותיו על עשרות מחזוריהם להודיע לבית הספר את כתובתם הנוכחית לקראת מפקד בוגרים/ות לשם הקמת אירגונו.

הוועדה היוזמת
הנהלת כפר הנוער
נ ה ל ל

יהיה מיתון?!
מנכ"ל, מנהל כספים, גזבר, חשב, מקבלי החלטות:
מיתון או צמיחה ? הפתרון להתמודדות עם עידן אי הודאות הכלכלית.
פרטים והזמנות: 03-249390
מדריך למנהלים: בעריכת קניפל אשר הערכות עסקית בתנאי משק משתנים
המכללה הפיננסית
תזרים האינפורמציה שלך

בעיות הפתיחה של מלכת היופי עלתה לה ביוקר

רויטר

מלכת היופי של קולומביה, מאריה טריזה אגורולה, התכבדה אתמול לפתוח משחק כדורגל בנוכחות 200 שוטרים ו־40,000 צופים באיצטדיון "אל קאמפין" בבוגוטה, אך כבוד זה עלה לה בארנקה.

כל העיניים היו מופנות אל היפהפיה כאשר בעטה בכדור הפתיחה במשחק בין הקבוצות מיליונאריוס וז'וניור. לאחר שחייכה אל מצלמות הטלוויזיה, פנתה לקחת את תיקה, שאותו הפקידה בידי גבר שהציע להחזיק בו בעת הבעיטה, אך "השומר" נעלם בין המוני האוהדים.

פלשתינים מהשטחים קראו למערב להכיר במדינתם

מסרו לנציגויות מדינות המערב בירושלים מסמך לפיו "תביעתנו למדינה קשורה בהסכמתנו למדינה יהודית"

סי"ץ

מסמך חתום על ידי אישים פלשתינים מהגדה המערבית ורצועת עזה, הקורא להכרה במדינה הפלשתינית, נמסר אתמול לנציגויות מדינות המערב בירושלים המזרחית.

במסמך, שהעתק ממנו הגיע לסוכנות הידיעות הצרפתית, מצויינים החותמים כי ההחלטות המדיניות שנתקבלו על ידי המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר מוכיחות בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, את "השאיפה הכנה של העם הפלשתיני לשלום צודק וכר קיימא".

"אנו רוצים להפנות את תשומת לבכם גם לעובדה, כי הכרזת העצמאות היא פועל יוצא של ההחלטה 181 של האו"ם מ־1947, לחלוקת פלשתין. הדבר מוכיח מעל לכל ספק, שתביעתנו למדינה עצמאית קשורה בהסכמתנו למדינה יהודית בפלשתין", נאמר במסמך.

המסמך מטעים, כי המועצה הלאומית הפלשתינית הסכימה לכך שהחלטות 242 ו־338 של מועצת הביטחון ישמשו כבסיס למו"מ לקראת הסדר סופי, במסגרת ועידה בינלאומית.

בין החתומים על המסמך: חנא סניורה, מוסטפה נתשה, סארי נוסייבה, רדואן אבו עיאש ומחמוד אבו זולו.

התנועה נעצרה בווילנה "למען ריבונות ליטא"

רויטר

מוסקווה. התנועה נעצרה אתמול במרכז העיר וילנה, כאשר תושביה ערכו שביתת מחאה של 10 דקות בתביעה שרפובליקת ליטא תלך בעקבות אסטוניה השכנה, ותכריז על עצמאות.

"המכוניות עצרו בצמתים הראשיים, הנהגים הדליקו את האורות וחסמו את התנועה" — מסר עיתונאי ליטאי. עיתונאי אחר ציין, כי כאלף אנשים התקהלו בכיכר המרכזית "גדאמינאס".

השביתה היתה כמעט מלאה והנהגים פעלו בהתאם לקריאה שהושמעה על־ידי "סאיודיס", תנועה הנאבקת למען הבטחת אוטונומיה נוספת לרפובליקה, שהיתה עצמאית בעבר. גם בעיר השנייה בגודלה, קאונאס, בירת ליטא בתקופת עצמאותה בין שתי מלחמות העולם, עצרו את מכוניותיהם כמעט מלאה של כל הנהגים.

עיתון הקומוניסטים מבליט תגובת מפ"ם לכינוס אלג'יר

אהרון ניר (איטליה)

רומא. תחת כותרת גדולה לרוחב שישה טורים, הודיע אתמול בטאון המפלגה הקומוניסטית האיטלקית "אוניטה" על תגובתה החיובית של מפ"ם להחלטות המועצה הלאומית הפלשתינית באלג'יר ועל המלצת מפ"ם לממשלת ישראל לנקוט יוזמה למו"מ על בסיס הכרה הדדית בין ישראל לפלשתינים.

העיתון מציין, שתוך הסתייגות ברורה מן ההצהרות השליליות של שמעון פרס, קוראת מפ"ם לממשלת ישראל "להימנע מכל תגובה רגשנית של דחיית החלטות אלג'יר". העיתון הקומוניסטי כותב, שעמדת מפ"ם "קרובה מאוד למסמך הפוליטי של אלג'יר".

באותה כתבה מוסר "אוניטה" כי בעולם נשמעים פירושים חיוביים מפי יהודים למסמך אלג'יר. לדוגמה מביא העיתון ידיעה מפאריס, לפיה הצהירה מרייה קלייר מנדס פראנס, אשתו של ראש ממשלת צרפת לשעבר, כי "הרו־שיח עם אש"ף אפשרי כעת, דחוף והכרחי".

לדברי "אוניטה", גם רצ נקטה בעמדות דומות לאלה של מפ"ם.

רעיית רה"מ מתעכבת בבולגריה

עתי"ם

רעיית ראש הממשלה שולמית שמיר, שעמדה לשוב אמש מביקורה בבולגריה, והיתה אמורה לכנס מסיבת עתונאים בנתב"ג כדי לדווח על רשמיה שם, לא הגיעה בזמן. מזג האויר הקשה מנע עד לשעה לילה מאוחרת את הנחתת מטוסה.

נשיא עיראק הורה להעמיד לדין את בנו הבכור באשמת רצח עוזרו

רויטר, אי.פי

בגדאד. נשיא עיראק, סדאם חוסיין, הורה אתמול להעמיד למשפט את בנו בכורו עודאי, באשמת רצח אחד מעוזריו, כנראה אחד משומרי־ראשו.

בהודעה ששלח סדאם חוסיין לשר המשפטים שלו, ושהוקראה ברדיו בגדאד נאמר: "אני תובע שמשפטו ייערך לפי החוקים ויהיה אלוהים עם אלה שיבחרו לערוך את החקירה".

ההודעה מציינת, כי עוזרו של הנשיא, כאמל חנא ג'אג'ו, נהרג ב־18 באוקטובר, לאחר שעודאי היכה בראשו במוט במריבה שפרצה ביניהם.

סדאם חוסיין אומר, כי עודאי ניסה להתאבד שלוש פעמים אחרי שהרג את עוזרו, אך התאושש לאחר שקיבל טיפול בבית־חולים.

ב־6 בנובמבר דיווחו עיתוני בגדאד על התפטרותו של עודאי "מטעמים אישיים" מתפקיד נשיא הוועד האולימפי ואגודת הכדורגל של עיראק.

על נסיבות המיקרה נמסר, כי עוזר הנשיא ירה ברובהו ליד ארמון הנשיא בבגדאד, ואז ניגש אליו עודאי וביקשו לחדול מן הירי. העוזר סירב להישמע, השניים החלו לריב, ועודאי נטל מוט והיכה בו בראשו. הוא הוחש לבית־חולים, ושם מת.

שופט: אונאסיס מתה מבצקת ריאות העיתונים ביוון: מוות מסתורי

רויטר, סי"צ

בואנוס איירס. כריסטינה אונאסיס, בתו של איל־הספנות אריסטוטלס אונאסיס, מתה מבצקת הריאות — קבע אתמול שופט ארגנטיני. אונאסיס (37) מתה בשבת בבית ידידים בבואנוס איירס, ולידה נמצא בקבוק של גלולות. גופתה תוטס ביום ה' ליוון ותוטמן באי סקורפיו.

עיתוני יוון מפרסמים בהבלטה ידיעות על האופן המוזר של מותה. היומון הפרו־ממשלתי "24 שעות" מפרסם את הידיעה תחת הכותרת "מוות מסתורי" ומזכיר, כי לפני עשרה ימים מתה אחייניתה של כריסטינה, פנלופה אונאסיס (40), בנסיבות דומות בניו־יורק.

פרופ' יואניס גיאורגאקיס, סגן יו"ר קרן אונאסיס, שהיה ידידו של אריסטוטלס אונאסיס, אמר כי רכושה העצום של כריסטינה, הנאמד ביותר מחצי מיליארד דולר, יעבור בירושה לבתה היחידה, אתנה, שנולדה בינואר 1985.

מועצת אפוטרופסים תנהל את הרכוש עד שתגיע הילדה לבגרות. מועצה זו תשתף פעולה עם אביה של הילדה, איש־העסקים הצרפתי תיירי רוסל.

קאבול: פקיסטן הפילה מטוס שביקש עזרה

רויטר

איסלמבד. 30 בני־אדם נהרגו בשבת כאשר מטוס תובלה אפגני הופל על־ידי חיל־האוויר של פקיסטן — טען רדיו קאבול.

בשידור נאמר, כי הטייס איבד את דרכו בגלל תקלה טכנית, בעת טיסה מקאבול הבירה לג'לאלאבד במזרח, וביקש עזרה מנמל־התעופה הקרוב ביותר בפקיסטן, אך "לא רק שלא הוגשה עזרה, אלא שהמטוס הופל על־ידי חיל־האוויר של פקיסטן".

הוועדה המקומית לבנין ותכנון
עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 148 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

קבוצת אברכים ע"י הרב אשכנזי הגישו בקשה לוועדה זו לאשר תשריט חלוקת קרקע בסטיה מתוכנית מפורטת מס' 310, באופן שחלקות זמניות מס' 6 ו־7 תאוחדנה והשטח הכולל לא ישתנה. על החלקה המאוחדת יוקם בנין נוסף על הבנין הקיים לפי תוכנית מס' 20372 א'.
הבנין החדש יהיה בן 4 קומות מעל קומה מפולשת ו־2 דירות גג, בכל קרקע עליונה ברח' עזרא, גוש 6190 חלקה 25/7 באזור ג' בהקלות הבאות: 11 אחוזים בבנין בנית מעלית ושפור תנאי דיור מעל המותר. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 310 החלה במקום.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריה בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

משה אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הועדה המקומית לבנין ותכנון
עיר בני־ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

אגודת שאר ישוב הגישו בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 20547 לבנות תוס' בית כנסת ועזרת נשים, מעל גני ילדים קיימים בק"ק, ברח' גרינברג מס' 7, גוש 6195 חלקה 688 באזור ציבורי בהקלות הבאות:
אחוזי הבניה בבנין יהיו 40% לקומה ב־3 קומות במקום 30% לקומה ב־4 קומות. וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 109, ב־105 החלה במקום.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריה בני־ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

משה אירנשטיין, יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי הבניה בחלקה 129 בגוש 3641 כתובת שבטי ישראל 2.
החלקה נמצאת באזור מגורים א'2, בו מותר לבנות בהתאם לתכנית נס/1/1 — 25% משטח החלקה בקומת קרקע ו־40% משטח החלקה בשתי קומות.
מש' מורדוך מבקשת להתיר לה תוספת של 13.47 מ"ר בקומת הקרקע המהווה הקלה של 3% מהזכויות בנכס.
לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהוא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרופסקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי
חוף הכרמל ומקומי מחוזי חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות אחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תל־אביב ובמשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתוכניות אחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז חיפה ברח' המסגר 44 תל־אביב, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מספר משח/1/36 — כרם מהר"ל והסביבה. שינוי לתכנית מפורטת מספר משח/36, ביחד עם התשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 12 דונם.
גושים כחלקים: 12048.
ואלה עיקרי והוראות שינוי התכנית:
שנוי מגרש למבני צבור מס' 121 וקביעת מגרש מס' 154 בשטח של כ־2 דונם לבעלי מקצוע.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עורך־דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

ו' בכסלו התשמ"ט, 16 בנובמבר 1988
יעקב רש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון

לפי הסקרים מלרוני בראש בבחירות בקנדה

רויטר, סי"צ

אוטאווה. לפי סקרי דעת־קהל שפורסמו אתמול — יום הבחירות הכלליות בקנדה — ראש הממשלה, בריאן מלרוני, שב ותפס את המקום הראשון לאחר מערכת בחירות קשה ונרגשת, שהתמקדה בהסכם הסחר החופשי עם ארה"ב.

שלושה סקרים אחרונים לפני הבחירות הראו, כי המפלגה השמרנית בהנהגת מלרוני חזרה ותפסה את המקום הראשון לאחר שפיגרה אחרי האופוזיציה, הנאבקת נגד הסכם הסחר.

מנהיג המפלגה הליברלית, ג'ון טרנר, יצא ערב הבחירות בקריאה אחרונה לבוחרים להצביע בעד הליברלים, "ברור עכשיו לחלוטין לכל הקנדים, כי הדרך היחידה להכשלת עסקת הסחר של מלרוני היא להצביע בעד הליברלים", אמר טרנר. מפלגתו תופסת את המקום השני בסקרי דעת־הקהל.

מחקר: שוודיה נתנה מקלט ל־1,600 פושעים נאציים

עלי כהן (שוודיה)

קופנהגן. העיתון השוודי הנפוץ "דאגנס ניהדר" מוסר, כי בקרוב יפורסם מחקר המגלה, כי שוודיה העניקה מקלט לפושעי־מלחמה נאציים בתום מלחמת־העולם השנייה.

ההיסטוריונית השוודית הלנה לואו טוענת, כי בתקופת המלחמה ובסופה הגיעו לשוודיה כ־200 אלף פליטים. מקצתם, כ־1,600, היו פושעי־מלחמה.

אם לא היו שלטונות שוודיה מודעים לזהותם של פושעים אלה, קשה להסביר מדוע הוטלו דווקא עליהם הגבלות מסויימות: נאסר עליהם לעסוק בפוליטיקה ולהתגורר בערים הגדולות. כמה מהם הגיעו, בעזרתה הפעילה של הממשלה השוודית, לדרום־אמריקה. אחרים נשארו בשוודיה וזכו באזרחות.

אחד הפושעים שמצאו מקלט בשוודיה, רצח אזרחים שוודיים באסטוניה. אחר נידון שלא בפניו למוות בבריה"מ, ודרישתה להסגירו לא נענתה. אחר נחשב ל"תליין של הגסטאפו באוסלו" ואחר היה שר בממשלת אסטוניה תחת הכיבוש.

פרס צרפתי לעמוס עוז

הסופר עמוס עוז זכה אתמול בפרס "פמינה" על ספרו "קופסה שחורה". הפרס נחשב ליוקרתי, ומבטיח בדרך־כלל מכירה של לא פחות מ־50 אלף עותקים. עוז אמר בראיון ששודר לאחר הטקס ברדיו צרפת, כי "כל סופר הלוחם למען השלום והצדק חש שהוא, בחלקו, בנה של צרפת" (סט"א, צילום: אי.פי)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 21.11.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7089	1.7302	1.7187
דולר אמריקני	1	1.55	1.62	1.5782	1.5978	1.5880
מרק גרמני	1	0.89	0.94	0.9101	0.9215	0.9146
לירה סטרלינג	1	2.82	2.95	2.8677	2.9034	2.8825
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2663	0.2697	0.2677
ין יפאני	100	1.27	1.33	1.2895	1.3056	1.2964
גילדן הולנדי	1	0.79	0.83	0.8064	0.8165	0.8113
פרנק שוויצרי	1	1.06	1.11	1.0832	1.0967	1.0888
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2609	0.2641	0.2622
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2405	0.2435	0.2419
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2354	0.2383	0.2370
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3831	0.3879	0.3854
דולר קנדי	1	1.28	1.34	1.3010	1.3173	1.3070
דולר אוסטרלי	1	1.30	1.40	1.3500	1.3669	1.3580
ראנד דר' אפריקני	1	0.40	0.55	0.6632	0.6714	0.6674
פרנק בלגי	10	0.42	0.45	0.4344	0.4398	0.4367
שילינג אוסטרי	10	1.27	1.33	1.2907	1.3068	1.2996
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.28	1.2241	1.2393	1.2303

על היום

22.11.88

חנה איש־הורביץ

את המישדר המצונזר על ועידת אלג'יר כבר אי אפשר להקרין בשידור ישיר. הקוצץ קיצץ ואפילו בג"ץ לא יושיע. אבל האיסור של מנכ"ל רשות השידור, לקיים באולפן דיונים או עימותים על הכרזת העצמאות — עוד שריר וקיים. וכאן יש מה להציל. לגבי ההצעות של חבר הוועד המנהל, שלמה קור — להכתיב ביטויים מעוותים לכתבי הרשות — אף שהן נמצאות עדיין בבדיקתו של אורי פורת, יש מקום לקוות, שלנוכח הגיחוך הכללי שעוררו, יסולקו מסדר היום ולא יגיעו בכלל לדיון רציני.

הבעיה היא לאו דווקא משפטית. אין לצפות שבית הדין הגבוה לצדק יעסוק בכל הנושאים הרציניים ובעצם, שינהל את המדינה. מעצם מהותו כמוסד שיפוטי, מוטלות עליו מגבלות והוא נזהר שלא לפרוץ אותן. תפקיד זה מוטל על הציבור, החייב למצות את כל ההליכים הדמוקרטיים העומדים לרשותו, אפילו הם קשים וממושכים. הגיע הזמן שחברי האיגוד הארצי של העיתונאים, וכל מי שחופש הביטוי יקר לו, ייצאו מתחת הסינר של בג"ץ, ויפתחו במאבק ציבורי להצלת חופש הביטוי מפני המתנכלים לו.

הביקורת שמתח שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, על הנחייתו של המנכ"ל, היא צעד בכיוון הנכון. גם כנס חירום של עתונאים הוא כלי מתאים למאבק. אבל לא די בכך. התהליך של הקצנה לאומנית וחרדית, ההולך ומתחריף לנגד עינינו, מצריך ניהול מלחמה עקבית, ממושכת ובלתי מתפשרת, שתמנע מתן לגיטימציה ציבורית לצנזורה פוליטית בכלי התקשורת הממלכתיים.

בנושא דומה עוסק פסק־דין של בג"ץ משנת 1982. באותו מקרה נדון איסור כולל של הוועד המנהל של רשות השידור, לשדר ברדיו או בטלוויזיה ראיונות יזומים עם ראשי הציבור בשטחים המזוהים עם אש"ף (אמנון זכרוני נגד הוועד המנהל של רשות השידור). מפסק־דין זה ניתן אמנם לעמוד על עמדותיו של בית המשפט בנושא, אבל, עקב השוני בפרטים, לא ניתן לקבוע בוודאות איזו עמדה עשוי בג"ץ לנקוט לגבי האיסור האחרון, אם אמנם יובא בפניו. באותו מקרה הדגישו השופטים, כי "שלטון הנוטל לעצמו את הרשות לקבוע מה טוב לאזרח לדעת, סופו שהוא קובע מה טוב לאזרח לחשוב, ואין סתירה גדולה מזו לדמוקרטיה". אך יחד עם זה, קבעו, כי הזכות החשובה של חופש הביטוי נרתעת מפני אינטרס הציבור,

אין רשות לשידור

בג"ץ — לא במקום מאבק

אין לצפות שבג"ץ יעסוק בכל הנושאים הרציניים. הגיע הזמן שחברי איגוד העיתונאים, וכל מי שחופש הביטוי יקר לו, יפתחו במאבק ציבורי להצלת חופש הביטוי מפני המתנכלים לו

כאשר קיימת "ודאות קרובה", שניצול זכות זאת במקרה מסויים עלול לסכן את שלום הציבור או את בטחון המדינה.

בקטע מרכזי באותו פסק דין, אומר השופט דב לוין: "גלוי וידוע הוא, כי מדינת ישראל מצויה זה שנים במאבק צבאי־מדיני מתמיד בארגוני הטרור הפלשתיניים... מאבק זה הוא, למעשה, על עצם קיומה של המדינה וזכותה לשרוד כמדינה יהודית עצמאית. דווקא מטעם זה חשוב, גם חיוני, כי מידע על מהותו של אש"ף, דרכו ומגמותיו, פעולותיו ותכניותיו בדרך כלל...יובאו ויוצגו לפני הציבור הרחב בישראל ומחוצה לה — למען יהיו הדברים ידועים למי שלא ידעם, למי שידעם אך שכחם, כדי שיישמרו בתודעתו, ושל מי שזוכר אך מבקש להשכיח ולהרחיק את הדברים".

עם זאת, קבע בית המשפט בפסק־דינו, כי הנהלת רשות השידור היתה יכולה להניח באופן סביר, ש"העמדת ערוצי התקשורת של רשות השידור לרשות אנשי אש"ף עלולה לפגוע באינטרסים חיוניים של המדינה", ולכן היתה החלטתה יכולה להחשב מוצדקת. אותה החלטה נפסלה, בסופו של דבר, אך רק משום שלא היתה מוגדרת וברורה, והשתמשה במונחים "אישי ציבור" ו"מזוהים עם אש"ף", שהם מונחים כלליים ואינם חד־משמעיים.

המקרה הנוכחי שונה. ההנחיה של פורת מתייחסת לאירוע ספציפי ומוגדר. היא אינה אוסרת לשדר את הדיווחים על ועידת אלג'יר אלא את מה שהוא מגדירה כתעמולה, וכן אוסרת היא לקיים, "עד להודעה חדשה", דיונים או עימותים באולפן בנושא. אין מדובר איפוא בדברי הסתה נגד המדינה, אלא באירוע שזכה להתהודה תקשורתית בינלאומית ושיש לו השלכות מדיניות, אשר עצימת העיניים בפניו, או התחמקות מהבנת משמעותו, היא במקרה הטוב מעשה איוולת. אכן, מנכ"ל הרשות טוען, כי מקורה של ההנחיה שנתן, בפנייתו של שר הבטחון אליו. איש לא יחלוק על ראייתו של זה כבר־סמכא לעניינים בטחוניים. ואם אכן היה ברור, שמנכ"ל הרשות פעל לפי הנחיה של שר הבטחון, קשה היה לטעון נגד סבירותה. אבל מתעוררת השאלה, מה בדיוק אמר שר הבטחון למנכ"ל, ועד כמה ניצל המנכ"ל את פנייתו הטלפונית של שר הבטחון, כעילה להפעיל את מספרי הצנזורה הפוליטית על הדיווחים מאלג'יר לפי טעמו והשקפותיו. דוברו של שר הבטחון, שאיננו מכחיש כי התקיימה שיחה כזאת, טוען שהשר רק ביקש למתן את הדיווח ולצמצם את היקף השידור של דברי ערפאת. אגב, זוהי הזדמנות טובה לציין, שהמינהל התקין דורש, שהוראות ופניות מינהליות ושלטוניות יינתנו בדרך ממוסדת ובכתב, ולא בשיחה בעל־פה, שאין עליה תיעוד והיא נתונה לפירושים שונים ולפגעי הזיכרון האנושי, שלעתים הוא סלקטיבי.

על המאבק הציבורי, שצריך להתנהל בלי קשר להחלטת בג"ץ, להתייחס לתפקודה של רשות השידור ולתפקודם של מנהליה. מאבק זה אמנם צריך להביא בחשבון, שלאף עתונאי באף עתון אין חופש ביטוי מוחלט, וכי כל עורך "מצנזר", משיקולים שונים, את דיווחיו של כתביו ואת פרשנויותיהם. יש הרואים במנכ"ל הרשות מעין עורך ראשי של הרשות, ובתור שכזה כמוסמך לקבוע הנחיות לכתביו. מנוסח חוק רשות השידור אין לקבוע בבירור, אם אכן מוקנית למנכ"ל סמכות כזאת. מכל מקום, גם שאלה זאת היא בעיקר שאלה ציבורית. השאלה הציבורית היא, באיזו דרך ולאילו מטרות מפעיל המנכ"ל, ומפעילים המוסדות המנהלים את הרשות, את הסמכויות המוקנות להם, והאם הם עושים זאת כאופן המקדם את תפקודה של המערכת העתונאית שהם מופקדים עליה, או שמא הם מנצלים את עמדותיהם כאופן הפוגע במערכת. גם בשאלה זאת, בית המשפט איננו הכלי היעיל לטפל. יש גבול, שרק מעבר לו יתערב בית המשפט בעריכה השוטפת. אם לא יגדישו מנהלי רשות השידור את הסאה, בית המשפט לא יתערב בשיקוליהם.

פורת. אוסר תעמולה

חוק רשות השידור נחקק בשנת 1965, ורשות השידור הוקמה כרשות עצמאית והוצאה מתוך המערכת הממשלתית,

במטרה לנתק אותה מהשפעות פוליטיות ולתת לה עצמאות מקצועית. אכן, היתה תקופה בה פעלה הרשות באופן עצמאי. בשנים האחרונות חלה התדרדרות. נעשו מינויים מפלגתיים מובהקים, ואלה שהתמנו באופן זה, החייבים את מינויים לגופים פוליטיים, ממלאים את המצופה מהם ומחדירים לרשות עמדות פוליטיות־מפלגתיות מובהקות. דרך פעולה זאת סותרת את מהותה של הרשות ככלי ממלכתי, הצריך להיות אובייקטיבי ומקצועי. אגב, באופן פרדוקסלי, הוראה המיועדת לשמור על אופיה הממלכתי והבלתי מפלגתי של הרשות, כמו ההוראה להימנע מלשדר דבריהם ודיוקנאותיהם של מועמדים בבחירות לכנסת בתקופה מוגדרת לפני הבחירות, נשמרה על ידי הרשות בהקפדה, על אף המצבים המגוחכים והבלתי הגיוניים שהיא יצרה.

על הצביון שביקש חוק רשות השידור להקנות לרשות ניתן ללמוד מסעיף 7 לחוק הדן בהרכב מליאת הרשות. בהרכב זה אמורים להיות "30 אנשי ציבור, שהמליצה עליהם הממשלה לאחר התייעצות עם הארגונים היציגים של

(סוף בעמוד 10)

ידי נדב וקול פורת

עידן אמנון נדב הביא עימו רוח רעננה שהפשירה את קרחון הנכאים מימיו של לב־ארי, ולעומתה, הביאה "מריונטה" הקשורה בחוטיה למנכ"ל רשות השידור"

טוביה בסקינד

מילל רב כבר זרם בערוצי התקשורת של רשות השידור הממלכתית מאז מצא אמנון נדב את הביטוי "חולירע" בספינת לשון המיטיבה, לדעתו, לתאר בצורה הולמת ותמציתית את אופיו של מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת.

נדב, אז עדיין יו"ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אמר את ה"חולירע" בפומבי בעיצומה של השביתה הגדולה של עיתונאי רשות השידור, שהוא היה אחד ממנהיגיה.

גם בחנות המכולת של התקשורת הישראלית, בה מתקבל בטבעיות רבה מעבר מתפקיד עיתונאי בכיר לתפקיד ממלכתי־פוליטי וחוזר חלילה, היו לא מעטים שמחו את שרידי המצח בעוצמה רבה, בניסיון להרים גבות עיניהם גבוה ככל האפשר, טעה שמנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, גמל למי שקבע לו — בפרהסיה — דיאגנוזה כל־כך ברורה, במינוי בכיר — מנהל קול ישראל.

התרוממותו של נושא הדגל הסוציאלי מאתגיול בכורסת המנהלים הנטושה של גדעון לב־ארי התקבלה בקול ישראל ברגשות מעורבים. אמנם, הוקל לעובדים שעייפו מהדירקטור הגדול, שהירבה להרים עליהם בקול כס נמוך מים המלח — בדרך כלל באמצעות מכשירי מוטורולה, אך למרות השמחה מהליכתו של לב־ארי לגימלאות מאולצת, לוותה תחושת הקלה זו בקורטוב לא קטן של דאגה, כי מחליפו של לב־ארי, אמנון נדב, יהיה לא יותר מאשר מריונטה הקשורה בחוטיה של מנכ"ל רשות השידור, היושב בקומה הרביעית בבנין כלל בירושלים.

רוח רעננה

ואמנם כן — עידן נדב בקול ישראל הביא עימו רוח רעננה שהפשירה את קרחון הנכאים מימיו של לב־ארי.

"יש לנו עכשיו תחושה טובה יותר וכל אחד מאיתנו מרגיש שיש לו יותר חופש פעולה, יותר אוטונומיה וקיים רצון משותף להצעיד קדימה את קול ישראל", אמר השבוע עורך חדשות ותיק.

ברם, לצד תחושה חיובית ערים העובדים בקול ישראל לפוליטיזציה יתרה, כאשר האיש האמור לשמש לה כבלם, אמנון נדב, אומר לה הן: מבחינתו של פורת נדב הוא האיש הנכון במקום הנכון.

כיבוס המציאות והפיכת החדשות למוצר סטרילי, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בסבוב שעבר ב"מסמך פורת" לוועידת אלג'יר, יצר במערכת החדשות של קול ישראל דינמיקה של אירועים, שמחד־גיסא דומה להתעוררות של חיה פצועה, שעדיין דואבת את חבורותיה מהשביתה הגדולה, אך מזוקפת בהתפרצות אנרגטית מפתיעה כדי ללחום על מושגים בעלי תודעה כמעט אנכרוניסטית בציבור הישראלי, כמו "חופש העיתונות" ו"זכות הציבור לדעת", ומאידך־גיסא הוכח, כי המודל הצנטרליסטי של פורת פועל היטב ובהרמוניה מלאה עם מנהל קול ישראל.

אוזלת יד

ועיין — למשל — עורך דויד גרוסמן. הסופר מגיש את יומן הבוקר של קול ישראל חש, כי הנחיות פורת הן ביטוי להשתלטותו של "הזמן הצהוב" על אמצעי התקשורת הממלכתיים. גרוסמן הודיע על פרישה ממחלקת החדשות ועל יציאה לחופשה ללא תשלום חודש אחד מוקדם מכפי שתכנן לעשות.

במקביל, שיגר לאורי פורת מכתב ובו כתב בין השאר: "ההוראות האחרונות מעידות על בהלה, מבוכה ואוזלת יד של ראשי המערכת. כשם שחיילי צה"ל נאלצים ליירט בימים אלה זיקוקין ועפיפונים, כך מנסים ראשי רשות השידור ליירט מילים והתבטאויות, מתוך תקווה שאם יעוותו את המילים, גם המציאות תואיל להתגמש על־פי חרדותיהם. אם גם אנו, העיתונאים, נשתף פעולה עם הרצון להתעלם מכל האותות המצטברים סביבנו — נחטא בחוסר אחריות כלפי הציבור שאותו אנו משרתים. הצער שלי הוא כמובן אישי, אולם תהיה זו התחמקות מאחריות מצד המערכת כולה לפתור אותו ככזה בלבד. נדמה לי, שכולנו חשים כי הגענו לפרשת דרכים קריטית בהגיינה המוסרית של החיים בארץ בכלל וברשות השידור בפרט. לא נעשינו עיתונאים כדי לרצות רצונו של מישהו ולא כדי לשמור על שלוות נפשו של הציבור. אנחנו לא השיירה העוכרת: אנחנו אלה שקיבלו על עצמם לנבות. לא תמיד זו עמדה נוחה. לפעמים היא גוזרת בדידות ואיבה ותוקפנות כלפי הכותב והמדווח. לפעמים נדרשים לשלם עליה בנכסים יקרים, ממשיים או צנועים. מי שחושש לשלם אותם — שיבחר במקצוע אחר".

מי הבוס

בבוקר יום ו' האחרון, שעה שעיין בעיתוני הבוקר, הופתע גרוסמן לגלות כי פוטר ממקום עבודתו ברשות השידור. העיתונים ידעו לספר, כי נשלח אליו מברק מאת מנהל הרדיו המודיע לו, כי "התפטרותו" התקבלה. פיטוריו של גרוסמן שתוקפם החוקי עתיד להתברר באמצעות גופים וגורמים משפטיים פורשו מיד כהפגנת שרירים מצידו של הקומיסר הגדול, כאשר נדב משמש לו לא יותר מאשר בלדר לדבר עבירה. נדב ממהר להכחיש. היוזמה לפיטורי גרוסמן באה, לדבריו, ממנו. אם תרצו — דרך להראות מי כאן הבוס. נדב טוען, כי גרוסמן נהג בדרך שאינה יכולה להיות מקובלת, ופיטוריו היו מחויבי המציאות. "מה יקרה", שואל נדב, "אם כל עובדי החדשות יודיעו מחר על עזיבתם את המחלקה, אך ימשיכו להתעקש להישאר ברשות השידור. זה מצב בלתי אפשרי".

מצב בלתי אפשרי — מבחינתם של עורכי החדשות ברדיו — היא כפיפותם הישירה למנכ"ל רשות השידור, שממנו — למשל — היו חייבים לקבל אישור לשדר כל כתבה וידיעה בשבוע הימים שלפני יום הבחירות. החשש הוא, כי הדילוג מעל מנהל הרדיו ייהפך לנוהל קבוע במקרים חריגים, מה שיגביר את השפעתו ה"לאומית" של פורת באופי החדשות המשודרות בערוץ הרדיופוני של רשות השידור.

נדב, שמן הסתם אינו מאושר משיטות עבודה אלה, ממהר להגן על הבוס, ומדגיש כי על־פי חוק משמש פורת בתפקיד העורך הראשי של רשות השידור, וזו מעצם היותה גוף ממלכתי השואב סמכות מוועד מנהל פוליטי נתונה לאילוצים ולחצים של המערכת הפוליטית.

קשה לשמוע מלה רעה על נדב. הטענה החריפה ביותר נגדו, שאגב חוזרת על עצמה פעמים רבות, היא עובדת היותו אדם חסר חוט שדרה. נדב הוא לא האיש שיעמוד על רגליו האחוריות נגד הנחיות דוגמת "מסמך פורת" לוועידת אלג'יר. בתנאים המצויים בשטח הוא ישאף להרגעת הרוחות ולהמשך קיומו של ה"שקט התעשייתי". גם אם הוא אינו סבור, כי ציבור משלמי האגרה יפיק תועלת חינוכית אם ברשות השידור יפעלו ברוח הנחיותיו של ה"פרלמנט של ראשון" הוא ימשיך לפעול כאשר ברור לו היטב, שהאיש שאחראי למינויו לתפקיד הבכיר ברשות השידור הוא גם האיש שלו שמורה המלה האחרונה — על־פי חוק כמובן.

הציבור הישראלי, ברובו, צמא לאמצעי תקשורת המציגים עולם יפה יותר, נקי משערוריות והלקאה עצמית, הנתפסת בעיניו כיצירה מרושעת של ה"מאפיה השמאלנית", וזאת לא רק פורת ונדב יודעים. זאת יודעים גם העיתונאים ברשות השידור, אשר בהיותם מודעים לחוסר העילות שבנשק השביתה המצוי בידיהם, פונים כעת לאותה כתובת המשמשת כמפלט אחרון לאלה שזכויות האדם והאזרח נשללות מהם על־ידי הרשויות בישראל — המאבק המשפטי. נכון לעכשיו בית־המשפט הגבוה לצדק עדיין יכול להעניק סעד לחופש הביטוי והעיתונות בישראל.

על הפרק

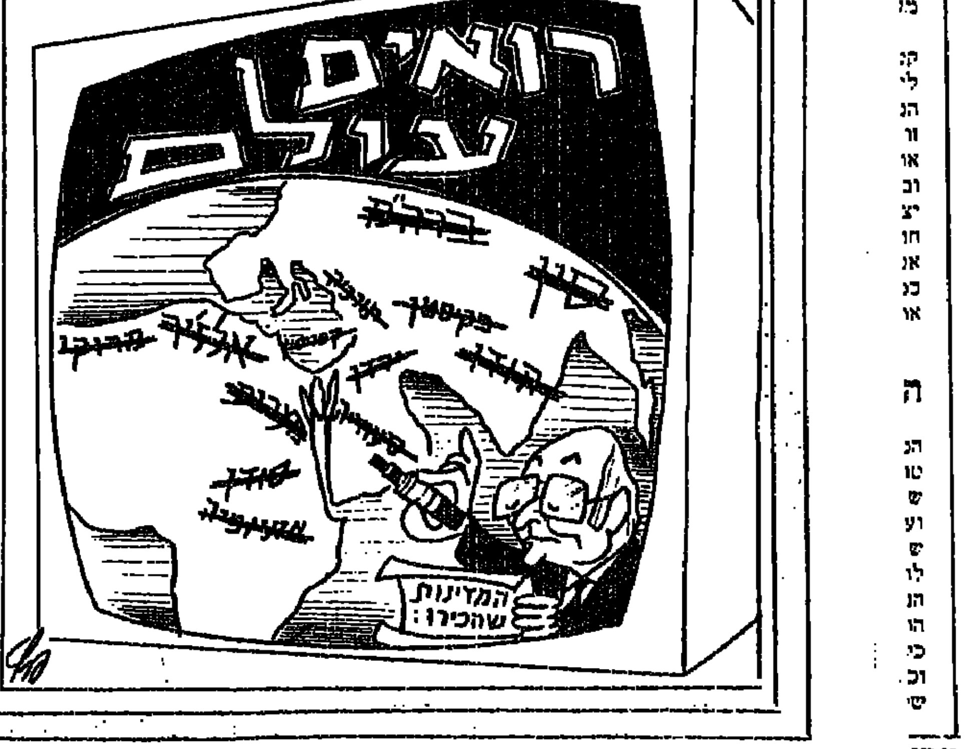

ארוני היו"ר, כנסת נכבדה

שמיר לא כל־כך רצה אותו

האסיר הראשון בכלא מעשיהו, איש שיחה חייכן שהוא גם נץ דורס בדעותיו, לא משתייך לשום מחנה בחירות אך בוודאי ידאג לשולחיו ■ דיוקן מהיר של היו"ר הנבחר

מוטי בסוק

לפני הבחירות הפנימיות ב"חירות" ישבתי עם דב שילנסקי במזנון הכנסת. השמועות אמרו כי יתכן שהח"כ המרבה לחייך עשוי להיכשל במאבקי השביעיות. דב, שאלתי אותו, ואם בכל זאת תיבחר, מה תרצה להיות בכנסת השתים־עשרה? שילנסקי, בזמן ממשלת בגין השנייה סגן שר במשרד רה"מ, השיב, להפתעתי, "יו"ר הכנסת". אבל מישהו אחר במפלגתך מעוניין בתפקיד, הערתי לו. "או, כן," כך שילנסקי, "אם ידידי הטוב, מאיר כהן־אבידוב, ייבחר לכנסת, אני לא אעמוד בדרכו".

מי שכן ניסה לעמוד בדרכו של שילנסקי לתפקיד יו"ר הכנסת, היה דווקא ראש הממשלה יצחק שמיר. הוא איננו זוכר את שילנסקי מאלטלנה, כמו בגין, ומאידך יש לו הרבה מאוד מועמדים, ומעט מדי תיקים בממשלה. שמיר ניסה להסיט את חיים קורפו לתפקיד יו"ר הכנסת. למזלם של קורפו ושילנסקי, ידידים טובים, שר אינו יכול להיבחר לתפקיד יו"ר הכנסת, ובמקביל, ממשלה יוצאת (ממשלת מעבר) אי־אפשר להתפטר.

רב שילנסקי הוא אחד הח"כים הבודדים ב"חירות" שאיננו משתייך לאחד משלושת המחנות של התנועה. לא מחנה שמיר, לא מחנה לוי, לא מחנה שרון. ולמרות זאת הוא מצליח להיכנס לכנסת זו הפעם הרביעית. אומרים כי סוד כוחו, בנוסף להיותו חביב ומאיר פנים, הוא כושר ההתמדה שלו. שילנסקי אינו מחמיץ שמחה ולחלופין אירועים עצובים, אצל חברי המרכז. הוא מופיע לכל חתונה, בר־מצווה, ברית, ולחלופין הלוויה. ובל נשכח, במרכז של למעלה מ־2000 חברים, הדבר איננו פשוט כלל ועיקר. עתה, עם צירופם של הליברלים למרכז הענק, תגדל המעמסה על שילנסקי בעוד כמה מאות ביקורים, בכל רחבי הארץ, ערב הבחירות במרכז חרות, אמר לי שילנסקי גלויות: אני לא רץ כעת בסניפים, כפי שעושים כל הח"כים האחרים. אני עשיתי את זה ארבע שנים. אני מכיר את כל חברי המרכז בשמות וכולם מכירים אותי.

נץ דורס

שילנסקי הוא בן שיחה נעים, עם הרבה חוש הומור ושמחת חיים. אומרים שעל כוסית וודקה, הוא מרקיע לשחקים. את הבדיחות שלו הוא אוהב לספר באידיש, שפת אמו. הבעיה עם שילנסקי, היא, כמובן, דעותיו. היו"ר החדש של הכנסת הוא נץ דורס, איש האגף הימני גם בליכוד. למשל, אם הדבר תלוי בו, אסירי המחתרת היהודית, גם הרוצחים שבהם, היו יושבים בבית, מזמן ובכבוד רב. לאחר שניסה, יחד עם אחרים, ונכשל, להעביר חוק חנינה בכנסת למען המחתרת, זעם שילנסקי מאוד על עמיתיו בליכוד, שהסתייגו מההצעה. כל־כך כעס, עד שדרש להעמידם לבירור. חבריו לסיעה דחו את יוזמתו על הסף.

רב שילנסקי נולד בשבלי, ליטא, לפני 64 שנים. "אני מתנגד עם לב של חסיד. גדלתי בין עמך, בעלי עגלות, סבלים. אהבתי את העממיות. אני אוהב חיים ואוהב שמחת חיים". דברים שאמר שילנסקי לפני כמעט שלוש שנים, בראיון עיתונאי. אביו מת לפני השואה. אמו, שלושת אחיו והוא היו בדאכאו, ניצלו ועלו ארצה. שילנסקי הוא מהיחידים שבאמת הגיע על האונייה אלטלנה. עורך־דין בהשכלתו. גר ברמת־חן, נשוי לרחל, בית"רית ותיקה כמוהו, ואב לשניים. שכל בן במלחמת יום הכיפורים.

שילנסקי לא שכח וכמובן לא סלח לגרמנים עד היום. בתולדות חייו עוד תחנה אחת מעניינת. ב־1952 נידון מי שלימים יהיה יו"ר בית המחוקקים של ישראל, ל־21 חודשי מאסר. בפסק הדין כתב השופט מקס קנת כי אצל הנאשם קיים "טשטוש מושגים ביחס לתפקידו כאזרח המדינה". שילנסקי הצעיר נתפס, במהלך

(סוף בעמוד 10)

שילנסקי. שתי גדות לירדן, והר הבית גם

העשירי למניין

משפרינצק (יוסף) ועד הלל: כל יושבי הראש

● דב שילנסקי הוא היו"ר העשירי של כנסת ישראל. הוא היו"ר השני של הכנסת שבא מסיעת חרות. יצחק שמיר הוא יו"ר הכנסת היחיד שהמריא קדימה, תחילה לתפקיד שר החוץ ואחר־כך לכהונת ראש־הממשלה.

● היו"ר הראשון של הכנסת היה יוסף שפרינצק ז"ל, אביו של הח"כ החדש, זקן חברי הכנסת, יאיר שפרינצק. היו"ר הראשון, איש מפא"י, שימש בתפקידו גם בכנסות השנייה והשלישית.

● בכנסת השלישית שימש כיו"ר גם המנוח נחום ניר, איש אחדות העבודה. קדיש לוז ז"ל, הקיבוצניק (דגניה) היחיד שהיה יו"ר כנסת, כיהן בתפקידו שלוש כנסות (רביעית, חמישית, ושישית), לאורכן של עשר שנים (1959־1969), יותר מכל יו"ר אחר.

● בכנסת השביעית החליפו אותו ראובן ברקת וישראל ישעיהו ז"ל, גם הם אנשי מפא"י. ישעיהו היה גם יו"ר הכנסת השמינית.

● בכנסת המהפך, הכנסת התשיעית, ניהלו את הבית תחילה יצחק שמיר ואחריו יצחק ברמן (ליכוד־ליברלים).

● מנחם סבידור ז"ל, הבלתי נשכח, היה יו"ר הכנסת העשירית, ליברל גאה, שניהל את הישיבות עם הרבה הומור יהודי שורשי.

● שלמה הלל, מניצי המערך היה יו"ר הכנסת האחת־עשרה.

'הוציאו חוזה' על הלל

שלמה הלל פירש את תקנון הכנסת באופן חד־צדדי — טענו הסיעות החרדיות והמפד"ל, והרחיקו אותו מפטיש היו"ר ■ מה מאפשר התקנון ליו"ר

„יושב ראש הכנסת ינהל את ענייני הכנסת, ייצג אותה כלפי חוץ, ישמור על כבודה, על סדר ישיבותיה ועל קיום תקנונה", נאמר בתקנון כנסת ישראל.

בקטע „תפקידי יו"ר הכנסת", נאמר גם כי היו"ר „יושב ראש בישיבות הכנסת, ינהלן, יעמיד את השאלות להצבעה ויקבע את תוצאותיה וכן התוצאות של כל הבחירות המתקיימות בכנסת". במקום אחר בתקנון נאמר כי „יו"ר הכנסת יקבע את סדר היום השבועי לישיבות הכנסת".

יו"ר הכנסת הוא גם מנכ"ל בית המחוקקים. הוא האחראי על משמר הכנסת, סדרני הבית, ומנגנון בית המחוקקים של ישראל. מדובר במאות רבות של עובדים, במגוון רחב מאוד של תפקידים. חלק גדול מהעובדים הם בעלי השכלה אקדמאית.

בתחום הפוליטי, תחום המשחק של היו"ר איננו רחב, ורוב עבודתו היא כמו טכנית. יחד עם זאת, כמעט כל יו"ר נאלץ לקבל החלטות פוליטיות, הרות גורל. מנחם סבידור (ליכוד־ליברלים), יו"ר הכנסת העשירית, איבד את עולמו, משום שקיבל את עמדת האופוזיציה, נגד עמדת הליכוד, ובמתי החלטה אחת שלו, הביא להקדמת הבחירות ב־1984.

הלל. החרדים הרחיקו

הסיעות החרדיות והמפד"ל הוציאו חוזה על היו"ר היוצא של הכנסת שלמה הלל, משום שלדעתן הוא קיפח אותן בשיטתיות, בפירוש חד־צדדי של תקנון הכנסת. הלל, שהיה יו"ר פוליטי, בניגוד לרוב קודמיו, סייע לסיעתו, המערך, להפריד את הבחירות לרשויות המקומיות מהבחירות לכנסת השתים־עשרה, אגב מאבק עיקש ביו"ר ועדת הכנסת, מיכה רייסר ז"ל, ובליכוד. מאבק שהגיע עד לבית־המשפט העליון.

מוטי בסוק

על היום

22.11.88

אריה פלגי

את בעיותינו המדיניות הקשות יפתור הלחץ האמריקני. מן האיומים הדתיים יחלצו אותנו אחינו היהודים באמריקה. על־פי הגירסה האחרונה יהיה גם שיתוף פעולה בין הגויים והיהודים שם: אלה יראו בחקיקה הדתית החדשה פגיעה בחופש הפולחן כפי שאוהב עליהם שם, ואלה יתמכו במאמצי הממשל כדי לקרב את השלום. אורה ושמחה במחנה השלום הישראלי.

איש לא העז לתת פומבי למשאלות האלה. בלבבים הן עברו כחלום מתוק. אנשים ברגעי חולשה מצפים לנס. מישהו יופיע ויושיע. מישהו יגיע ויציל. הזיות אופייניות לאנשים אשר נקלעו באשמתם או בתוקף נסיבות למצב של חוסר־אונים. אנשים טובים כאלה לא חסרים בימינו בישראל. לא יפה, אבל הם מיואשים. במקום התקרבות לשלום — סכנת הידרדרות אל מלחמה. ושד שחור של כפייה דתית מצץ מכל הקירות. המדינה הולכת להם בידיים עם רשיון מן הדמוקרטיה, חתום על־ידי הבוחרים בתהליך תקין של בחירות מלפני שלושה שבועות.

המפלט: הזיות. הן לובשות גם לבוש אופטימי כדי שיתאים יותר לאנשים מבוגרים. האמריקנים מצויים בעידן של הסכמים עם הסובייטים. לא ישאירו מוקד מתיחות רגיש, כמזרח התיכון, מחוץ להבנות ביניהם. מי שלא יסופק בחזון ישעיהו האמריקני־סובייטי, יכול להתעודד על־ידי אופנת ההידברות המשתררת בעולם (אפגניסטן, אנגולה, אתיופיה, עיראק־איראן). ישראל תלויה בארה"ב כלכלית, צבאית ומכל בחינה שרק אפשר להעלות על הדעת. בוש המפוכח איננו רייגן הסנטימנטלי. הוא כבר לקח את סונונו הפרו־ערבי לנהל לו את הבית הלבן. מכאן, שיגיע היום הגדול של הלחץ. הברזים ייסגרו, תונהג מחדש "ההערכה מחדש". ניאלץ ללכת בתלם של הסכם כפוי. יגור ליכוד עם מערך ונער אמריקני ינהג בם.

ההצלה

סכנת הידרדרות למלחמה, שד שחור יוצא מן הבקבוק — ומה המפלט מן הייאוש? הזיות!

נקבל הרבה כסף ותשקוט הארץ לפחות ארבעים שנה.

השר הדתי השחור יוכרע על־ידי לחצם של יהודי ארה"ב. אם הם פסולים על־ידי "מיהו יהודי" ישראלי חדש, מי הם היהודים הישראלים האלה שיהיו ראויים לכספם? שמיר יסוג, ירחיב את הממשלה בעזרת המערך, יפחית את לחץ הדתיים, ובא גואל לציון הדוויה.

כמו כל ההזיות, גם אלה מעידות על חולשה ועל ניתוק מן המציאות. אין כל בטחון, שהאמריקנים יסגרו לנו ביום מן הימים את הברזים. אין דבר כזה כמו אופנת הידברות עולמית מחייבת. לעומת זאת, ייתכן אינטרס בהתרת התכתשות מקומית קצרה, שבדברי ימי העולם אולי לא תירשם כלל, אבל לנו היא תגרום קורבנות רבים והכל כהוד. מי שזוכר כיצד יצאנו מנצחים ממלחמת יום הכיפורים, לא כל־כך מתגעגע לשיחזור החוויה הזאת. לא קשה לתאר את הרגשת האומה לאחר הנסיגה בלחץ חיצוני. לא היא יוצרת את הרגע המתאים לפתיחת דף חדש עם הפלשתינים, למשל. יש כר נרחב לפיתוח תסריטים אפשריים על הפעלת לחץ עלינו. אף אחד מהם לא מעורר התלהבות ולא מחשל אחדות. כולם מקור להתמרמרות, להרגשת בושה, ללידת רגשי נקם ותוכניות אירדנטה.

"כניעה" ליהדות ארה"ב תהיה פחות מזעזעת, אבל גם כאן קשה לדעת מה יהיו אמצעי הלחץ וגבולותיהם. אם יופעל, יבליט קשר לא סימפטי בין נדבן לנזקק, במקום שותפות גורל בין חלקי העם היהודי (והתורמים החרדים כבר מודיעים, שהם יפצו אותנו על ההפסדים).

אולי צדיקים זוכים כאשר מלאכתם נעשית בידי אחרים, אבל לא בטוח שהם מאושרים מכך. אנחנו, לא רק שאין לנו סיכוי לכך בזכות צדיקותנו: געגועינו הכמוסים אחרי זכייה כזאת עוד מעידים על חוסר ראייה מפוכחת ועל חוסר־בטחון מדאיג. מלאכתנו הרי לא תיעשה בידי האמריקנים, לא בידי הגויים ולא בידי היהודים. גם לא טוב, לא רצוי שייעשה כך. אם ייעשה, בחלקו או במקצתו, שכרו המיידי ייצא בהפסדו לאחר זמן לא רב. המלאכה מוטלת עלינו כאן, בישראל. צר לראות את השמאל בממדיו המצומצמים ואת המרכז בקוצר ידו. רווח והצלה ייצא להם רק מנכונות להתאוששות ולמאבק ממשי, ציבורי, פרלמנטרי על השגת רוב לרעיונותיהם. נכון, מפלגת העבודה שוקעת בימים אלה ב"הזיות פרגמטיות". הן נקראות ממשלת אחדות עם אותו ליכוד, שהכשיל אותם בכל יוזמותיהם. אם לא יתפכחו, ישלמו מחיר כבד על אשליותיהם. הכבד מכולם: יאוש גובר והולך, שראשיתו בהתקפלותם בימים אלה.

היום לפני 25 שנה, דקה אחת לפני: הנשיא ואשתו בדאלאס (צילום: אי.פי)

חלום בן אלף ימים

ג'ון קנדי תקף באינטנסיביות מוגזמת חלק גדול מבעיות ארה"ב והעולם. גדולתו היתה גם שגיאתו

יהודה צור

עשרים וחמש השנים שחלפו מאז הרצחו של נשיא ארה"ב, ג'ון פיצג'רלד קנדי בדאלאס, לא הצליחו להמיג את תחושתם של אמריקנים רבים, שנשיאם האהוב נרצח לא על־ידי מתנקש יחיד, מוטרף ובלתי יציב, ושמו לי אוסוולד, אלא כתוצאה מקשר מסועף, שנסיבותיו נעלמות ויוזמיו אינם ידועים עד עצם היום הזה.

מאז ה־22 בנובמבר 1963, היום בו נרצח קנדי בעת ביקורו בדאלאס, נערכים מדי שנה סקרי דעת קהל ברחבי ארה"ב, וזה כמה שנים בארצות אחרות באירופה המערבית ואף באמריקה הלטינית, ובהם השאלה המרכזית: מי רצח את ג'יי.אפ.קיי. מסתבר שרוב רובם של הנשאלים סבורים, שקנדי נרצח על רקע פוליטי ורק מיעוט (הקטן מדי שנה), סבור שקנדי נרצח בידי לי אוסוולד.

כל שנה לקראת נובמבר מתפרסמים בארה"ב ובעולם המערבי ספרים ומאמרים בנושא, ולאקרנים יוצאים סרטים וסדרות טלוויזיה העוסקים ברצח. הגילויים בכולם טוענים בעקשנות, שהנשיא, שניסה לחולל מהפיכה אמיתית בנוסח ארה"ב, נרצח על־ידי שניים או שלושה קושרים והוויכוח הוא, האם אוסוולד היה חלק מאותם מתנקשים או שמא שימש שעיר לעזאזל. פרשות ווטרגייט, איראנגייט, ומקרים דומים אחרים הוכיחו לאמריקנים, שהכל יכול להיות, סביר וייתכן בפוליטיקה הבינלאומית והפנימית, וכי נשיאים, שרים וגנרלים אינם משרתים תמיד את הצד הנכון והטוב. בעקבות פרשות אלה למדו רבים שהחלוקה בין הרעים והטובים אינה תמיד ברורה וגם לא תמיד ברור מיהו מי.

האיש שאהבו לשנוא

באלף ימי שלטונו, הצליח קנדי לחולל שינויים מפליגים במדיניות הפנים והחוץ. להביא להישגים סוציאליים, לכרות הסכמים תקיפים בכל הקשור לאיסור הפצתו של הנשק הגרעיני, ולחולל מהפיכה בגישה כלפי ארצות אמריקה הלטינית והעולם השלישי. צעדיו של קנדי הביאו לעלייה תלולה באהדה כלפיו בקרב האזרחים, אך גם לשנאה בקרב אלה שנפגעו ממדיניותו.

בפעם הראשונה זה שנים רבות הוא גרם לפיק ברכיים אצל החברות הגדולות, סוכני הבורסה והעסקים הגדולים, כאשר הורה לחקור את מעשיהם, ואף הצליח להביא להורדת מחירים, תוך כדי כריתת הסכם בין הממשלה, המעסיקים והעובדים. מצב שלא היה כמוהו בתולדותיה של ארה"ב. הכלכלן מילטון פרידמן ביטא נכונה את תחושותיהם של רבים מבעלי העסקים הגדולים כאשר כתב, כי צעדים נוספים של קנדי לא מצאו חן גם בעיני אחרים. לאחר משבר הטילים בקובה, הוא הביא לשורה של הסכמים שהובילו את ארה"ב, אנגליה וברית־המ לחתום ביולי 63' על הסכם לאי־הפצת הנשק הגרעיני ולאיסור ניסויים באטמוספירה. הסנאט אישר את ההסכמים חודש אחד לפני רציחתו של קנדי, כאשר מולו מתייצבים גנרלים, אדמירלים ואנשי מדע הסבורים, כי קרב הקץ להגמוניה האמריקנית. רבים מהם לא סלחו לקנדי, אותו כינו בוגד.

חודשיים לפני רציחתו פינה קנדי 290 חיילים אמריקנים מוויטנאם, בפעם הראשונה מאז החלה שם המעורבות האמריקנית. ושוב כינוהו אנשי הימין „בוגד" ו„מפקיר ידידי ארה"ב". לאחר מותו של קנדי תוך ארבע שנים בלבד, הגיע מספרם של החיילים האמריקנים בווייטנאם לחצי מיליון... ג'ון קנדי ואחיו רוברט ששימש כשר המשפטים לא הזניחו את המלחמה הפנימית. הם פתחו במלחמת חורמה נגד הפשע המאורגן, והצליחו לרשום לזכותם מספר הצלחות מרשימות בהיקפן. הגולים הקובניים האשימו את קנדי בהפקרתם בזמן הפלישה למפרץ החזירים, ארבעה חודשים לפני שהחל לכהן כנשיא. לאחר מותו התברר שלמחרת רציחתו, אמורים היו להיפגש נציגי קנדי וקסטרו בפאריס, כדי לדון בשיפור היחסים בין שתי הארצות. קנדי תמך בברית שהיתה אמורה לקרב את ארצות אמריקה הלטינית ואף תכנן השקעה של 30 מיליארד דולר במדינות היבשת, שתתפרס על פני 10 שנים. התוכנית עוררה התנגדות הן מצד המימשלים הדיקטטוריים באותן ארצות והן מצד תומכיהם וידידיהם בארה"ב.

קנדי, בעזרת אחיו רוברט, התכוון לבצע אף שינויים מפליגים נוספים. בחלק מהם אף החלו להתגלות תוצאות בשטח. סביר להניח, שהירצחו של רוברט, חמש שנים לאחר רציחתו של ג'ון, בדיוק כאשר היתה מונחת בכיסו מועמדות המפלגה הדמוקרטית לבחירות לנשיאות ב־68' — לא היה מקרי. הפעם החליטו כנראה, שלא לקחת סיכונים מיותרים ולאפשר לקנדי נוסף להגיע לעמדה הקובעת.

בשנתיים שלאחר רצח קנדי נרצחו 15 איש מקרב אלה ששימשו עדים או שהיו קשורים ישירות ברצח ונסיונות טשטוש נסיבותיו. חברת ביטוח, מן הגדולות ביותר בארה"ב, מצאה שדבר דומה יכול להתרחש פעם בעשרה מיליארד מקרים. בלתי אפשרי, אמרו שיד המקרה ליוותה את המקרים הללו.

בניגוד לקודמיו ויורשיו בנשיאות, ניסה קנדי לתקוף לא רק נקודה אחת ממכלול הבעיות של ארה"ב והעולם, אלא הוא פתח בצורה אינטנסיבית בחזית רחבה נגד חלק גדול מאותן בעיות. זו היתה גדולתו, אך יתכן מאוד שזאת היתה גם השגיאה שהובילה אותו לרציחתו בטרם הספיק לממש חלק משאיפותיו. מכיוון שמדובר ברצח פוליטי, סביר להניח שלעולם לא ידעו את שמותיהן של הנפשות אשר קבעו את המהלכים, וגם לא את שמותיהם של שכירי החרב שביצעו את ההוראות. בינתיים מתנחמים האמריקנים בכך: שזכו לפחות לטעום על קצה המזלג מ„תקופת קנדי". תקופה שנותרה כחלום בתולדותיה של ארה"ב.

לצאת מתוך העצומות

יש לפקפק אם עצומת הסופרים הקוראת למפלגת העבודה לא להצטרף לממשלת הליכוד — איננה עצת אחיתופל. שהרי מול כל עצומה אפשר לשלוף עצומת נגד. אולי צודקת יותר כמו זו שבעד איחוד לאומי

צבי גורן

שוב זה קורה לנו: עצומה חדשה שהגו בינם לבין עצמם, בפרישות מהציבור הכללי, סופרים וטובים, כמו חנוך ברטוב ומשה דור, א.ב.יהושע ועמוס עוז, ס.יזהר ויהודה עמיחי, אהרון מגד ודוד שחר, הם ואחרים, ועמם גם מבקריהם מוקד ושקד, לשם וקרטון־בלום, ועוד ועוד. חנות מלאה כלי יקר.

"חבורת הסופרים", כפי שהם במפורש מכנים עצמם, חוששת מפני הפיכתה של ישראל "למדינה חשוכה הנסחפת למלחמה ומתנתקת מיהודי העולם", והיא מאיימת על מנהיגי מפלגת העבודה ש"אם יתכופפו... להצטרף לממשלת הליכוד — יילכו בלעדינו". אבחנה ואיום. והנימוק — "בבחירות האחרונות זכה המערך במספר קולות שווה כמעט לקולות הליכוד. אין רוב מוחלט ללאומנות ואין סיבה לתבוסתנות ולקבלת תכתיביה של קואליציה שקולה, ויש קול הקיצוניות הימנית והחרדית". "לשרת את המדינה... באופוזיציה ציונית־הומנית". כך הם מייעצים למפלגת העבודה.

ללא ספק, קיימת חרדה מפני התהליכים המסתמנים במדינה, ואשר יש להם השלכה על חיינו כאן ועל חייהם של אחינו בתפוצה, וגם על חייהם של בני־עמים אחרים, ובראשם העם הפלשתיני. בשל כך, יש לפקפק אם עצתם של הסופרים איננה עצת אחיתופל. ולא משום שאופוזיציה זה עניין רע כשלעצמו במערכת פוליטית, גם כשהיא צודקת. אלא בעיקר משום שאנו מצויים בפרשת דרכים, אולי היסטורית, שבה מכריעים לאן פנינו מועדות, מי ברצון ומי בעל כורחו. ואם קיים סיכוי, ולו הזעיר ביותר, להציל את ההכרעה הזאת, אין לדעת אם רשאי מישהו, סופר או עיתונאי, להציב עצמו כחייץ ולעצור את המבקשים לנסות ולמצוא את הסיכוי הזה עד תום.

עצומות נגד

אך הסופרים לא חתמו על עצומה המזהירה את המערך מפני קואליציה צרה, הם לא חתמו על עצומה הקוראת למערך למחוק את החרם על חד"ש ו"המתקדמת", ולא רק בעבור גוש חוסם. הם לא חתמו על עצומה הקוראת לעם ישראל לעשות חשבון נפש ציוני־הומני, ולא על עצומה המופנית אל המפלגות הדתיות שיתנו יד לתהליך המדיני בלי תנאים שירחיקו את מרבית העם היהודי מזיקתו למדינה, ועמם רבים מבני הארץ הזאת. הדילמה של הקואליציה היא אולי הקשה מכל לפוליטיקאים. טובים ורעים גם יחד יודעים שטוב לא ייצא משום מעשה מרכבה המתבסס על הבחירה בין הרע במיעוטו לבין הרע ביותר.

אלא שמול כל עצומה, אפשר לשלוף עצומת נגד. ואולי צדקו בעלי העצומה האחרת שכתבו כך: "סיכום רצונו של העם, כפי שהתגלה בבחירות בבהירות מוחלטת, הוא שתקום ממשלת איחוד לאומי שבמרכזה שני הגושים הגדולים... המערך יכול היום לבחור בשתי אפשרויות: 1. להתעלם מרצון העם. 2. להיענות לאתגר הקשה שהציב לו העם, ולנסות תוך כדי שיתוף פעולה ותוך ממשלת אחדות לאומית, לפרוץ דרך להכרעות חדשות...". מסקנתם של בעלי העצומה הזאת היא, כי יש ללכת לממשלת האחדות, "זאת החלטה קשה, אבל היא לדעתנו, גם החלטה מוסרית". ומי שלא יצטרפו למהלך הזה "עלולים להיות אחראים... לתוצאות הרות אסון לעתיד המדינה".

העצומה הזאת היא אותה עצומה זהה שפירסמו ארבעה סופרים ישראלים למחרת הבחירות לכנסת הי"א, בסוף יולי 1984. שלושה מהחותמים עליה הם יזהר, יהושע ועוז, החתומים גם על העצומה העדכנית, בת־ימינו. מותר לשנות עמדה, בלי ספק, ומה שמותר למדינאי, ולעיתים אף נדרש ממנו, מותר גם לאזרח, ואפילו הוא סופר. בעיקר כאשר חל שינוי בתנאים ובנסיבות. אלא שלמען האמת, התוצאות שהיו אז, חזרו על עצמן גם הפעם, ובעצם דבר לא השתנה. יעיד על כך אולי, קטע ממאמר של אילן שיינפלד שפורסם בדפי הספרות של "על המשמר" ב־27 ביולי 1984: "...ניתן, כך נדמה, להצביע על מגמת התקצנות רעיונית בקרב ציבור הבוחרים, כצד שסע רוחני ברור ובלתי־ניתן לערעור בין שני חלקי העם הזה. אכן, שסע רוחני ולא רק חילוקי דעות פרגמאטיים..."

בשעה שהדברים האלה נקראים, ייתכן וכבר הוכרע איזו קואליציה תוקם. הבחירה של הפוליטיקה היא בין הרע המוחלט לרע במיעוטו. שום טובה לא תצמח לישראל מזה או מזה. בחירתם של הסופרים מעצם טבעה היא אחרת, וביכולתם להראות ש"עדיין אפשר לבלום את המפולת", ולנצח במאבק על "הציונות הנאורה" ו"מורשת תנועת העבודה". רק שייצאו מתוך העצומות.

א.ב.יהושע ועמוס עוז. עצומת זריזות

מבחן מכשיל במישכל

„מיתוס האיי.קיו הוא ספר ראשון בעברית המנפץ באורח שיטתי את המיתוס על משקלם „המדעי" של המבחנים שמסייעים בהנצחת הריבוד הכלכלי־חברתי הקיים

„מיתוס האיי.קיו." הוא שמו של ספר מאת סוציולוג אמריקני, ג'פרי בלום, אשר סוקר באורח ביקורתי ומישחז את התפתחות מבחני המישכל, החל מן התיאוריות הגזעניות שרווחו באירופה ובארצות־הברית במאה הקודמת, ועד להפיכתם למכשיר של סלקציה בבתי־הספר בתעשייה ובמשרדי הממשלה. הספר, בן 174 עמודים, ראה השבוע אור בהוצאת „מטרש", בתרגומו של ד"ר שלמה סבירסקי. המתרגם כתב גם פרק מיוחד, אשר עוסק בשימוש במבחני המישכל בישראל.

ככל הידוע לי, זהו ספר ראשון בעברית, אשר עוסק באורח שיטתי בניפוץ המיתוס על משקלם „המדעי" של המבחנים. מדע אינו יכול לבדוק דבר שאיננו ניתן לזיהוי. דרושה הגדרה כלשהי של האינטליגנציה לפני שניתן יהיה לומר כי ישנם מבחנים, אשר מסוגלים למדוד אותה. ההגדרה המפורשת של האינטליגנציה היא „אותו דבר שמבדקי איי.קיו. מודדים".

תקפותם של המבחנים תוכח אם הם ינבאו שלושה דברים: א. מי שקיבל ציונים טובים בבית־הספר יצליח יותר מן האחרים בתעסוקה, שכן ביסוד שני סוגי ההצלחה עומדת רמה גבוהה של אינטליגנציה כללית. ב. בקרב אנשים בעלי רקע מעמדי ורמת השכלה דומים יקבלו בעלי מנת המישכל הגבוהה את המשרות וההכנסה הגבוהים. ג. אנשים בעלי מנת מישכל גבוהה במקצועות נתונים יתפקדו טוב יותר מעמיתיהם בעלי מנת מישכל נמוכה. הראיות המצויות במחקר אינן תומכות בתיאור המריטוקרטית, זו „המבטיחה" את השלטון למוכשרים.

בין אינטליגנציה לחריצות

המצב שבו נמצא הנבחן איננו דומה לפעילות אינטליגנטית מורכבת. המבחנים בודקים את המהירות שבה פותרים אנשים בעיות בלתי חשובות, יחסית, תוך עשיית מספר הטעויות הקטן ביותר. במקום זה צריכים המבחנים למדוד כיצד מתמודדים אנשים עם בעיות חשובות, יחסית, תוך עשיית מספר גדול, ככל הנדרש, של טעויות מועילות, מבלי להתחשב בגורם הזמן. אי־אפשר ליצור הדמיה (סימולציה) של התהליך היצירתי ולכן גם אי־אפשר לזהות, באמצעות המבחנים, אנשים בעלי פוטנציאל יצירתי. תהליך העבודה היצירתית במדעים ובאמנויות נבדל ממבחני האינטליגנציה בנקודות הבאות: א. ההצלחה במבחנים מבוססת על בחירה נכונה של תשובה אחת מתוך כמה תשובות, ולא על תגובה חדשנית והולמת למצבים משתנים, כפי שנדרש בחשיבה יצירתית. ב. במבחן, ורק בו, נדרש הפרט לפעול במסגרת מוגבלת מראש של זמן. ג. במבדק פותר הנבחן סדרה של בעיות מצומצמות, שברוב המקרים אינן קשורות זו בזו. ואילו עבודה יצירתית אמיתית כרוכה בפתרון מספר רב של בעיות גדולות, שכל חלקיהן קשורים זה בזה.

עם צאתנו מן המבחן אנו מפסיקים לעסוק בשאלות שהציג. לעומת זאת, עבודה יצירתית אמיתית הינה תהליך מתמשך שבו פעילות ההווה מתקשרות לעבר ומכוונות לעתיד. ה. במבחן נדרש הפרט להתמודד עם בעיות שעוצבו באורח אחיד עבור כל הנבחנים. בעבודה יצירתית מונע הפרט על־ידי אינטרסים מיוחדים לו, והללו מעוררים אותו לפעולה עצמית אשר מווסתת על ידו.

האידיאולוגיה המריטוקרטית מציגה את המבנה המעמדי של החברה הקפיטליסטית המערבית כמבנה טבעי ואף רצוי. אי־השוויון ברכוש בעוצמה וביוקרה נובע, לפי טיעון זה, בכך שאנשים נבדלים זה מזה ברמת האינטליגנציה והחריצות. הבדלים אלה הם תורשתיים וטבעיים ולכן גם המבנה החברתי הוא טבעי. החברה נהנית מכך שהמוכשרים מגויסים למשרות האחראיות, ולכן היא צריכה להציע להם משכורות גבוהות. לכאורה זוהי אידיאולוגיה שוויונית, משום שהיא מעניקה באמצעות המבחנים שוויון הזדמנויות. מעמדו של כל אדם ייקבע לפי מידת הצטיינותו.

גורמים להצלחה

המשבר הכלכלי הגדול של 1929, זה שגם העלה את היטלר לשלטון, גרם לדעיכה מהירה של התיאוריה הזאת, אך לא הרג אותה לחלוטין. פתאום נוכחו הכל לדעת, כי אנשים בני המעמד הבינוני המכובד התרוששו בן־לילה. תוצאות המבחנים הוכיחו, כביכול, את נחיתותם של יהודים, מהגרים חדשים בארה"ב, או של כושים. אבל „הוכחה" זו הסתברה כחסרת שחר משום שתוצאות המבחנים הוכיחו רק את אופיים.

מה שקובע את ההצלחה בלימודים בכלל ובמבחנים בפרט זהו הקשר בין ציפיות המורה והישגי התלמידים, (וכמובן, ההנעה (מוטיבציה). תלמידים איטיים, ממוצא סוציו־אקונומי חלש, הם אלו הפוחדים ביותר. הם מקשיבים פחות, ומעדיפים לשקוע בחלומות בהקיץ במקום להקשיב, ולהיחשף להשפלה. הם נמנעים מלשאול, שמא ייחשבו „טיפשים". בכיתה אין הם מקשיבים כך שאין הם יכולים ללמוד את החומר. כיוון שלא למדו, הם נכשלים בבחינות. מצב זה גורם להם לפחד מבחינות ולהימנע מלהתרכז במהלכן והדבר מגביר עוד יותר את כשלונותיהם. הוריהם של ילדים אלה נוטים לצפות פחות להישגים ומסוגלים פחות מבני המעמד הבינוני לעזור לילדים להכין את שיעוריהם. כך קורה שההבדלים בנקודת המוצא, בבית, הופכים לגורמים מכריעים של הצלחה בלימודים.

מי תורם לחברה יותר? עורך־דין אשר מקבל מיצרן תרופות 100,000 דולר כדי למנוע איסור שיווק של תרופה מסוכנת, או חקלאי? שואל המחבר רטורית, לפי רעיונות של פרופ' נועם חומסקי. האם מנתח שמשרת עשירים עושה עבודה בעלת ערך גדול יותר מעבודת רופא בשכונות עוני, שעבודתו קשה יותר ותגמוליו נמוכים יותר?

במאמרו התמציתי על מבדקי האיי.קיו. בישראל מציין המתרגם, ד"ר שלמה סבירסקי, כי בישראל לא קמה עדיין תנועת מחאה נגד מבחני האיי.קיו. אשר משמשים אמצעי חשוב לא רק לקביעת מעמדו של הפרט, אלא גם לצידוקו. בעקבות מחקרים של מינקוביץ דיווים ובאשי על ההישגים הלימודיים בבתי־הספר היסודיים בישראל קובע גם סבירסקי, כי רמת סגל ההוראה לטעוני טיפוח, דרכי הוראה פגומות, גודש בתוכנית הלימודים וציוד בלתי הולם, גורמים להישגיהם הנמוכים של ילדים אלה. מוריהם של טעוני הטיפוח מגלים פסימיות עמוקה ביחס לסיכוייהם של תלמידים אלה. מנגנון הסלקציה, שמבחני האינטליגנציה משרתים, פגע במזרחים. הצורך בסלקציה בחינוך הערבי באמצעות המבחנים לא עלה משום ששם היא מתרחשת בדרך של נשירה.

מה שדרוש אפוא אינם מבחני איי.קיו. המסייעים להנצחת הריבוד הכלכלי־חברתי הקיים, אלא שינוי מן היסוד של יחס מעצבי המדיניות ומנהלי בתי־הספר אל התלמידים החלשים ממוצא אסיו־אפריקה.

חשבון והפסד

במשפט שארך 14 שנה הכיר ביהמ"ש העליון בזכויות היוצרים של ח. אורבך, מחבר ספרי חשבון

העקשנות וההתמדה במטרה משתלמים. חיים אורבך, תושב הרצליה, איש חינוך ומחבר ספרי לימוד במתימטיקה למד זאת בדרך הקשה. תביעתו על פגיעה בזכויות יוצרים, שהתנהלה בבית־משפט במשך 14 שנה הסתיימה בשבוע שעבר, בבית־המשפט העליון.

אורבך, מחבר ספרי לימוד בהוראת מתמטיקה ופיתוח שיטות להוראת המתמטיקה בגני ילדים ובתי־ספר יסודיים, חיבר ספרי לימוד בשם „מתמטיקה חדשה סביבתית מונהגת" לפי הסכם עם הוצאה אמריקנית ממנה רכש את הזכות להוצאת ספרי לימוד. הוא תבע לדין את איש החינוך משה הרשקו והוצאת „רביר" על פגיעה בזכויות יוצרים על־ידי העתקות מספריו. הדיון התנהל בפני השופט אליהו וינוגרד והתחיל עוד בשנת 1974.

בדיונים שהתנהלו בבית־המשפט המחוזי ניסו הנתבעים לטעון שהנוסחאות השונות המופיעות בספרי אורבך מופיעות בספרים רבים במדינות שונות, ולכן אין לתובע זכות יוצרים. לצורך זה הובאו בפני השופט וינוגרד 200 ספרים ללימוד חשבון מארצות שונות, אך השופט קבע שספרים אלה אינם רלוונטיים לנושא שנדון במשפט, וטען שאת ההשוואה יש לעשות בין ספרי החשבון של אורבך, ספרי בוסטון (ארה"ב), וספרי משה הרשקו.

בדיון משפטי משנת 1980 שכנעו המשפטנים ויקטור חזן ומיכל שריד, שייצגו את התובע את בית־המשפט המחוזי ואת השופט אליהו וינוגרד, כי הנתבעים אמנם העתיקו העתקים משמעותיים ומהותיים מסדרת ספרי הלימוד למתמטיקה של אורבך. ומהסדרה האמריקנית נאסר, בין השאר, על הוצאת „רביר" להדפיס ספרי „חשבון חדש" של משה הרשקו לכיתות א,ב, וה'.

דמיון חיצוני רב

בפסק הדין, המשתרע על 70 דפים מובאים עשרות ציטטות מחומר שהועתק מספרי אורבך. שופט בית המשפט המחוזי, אליהו וינוגרד, מצא זהות מלאה בצורה הגראפית של שני הספרים: „אם מוסיפים לכך את אופן חלוקת הדפים לריבועי משנה, ואופן רישום הערות לתלמיד המופיע בספרים, אין ספק בדבר שקיים דמיון חיצוני רב בין הספרים".

בדברי הסיכום של השופט (עמוד 44 לפסק הדין) נאמר: „אילו כל החומרה היתה מתמצית בכך — הייתי אומר: יש כאן דמיון רב שאולי הוא מקרי ולא דווקא פלאגיאט. אך לאור המשקל המצטבר של הדמיון במספר רב מאוד של עמודים ועניינים, כפי שפורטו לעיל, אני מייחס גם את העניינים שבסעיף זה לא ליד המקרה העיוור של דמיון קואינצידנטלי, אלא להעתקה מפורשת".

כאן מוסיף השופט שלמה לוין, שקרא את פסק הדין בבית־המשפט העליון: „בעיני נראה ניסוחו של השופט המלומד (הד"ר מרין) ולדידי בהיעדר נסיבות לסתור יש כאן העתקה של החזות החיצונית של ספרי בוסטון שיש בה להחליש במידה רבה את טענות המערערים גם במישורים אחרים של טענותיהם, שבהם ביקשו לשכנענו שספריהם יצירה עצמאית הם".

יש לציין שלאחר זכייתו בבית־משפט הציע אורבך לנתבעים להגיע לפשרה, אולם הנתבעים לא הסכימו וערערו לבית־הדין העליון. שם התקיים הדיון בפני שלושה שופטי בית הדין העליון, א. ברק, ש. לוין וד. בן דרור, השופט בן דרור הציע לשני הצדדים להגיע לפשרה, אולם גם הפעם לא קיבלו הנתבעים הצעה זו.

בפסק הדין דחה את הערעור בית־המשפט העליון של הנתבעים, וקבע שצו המניעה הקבוע להדפיס, למכור ולשווק את ספרי המתמטיקה שריר וקיים. כן פסק בית המשפט העליון שעל המערערים לשלם 30 אלף שקל ש"ח.

אשר לפיצויים על הנזק שנגרם, מסר אורבך, ועורך הדין חזן אישר לנו שבית־המשפט המחוזי ידון ויקבע את גודל הסכום הכספי שעל הנתבעים לשלם.

אין תגובה

פניתי להוצאת „רביר", שהתמזגה בינתיים עם הוצאת „מודן" וביקשתי לקבל תגובה על פסק הדין. הפקידה טענה כי לא ידוע להם שיש פסק דין והבטיחה לברר ולתת לי תשובה. בפנייתי השנייה אותה פקידה השיבה שהיא מצטערת, אבל אין להם כל ידיעה על פסק הדין. גם משה הרשקו (אחד הנתבעים) טען שאינו יודע על פסק הדין, ולכן אין לו מה לומר.

יהושע מרקוס

יצחק שוה

רוגל. הגימנסיה תחת שרביטו תהיה שונה

מפערים גדולים לאליטה הירושלמית

שש שנים חלפו מאז החלה הגימנסיה העברית להשתלב ברפורמה, ולקלוט בוגרי כיתות ו' שאינם דומים בדיוק לילדי השמנת של רחביה. בזמן שבתי־ספר כמו דנמרק ובית־חינוך התאימו עצמם לאוכלוסייה המגוונת של התלמידים בחינוך העל־יסודי, שמרה הגימנסיה על אופיה העיוני והאליטרי. כתוצאה מכך, 40 אחוזים מבוגרי חטיבת הביניים שלה, תלמידי כיתות ט', נאלצו להמשיך את לימודיהם בחטיבה העליונה של בתי־ספר אחרים ולפתוח דף חדש גם ביחסיהם החברתיים.

לפני ימים אחדים בחרה ועדת מכרזים במנהל חדש, אריה רוגל שמו. במהלך שנת הלימודים הנוכחית הוא יחליף את המנהל הפורש, שמואל מיכאלי. רוגל מסרב לדבר על תוכניות, ואולם מבית־הספר המקיף „עמל" ע"ש שייבר בבית־שמש הוא מביא עמו נסיון בן חמש־עשרה שנים בהגדלת כושר האחיזה של בית־ספרו והתאמת השתלמויות המורים ותוכניות הלימודים לצורכי התלמידים מכל הרמות. בכך מתאים רוגל לדעת משרד החינוך והעירייה, אשר תבעו ממיכאלי לגוון את מסלולי הלימוד ולהבטיח שרוב תלמידיו יוכלו להמשיך בלימודיהם בגימנסיה גם בחטיבה העליונה. לעומתם טען מיכאלי, שאפילו רצה למלא את מבוקשם, הרי שהם לא העמידו לרשותו את המשאבים לשם פיתוח מסלולים נוספים, מקצועיים בעיקרם. מיכאלי הוא גם אחד מן הלוחמים התקיפים בין מנהלי ירושלים, נגד מתן היתר לתיכון שליד האוניברסיטה, לקבץ את הכשרוניים ביותר בתחום העיוני מכל כיתות ו' בעיר, ולרוקן את התיכונים מן העילית האינטלקטואלית. כל מה שיכול התיכון לעשות, סבור מיכאלי, יכולה לעשות גם הגימנסיה.

אתגר חדש

מבלי להתייחס לגימנסיה העברית דווקא, אומר רוגל, שזוהי זכותם של הורים ותלמידים להירשם לכל בית־ספר תיכון, החל מכיתה ז'. ומכל מקום, הצמדת תלמידים מבתי־ספר יסודיים לאזורי רישום בתיכונים בגיל חטיבות הביניים, איננה צריכה להיות הרמטית וקפדנית. אדרבא. יתחרו בתי־הספר על נפש התלמידים, כפי שמציע המנכ"ל ד"ר שמשון שושני.

אין ספק: הגימנסיה העברית תהיה שונה תחת שרביטו של אריה רוגל, בן 42, בוגר האוניברסיטה העברית בכימיה ופיסיקה ובעל תואר שני בהוראת המדעים. המנהל הנוכחי, שמואל מיכאלי, ביקש להשתחרר מן התפקיד עוד לפני שנה וחצי. אחרי שלושים וחמש שנים של עבודה באותו מוסד, מחציתן בניהול, חש מיכאלי כי מיצה את עצמו וכי בגיל 62 (וחצי) הוא רוצה להתמודד עם אתגר חדש. פעמיים ישבו נציגי משרד החינוך, העירייה וארגוני המורים בוועדת מכרזים, ודחו את כל המועמדים. ועדת החיפוש מורכבת ממיכאל גל ובנימין ולר מן העירייה, ומלאכי כופר ממשרד החינוך, הגיעה עד חיפה. הוועדה ביקשה מד"ר אסתר וייס, רעייתו של הח"כ שבח וייס, כי תציג את מועמדותה לתפקיד. לאחר שסירבה חזרו חברי הוועדה וסרקו את מנהלי המחוז. בבית־שמש הם „גילו" את מי שהיה, לפני 15 שנים, צעיר המנהלים בישראל. רוגל התמודד בבית־שמש עם פערים גדולים בין התלמידים, תחלופת מורים ומחסור במורים לאנגלית, מתמטיקה וביולוגיה. בגימנסיה העברית הוא יתמודד עם מסורת בת 80 שנה של בית־ספר עיוני בנוסח האירופאי וינסה להתאימו לעובדה, שכמעט כל בני־הנעורים בישראל לומדים עתה במסגרות על־יסודיות.

מנהלים במחתרת

מן הבחינה הכמותית, ציבור המנהלים הוא זעיר. מן הבחינה האיכותית זהו ציבור רב משקל וכוח. ואולם, קולו המאורגן של ציבור זה איננו נשמע, כאילו היו ארגוניו ארגוני מחתרת.

מתוך 80,000 חברי הסתדרות המורים, רק 1800 הם מנהלים. מתוך 20,000 חברי ארגון המורים העל־יסודיים רק 700 הם מנהלים. כל המנהלים היסודיים הם חברי הסתדרות המורים. רוב המנהלים העל־יסודיים הם חברי ארגון המורים העל־יסודיים ומיעוטם חברי הסתדרות המורים. בעקבות חילופי גברי בגימנסיה העברית בירושלים גיליתי בשבוע שעבר את שם האיש אשר עומד בראש „התאגדות המנהלים העל־יסודיים". שמו אריה רוגל, והוא אמור להחליף בקרוב את מנהל הגימנסיה. „התאגדות המנהלים העל־יסודיים" היא גוף אוטונומי למחצה, אשר מסונף, ארגונית, לארגון המורים העל־יסודיים. אוטונומיה מסויגת זאת מאפשרת להתאגדות לכלול בתוכה את חבריהם של שני ארגוני המורים. בראש ארגון המנהלים של הסתדרות המורים עומד משה איידלשטיין, מנהל ותיק שכבר פרש מעבודתו, ועתה הוא מתמסר בעיקר לתפקידו הציבורי. יתרונו של רוגל הוא בהיותו „סוס חדש", המכהן בתפקיד פחות מחצי שנה. יתרונו של איידלשטיין הוא גם חסרונו: שירות רב שנים באותו תפקיד ציבורי.

מתיחות בין הארגונים

ימים אחדים לפני הבחירות לכנסת הי"ב, בסוף אוקטובר השנה, הכריז ארגון המורים על אי־שיתוף פעולה עם משרד החינוך והרשויות המקומיות. אריה רוגל שלח חוזר לחברי ההתאגדות ובו הורה להם לנהוג על־פי החלטות הארגון. אלא שבהתאגדות חברים גם אנשי הסתדרות המורים, והם היו סבורים שאין היגיון וטעם בעיצומים לפני הבחירות, כאשר איש אינו יודע מהי כתובתם של העיצומים. על רקע זה שוררת מתיחות בין שני הארגונים, אלא שאפשר לסמוך על הממשלה החדשה, כי תלכד את שני ארגוני המורים סביב המאבק על מיקומו של החינוך בסולם הקדימויות הלאומי.

את עיקר מרצם הקדישו שני ארגוני המנהלים למשא־ומתנים פנימיים, ביניהם לבין משרד החינוך. כך, למשל, ההתאגדות היתה שותפה לדיונים על בחינות הבגרות. ראשי שני ארגוני המנהלים משתתפים במו"מ עם האוצר על תוספות שכר למורים, כדי לדאוג שגמוליהם לא יינזקו. בזכות פעילותם נוצרה הסכמה בין שני הארגונים, כי אם וכאשר יקבלו המורים תוספות שכר, יש לשפר את שכר המנהלים בהשוואה לשכרם של המורים.

המאבק המקצועי המרכזי של המנהלים הוא על דרך חישוב גמול הניהול. עתה הם מקבלים גמול ניהול לפי הוותק וגודל בית־הספר, אך לא לפי דרגת השכלתם. משרת המנהל מחושבת, בדרך כלל, כהיקף של משרה ושליש. אבל חדשות לבקרים מנסה משרד החינוך לקצץ את שכר המנהל, על־ידי חישוב לא ריאלי של היקף עבודתו. האמת היא, שהמורים יכולים לנצל את חופשותיהם למנוחה, השתלמויות וטיפול במשפחותיהם. המנהלים מקדישים את רוב החופשות, לרבות חודש וחצי מתוך שני חודשי הקיץ, להכנת פתיחתה של שנת הלימודים החדשה.

אבל על סדר היום עומדות גם שאלות פדגוגיות חשובות. לא זכור לי שהמנהלים משני הארגונים דנו בסוגיות כמו מקומם של מבחני המישכל במוסדותיהם, בשאלת האוטונומיה של בתי־הספר ובסוגיית החינוך האפור. רשמית, מתנגדים ארגוני המורים לחינוך האפור. ואולם המנהלים נותנים יד לחינוך האפור, כטענם שאין הם יכולים להמתין עד להצלחת המאבק ולהחזרת שעות ההוראה שקוצצו.

מחשב — קומפקט — וידיאו

סטיבן ג'ובס, שנאלץ לפרוש מחברת המחשבים „אפל" אותה הקים, קיים את שהבטיח. לאחר שהקים את חברת „נקסט" והשיק בשבוע שעבר מחשב חדש. מייד עם הצגתו הוגדר המחשב כמהפכה טכנולוגית.

למחשב החדש תכונות ייחודיות. תהיה לו יכולת קולית הטובה אף מזו של קומפקט־דיסק, טווח דינמי של 144 דציבלים לעומת כ־96 בקומפקט וכ־60 ברשמקול מקובל. זו תהיה מעבדת קול ברמה גבוהה לשימושי דואר קולי. כמו כן היה המחשב מסוגל לתפקד כמכשיר וידיאו משוכלל בעל איכות גבוהה ביותר. תכונות אלה של המחשב התאפשרו הודות למעבד אותות מיוחד, שפיתחה חברת „מוטורולה סמיקונדקטור ישראל". מעבד זה אחראי על ההמרה של הקולות לאותות דיגיטליים ולהיפך מיידית.

המעבד יועד גם למזער מערכות קוליות שונות מקובלות והוא הכרחי בתהליך הסבה של מערכות אנלוגיות לדיגיטליות, כמו במכשירי קשר רדיו־טלפוניים או במכשירי פלאפון, מערכות עריכה לאולפני קול ואולפני וידיאו.

מחשב נקסט הוא גם מחשב עיבוד נתונים רגיל ועם זה גם מהיר ביותר. המחשב החדש מסוגל לעבוד במהירות של יותר מעשרה מיליון פעולות בשנייה. לטקס הצגת המחשב בסן פרנציסקו הוזמנו כ־300 מוזמנים. כמה מהם ספסרו עם הזמנותיהם ומכרו אותן במחירים הגבוהים מ־500 דולר.

תוכנית חבלה אלקטרונית:

הפעם הוירוס היה תמים...

וירוס המחשבים, שהתגלה לפני כעשרה ימים בארה"ב, ממשיך להכות גלים. חוקרים רבים בכר החלו לנסות ולפתח תרופה למכה, שעד לאחרונה היתה בעיקר נחלתם של חובבי הדמיון הפרוע בסרטים ובספרי המדע הבדיוני.

הווירוס, תוכנת חבלה אלקטרונית, שטפה את המחשבים הגדולים במרכזי המחקר של הממשלה, מרכזי המחקר הבטחוניים ואת המחשבים המרכזיים בכל האוניברסיטאות הגדולות בארה"ב. התוכנה השביתה למשך יומיים את המחשבים ואילצה את מרכזי החישוב הגדולים לגבות את הקבצים שנפגעו עקב הוירוס שהושתל.

את הוירוס שתל במחשבים אלה סטודנט מבריק בן־23, רוברט מוריס, בנו של אחד ממומחי המחשבים הגדולים בארה"ב. הוא הצליח להכניס את הוירוס באמצעות תקשורת המחשבים, לאחר שפיצח את קוד הכניסה של המחשבים השונים וזוכרים את הסרט „משחקי מלחמה...".

רק התלוצץ

הצעיר הצליח לשתול את הוירוס כרשת התקשורת של משרד ההגנה ומשם עבר לכל מרכזי המחקר באוניברסיטאות ובמוסדות מימשל ברחבי ארה"ב. התקפת הוירוס הזו היא הגדולה ביותר בהיקפה בארה"ב, מאז שהתגלתה התופעה.

הצעיר סיפר, כי עשה זאת רק כתור הלצה, הלצה שרבים ממומחי המחשבים לא התייחסו אליה בצורה כה הומוריסטית. המומחים טוענים, כי בעצם המחשבים המרכזיים של מערכות השלטון פרוצים לעברייני מחשב, העלולים להמיט אסון אם כוונותיהם לא יהיו כה תמימות כמו של הצעיר שנתפס.

מדענים במעבדות לוס אלמוס שבניו־מקסיקו טוענים, כי הצליחו לפתח אנטי־וירוס שימנע מכל וירוס עתידי לחדור למערכות מחשבים, כפי שקרה הפעם. ג'ימי מקלרי, המדען הראשי במעבדות, אמר כי במקביל נעשה מאמץ לפתח תוכנה שתוכל מיידית לגלות את העבריין המנסה לחבל במערכת.

לדבריו, מדובר במערכת מחשבים שתגן על המערכת המרכזית בארגון. רק באמצעות כניסה מורשית למחשב המגן אפשר יהיה לחדור הלאה למערכת המרכזית. מקלרי אמר, כי כל ניסיון לחדור למערכת המגינה באמצעות נסיונות כושלים כמו לנחש את סיסמת הקוד, ינתק מייד את הקשר הטלפוני עם זה המנסה להתקשר אליה. כמו כן תופעל אוטומטית מערכת איתור שתנסה לגלות מהיכן מתקשר העבריין.

לא לוקחים סיכונים

האחראים למערכות הבחירות, שהסתיימה לא מכבר בארה"ב, החליטו שלא להסתכן ורכשו מערכת מחשבים נוספת עבור ספירת הקולות. המערכת החדשה טיפלה בכמחצית מקולות המצביעים והיתה כעצם גיבוי למקרה שאחת המערכות תקרוס עקב תעלול וירוס כלשהו.

מומחי מחשב אמרו, כי התארגנות זו היתה מיותרת, משום שאם היה תוקף וירוס חדש את מערכות המחשבים הסופרות את הקולות — שתי המערכות היו נפגעות.

בריה"מ

ניהול ריכוזי אינו מעודד צמיחה

[illegible] — אומר פרופ' מיכאל קרן מהאוניברסיטה העברית. אולם לדבריו, בעוד שבבריה"מ מנסים להילחם בבירוקרטיזציה, **„אצלנו יש כנראה הרואים בה פתרון לכל בעיה."**

דבריו של פרופ' קרן מתפרסמים בחוברת מיוחדת, שפרסם עתה משרד הכלכלה והתכנון, העוסקת בהשלכות ההתפתחויות הבינלאומיות על המזרח התיכון ועל ישראל, בפרט בעשור הקרוב. במסגרת יום עיון בנושא זה סקר מיכאל קרן את ההשלכות הכלכליות של השינויים הפוליטיים, הצפויים בבריה"מ ובמזרח אירופה בעשור הקרוב. השינויים הכלכליים בבריה"מ הם, לדבריו, המעניינים ביותר.

הבעיה הראשונה של בריה"מ וארצות מזרח אירופה היא הירידה החמורה בקצב הצמיחה, בעיקר בהשוואה לנעשה במערב. בעיה שנייה — חלקן של הארצות המערביות המתועשות בתל"ג העולמי הוא 65 אחוז, ואחוז דומה יש להן בסחר העולמי. חלקן של הארצות הסוציאליסטיות הוא 21 אחוז בתל"ג, אך רק 9 אחוזים במסחר העולמי. בעיה זו משתקפת, לדבריו, במבנה היצוא של בריה"מ לארצות לא־סוציאליסטיות. ב־1986 נפט וגז היוו כ־40 אחוז מהיצוא, חלק גדול מאוד יש לסחר הנשק ואילו ציוד ומכונות היוו רק 11 אחוז, וזהו אינדיקטור בולט לחולשתו של המשק הסובייטי.

[illegible] משקל גדול ליבוא תבואה, [illegible], מזון וחומרי גלם שונים. „הסובייטים, ובזאת הם דומים לנו, מנהלים יבוא על־ידי יכולת יצוא מוגבלת", הוא אומר.

לדבריו, מאחר שהענין הישיר של ישראל במתרחש בבריה"מ הוא האפשרות לבנות שם שוק ליצוא הישראלי, השאלה היא האם זהו שוק חשוב, שכדאי להשקיע בפיתוחו ליצוא שלנו. הוא מעריך, כי מדינות הגוש המזרחי לא יסתכנו שוב במימון יבוא גדול יותר באמצעות אשראי, כדי להשקיע ולהגדיל את היצוא שלהן, כיוון שמדיניות זו גרמה למספר מדינות, בעיקר לפולין, קשיים. בשנות ה־70' הן לקחו הלוואות במערב, כדי לפתח יצוא, ובסופו של דבר נותרו עם עומס גדול של חובות וללא התפתחות ביצוא. כדוגמה הוא מביא, בין השאר, את מכונית ה"דלתא" שנמכרה בישראל במחיר זול רק בגלל ההכרח של רומניה לגייס מטבע חוץ. מכונית זו ומכוניות אחרות בתעשיית הרכב בגוש המזרחי הן דוגמאות גם לקיפאון בפיתוח הטכנולוגי של מדינות אלה, שנותרו מאחור עם דגמים מיושנים.

במסגרת הרפורמה שעושה עתה מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, הוא מנסה להכניס משק פרטי קטן של בעלי מלאכה, שיספקו בעיקר את השוק המקומי, במתוכנת דומה לתוכנית שביצעו בהונגריה. שינוי אחר בבריה"מ הוא צמצום הריכוזיות בענף החקלאות [illegible] בהונגריה [illegible] הדצנטרליזציה של התעשייה [illegible] לא הצליח גם בהונגריה.

הזדמנויות בסקטור התעשייתי

התחזית של פרופ' קורן אינה אופטימית. לדעתו, הסיכויים שהרפורמטורים יצליחו אינם גדולים ביותר. אולם, אם הם יצליחו ברפורמות, הצמיחה הסובייטית תהיה יותר מהירה וישנם סיכויים שהמשקל של בריה"מ וארצות מזרח אירופה בסחר העולמי יעלה. "לדעתי, עד אמצע שנות ה־90' לא נראה יותר מניצנים ראשונים", אומר קרן.

בכל זאת, הוא מסכם, ישנו דבר אחד שאנו יכולים ללמוד מהסובייטים — המלחמה בבירוקרטיזציה. "נכון שיש בישראל משק שהוא פרטי בעיקרו, אבל לגבי כל דבר רציני שרוצה גורם פרטי לעשות, הוא צריך לנסוע לירושלים ולקבל אישור. כשלון הניהול הבירוקרטי של המשק אינו זר לנו, והמפולת של מערכת הבריאות היא רק דוגמה אחת. אך האספקט המדאיג הוא ההתערבות הגוברת של הבירוקרטיה הממשלתית שלנו בסקטור התעשייתי — איסור יבוא ושליטה מוחלטת בשוק ההון; מצב שבו כל החלטה מתקבלת במרכז אחר, ואין זה משנה אם הוא מוסקווה או ירושלים, אינו מעודד צמיחה מהירה", הוא אומר.

א.ג.

בל"ל, דיסקונט והמזרחי מעלים ריבית החובה

בנק לאומי, דיסקונט והמזרחי הודיעו אתמול על העלאת ריבית החובה הבסיסית („פריים"). בכך הצטרפו לשני הבנקים הגדולים האחרים, הפועלים והבינלאומי, שמעלים את הריבית.

ריבית החובה הבסיסית בבנק לאומי, דיסקונט והמזרחי תועלה מ־1.35 אחוזים ל־1.45 אחוזים לחודש, והיא תיכנס לתוקף ביום שישי הקרוב. דוברי הבנקים מסרו, כי העלאת הריבית היתה בלתי נמנעת, עקב העלייה התלולה בשיעורי הריבית על הכספים שהבנקים מגייסים בפקדונות השקליים ובאשראי שמעמיד לרשותם בנק ישראל.

מבנק לאומי נמסר, כי שיעור ריבית החובה המקסימלי לחודש ללקוחות עסקיים יהיה 2.8 אחוזים וכולל „פריים" בשיעור 1.45 אחוזים, תוספת 1 אחוז פרמיית סיכון מקסימלית ו־0.35 אחוז עמלת הקצאה). ללקוחות פרטיים תהיה הריבית על משיכות יתר ב„חשבון יומי" 2.2 אחוזים לחודש עד 2,000 ש"ח, וב„חשבון זהב" יחול השיעור הזה על משיכות יתר של עד 10,000 ש"ח.

מבנק המזרחי נמסר, כי שכירים שמקבלים את משכורתם בבנק ישלמו על משיכות יתר של עד 2,500 ש"ח ריבית בשיעור 27 אחוז לשנה.

אורי נחשון

פילפל

השטחים — מנכס לנטל

שלמה פרנקל

הנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בסוף השבוע שעבר על המתרחש ב־1988 (עם פרסום השנתון) רק אישרו את מה שהיה ידוע זה מכבר: שהשנה הזאת היה היפוך במגמה במשק הישראלי, בכל מה שקשור בנתון המרכזי של המקרו־כלכלה, והוא הגידול בתוצר הלאומי. לעומת גידול בתוצר בסך 7% בשנת 1987 וציפיות לעליית תוצר בסך 5% בשנת 1988, עלה התוצר השנה באחוז בודד אחד — והכל יודעים שעלייה כזאת היא בתחום הטעות הסטטיסטית. כלומר: יתכן שהתוצר עלה בשני אחוזים — וייתכן גם שלא עלה כלל. לכן, כותרת „הקיפאון", שבה הוכתרו הידיעות על הנתונים האלה, בהחלט מוצדקת, במיוחד משום שהתוצר העסקי ירד, ומקורו של הגידול בתוצר — בשירותים ציבוריים ובפנסיוניים.

ומדוע חל הקיפאון הזה? מדוע עלה התוצר באחוז אחד, לעומת עלייה צפויה של 5%? מנהל הלשכה לסטטיסטיקה התייחס לעניין זה, כנהוג שנוהגים בו רבים וטובים בימים אלה: כולם יודעים מהי הסיבה, אבל לא נאה לדבר עליה בחברה טובה.

התעלומה אינה כה עמוקה. די לחיזכר בהערכותיהם של שר האוצר, נגידי בנק ישראל ושר הכלכלה והתכנון, שמהן עולה כי האינתיפאדה בשטחים הביאה להקטנת התוצר בשיעור שבין אחוז לשניים. הערכות אלה חוסו, כנראה, כלפי מטה. נראה, שהמתרחש בשטחים, היה הגורם העיקרי להקטנת התוצר, גם אם לא היחיד. שהרי, בכל תחומי הכלכלה האחרים, היתה שנת 1988 המשך ישיר וכמעט חסר זעזועים, לעומת 1987. לא היה שינוי משמעותי בתנאי הסחר הבינלאומי, וגם לא בשיעור האינפלציה. הממשלה המשיכה לשמור על שער חליפין קבוע, והעלייה בשכר אף הואטה לעומת 1987.

החידוש המרכזי בשנת 1988 היה: הפיכת השטחים המוחזקים בידי ישראל — מנכס לנטל, מעבר לכל נטיות־לב פוליטיות או אידיאולוגיות, ברור לכל המתבונן בפרסומי הלשכה לסטטיסטיקה או בנק ישראל, כי ב־20 השנים שבין 1967 ל־1987 הרוויחה ישראל (של הקו הירוק) מיחסיה הכלכליים עם הגדה המערבית ורצועת עזה.

באיחור של כמה מאות שנים, גילתה מדינת ישראל כשני העשורים האלה את שידעו פעם המעצמות הקולוניאליות הגדולות: אנגליה, ספרד וצרפת, וגם הקטנות יותר, כמו פורטוגל, או הולנד — אם אפשר לייבא מהקולוניות חומרי גלם זולים ולהחזירם לשם כמוצרים מוגמרים ומעובדים, וגם יקרים, הרווח כולו שלנו.

התבוננות בנתוני הלמ"ס על הסחר בין ישראל והשטחים מורה, כי בממוצע נשמר יחס של 1:3 לטובת ישראל בסחר עם השטחים, בין היצוא והיבוא של הסחורות. למשל: בשנת 1970 עמד היצוא הישראלי לשטחים על 83 מיליון דולר, והיבוא — על 21 מיליון. בשנת 1980 כבר ייצאה ישראל לשטחים סחורות בסך 570 מיליון דולר, והיבוא הישראלי הסתכם ב־220 מיליון דולר. בשנת 1986 היה היחס 275:800 מיליון דולר לטובת ישראל וכל המספרים מעוגלים.

בשטחים אין, כידוע, חומרי גלם רבים לתעשייה, כמו הזהב, הכסף, הכותנה והטבק, הגומי והנחושת שהיו פעם במושבותיהן של אנגליה או הולנד. חומר הגלם העיקרי, שייבאה ישראל מהשטחים, היה כוח העבודה, שהיה מאז 1967 סעיף חשוב ביותר ביצוא השירותים של השטחים — בערך שתי חמישיות מצד הזכות של מאזן התשלומים שלהם. למשל: מתוך מיליארד דולר, בצד הזכות של מאזן התשלומים ב־1984, תרם יצוא העבודה 436 מיליון דולר.

מה שקרה לכל אלה ב־1988, כבר ידוע. יבוא חומרי הגלם (כוח העבודה) הזולים מהשטחים נפגע בצורה קשה, וכמוהו יצוא הסחורות המעובדות והיקרות מישראל. לכך צריך להוסיף גם עלייה גדולה בהוצאות הבטחוניות על החזקת השטחים, [illegible]

מכיוון שהיום כבר ברור, כי המערכת הפוליטית בישראל [illegible] לסמוך על פתרונות, [illegible] להניח שהאינתיפאדה [illegible] של ישראל [illegible] מן השטחים [illegible] שער שחודרת ההכרה [illegible] ולפעמים רב מאוד, והם כמעט לעולם אינם [illegible] הגדולות שלהם, עד שבאה הקטסטרופה — [illegible] או צרפת־אלג'יר. אגב, בריטניה הבינה [illegible] מאירלנד השכנה עד עצם היום הזה [illegible] תאצ'ר יכולה, שמיר לא יכול; היא אולי חזקה [illegible], אבל הוא כבר מעופרת.

בג"ץ — לא

(סוף מעמוד 6)

הסופרים, המורים והאמנים בישראל, עם מוסדות ההשכלה הגבוהה והאקדמיה ללשון העברית ועם גופים ציבוריים אחרים, שיש להם זיקה לענייני שידור". לו היתה הממשלה נוהגת במינוי חברי המליאה לפי רוח החוק, היו פניהם של המליאה, של הוועד המנהל הנבחר מתוכה ושל המנכ"ל שונים לחלוטין. מה שקורה בפועל הוא, שהמינויים מבוצעים על פי מפתח מפלגתי מדויק. ומאחר שהמינויים הם פוליטיים מלכתחילה, קשה לצפות שממלאי התפקיד יתנתקו מציפיות ממניהם. **כתוצאה מכך, אבד לרשות השידור צביונה כמערכת הפועלת לפי עקרונות העתונות החופשית,**

ואף נפגע בה עקרון היסוד, שקובע סעיף 4 לחוק רשות השידור, לאמור: „הרשות תבטיח כי בשידורים יינתן מקום לביטוי מתאים של השקפות ודעות שונות הרווחות בציבור ותשודר אינפורמציה מהימנה". רשות השידור נתונה לצנזורה, ישירה או עקיפה, שאינה מפעילה אמות־מידה של עריכה מקצועית, אלא קריטריונים מפלגתיים־פוליטיים. עמדות פוליטיות מפלגתיות מובהקות וצנזורה פוליטית מחלחלות לכל שטחי השידור הממלכתי.

נגד התפיסה הפסולה, השוללת את עצמאותה ומקצועיותה של רשות השידור הממלכתית, היחידה והמונופוליסטית, חובה על הציבור הנאור במדינה להיאבק.

שמיר לא

(סוף מעמוד 7)

חתימת הסכם השילומים עם מערב־גרמניה, ליד משרד החוץ בת"א, כשבתיקו חומר נפץ. עד היום הוא מתגאה כי היה האסיר הראשון בכלא מעשיהו. הסניגור במשפטו היה שמואל תמיר המנוח, לימים שר המשפטים בממשלת ישראל. היום יגיד שילנסקי, קיימת ידידות בין משפחתו ומשפחת השופט קנת. דרך אגב, בשני האחרונות יושב שילנסקי בוועדה למינוי שופטים, כנציג הכנסת.

שתי גדות לירדן

דב שילנסקי, הוא מהבודדים בכנסת, המאמין גם היום בשתי גדות לירדן. וכנראה גם יביע את דעתו זו באירוע ממלכתי. אם עוברים על הרקורד שלו, רואים כי יהיה לנו בכנסת השתים־עשרה יו"ר קיצוני ביותר. יתכן מאוד, כי לראשונה, יהיה לנו גם יו"ר שנוי במחלוקת, שחלק מסיעות הבית לא יקבלו את החלטותיו. ככנסת היוצאת כיו"ר ועדת הפנים, הוציא שילנסקי את הח"כים לסיורים באזורים בעייתיים. איש לא ישכח

את דב שילנסקי, גאולה כהן, הרב לוינגר, רפאל איתן וחבריהם, עולים להר הבית כשהם מוקפים כ־800 שוטרים. „סיירת רב", כך כונו אנשי הימין בוועדת הפנים, הגיעו גם להר־הישה, לגוש קטיף, ולהבדיל, לזונות בתל־ברוך. כארבע וחצי שנות הכנסת האחת־עשרה ערכה „הסיירת" מעל ל־60 ביקורים, רובם בשטחים הכבושים. שילנסקי מתנגד ליחסים כלשהם עם גרמניה. לא פעם ולא פעמיים שמעתי אותו אומר „כל דבר אני בודק, על־פי קריטריון אחד. זה טוב ליהודים או רע ליהודים". את הר הבית צריכה לנהל מינהלה יהודית־ערבית. גם לדעתו התקשורת בישראל גורמת נזק למדינה. היא משתדלת תמיד להראות את דמותנו בצורה מעוותת.

שילנסקי שירת במלחמת השחרור וקצין. לפני שהיה לח"כ, שירת כמפקדת קצין חינוך ראשי. כנוסף לאידיש הוא שולט גם באנגלית, גרמנית וליטאית. חבר בוועדת האתיקה המרכזית של לשכת עורכי הדין, חבר בארגון הבינ"ל של עורכי־דין ומשפטנים יהודים.

[illegible] התיירות מארה"ב

נשיא התאחדות המלונות, אלי פפושדו, מותח ביקורת חריפה על תפקוד משרד התיירות ושר התיירות, בטיפולם בפרסום וקידום ענף התיירות בארצות־הברית. במכתב חריף, ששיגר לאברהם שריר, טוען פפושדו, כי הליכים ביורוקרטיים במשרד התיירות עכבו, במשך חצי שנה, את המשא־ומתן עם חברת הפרסום „גריי", שזכתה במכרז לפרסום בארה"ב; בסופו של דבר, לא נחתם עמה הסכם ופעולות הפרסום החיוניות לא יצאו אל הפועל.

פפושדו מזכיר לשריר, כי מהלך זה, שהחל בקול תרועה רמה, במסיבת עיתונאים שערך שר התיירות בלשכת ראש־הממשלה, הסתיים בקול ענות חלושה. „טיפול כושל של משרד התיירות בנושא הביא לכך, שחצי שנה יקרה בוזבזה, פרסום בארה"ב לא נעשה והתקציב שיועד למטרה זו לא נוצל לסיוע להגברת תנועת התיירות לארץ. הנזק שנגרם לענף עקב כך גדול, ותוצאותיו יורגשו בחודשים הקרובים" — כותב נשיא התאחדות המלונות.

נשיא ההתאחדות תובע משריר לדאוג, כי „יעשה מייד מירב פעולות לניצול תקציב הפרסום בשוק האמריקני. במהלך זה ניתן יהיה, אולי, להשפיע על תיירות החורף, ובעיקר על התיירות מארצות־הברית, בתקופת האביב. התאחדות המלונות שותפה בתקציב הפרסום בחו"ל והעמידה השנה מיליון דולר לפעולות פרסום וקידום התיירות לישראל. „איננו מרגישים כי הטיפול בכספנו נוהל בצורה נכונה, שותפות זו אינה באה לידי ביטוי במימוש תקציבים אלה", כותב פפושדו.

מפוטרי ליגת ״ייקלטו בפולגת

הנהלת תשלובת פולגת הודיעה, כי תאפשר את העסקתם של מפוטרי „ליגת תעשיות בע"מ" במפעלי התשלובת האחרים. מדובר בעובדי הייצור, המהווים את הרוב מבין 220 העובדים המפוטרים של המפעל בקריית־גת.

לאחרונה נעשה מאמץ לעניין משקיעים זרים לרכוש ולהשקיע במפעל ליגת, אך ללא תוצאות. לכן, נאלץ קונצרן כלל לסוגרו, זאת, לאחר שיושלמו העבודות שעדיין נותרו.

במסגרת תוכנית ההבראה בתשלובת, פורש מתפקידו מנכ"ל אומן, דוד בקל. העבר משנה למנכ"ל כיתן, אשר הובא במיוחד לאומן, לצורך ביצוע התייעלות מהירה. עתה, עם השלמת השלב הראשון, יכהן בתפקיד בכיר במסגרת „כלל־טקסטיל". את מקומו יתפוס שמואל רובין, שימשיך בתהליך ההבראה.

ש. כרמל

הביטוח הלאומי נכנע לתכתיבי האוצר

בהרצאה ביום עיון, שנערך על־ידי „יד לוינסון", אמרה מאשה לובלסקי, כי קיים צורך דחוף לבחון מחדש את יעדיו של הביטוח הלאומי; שכן, לא יתכן ששישית מאוכלוסיית ישראל תהיה מתחת לקו העוני, בשעה שברשות המוסד רזרבות שנצברו בסכום עתק של 13.6 מיליארד ש"ח.

העובדה, ש־634 אלף איש, במדינת ישראל, נמצאים כיום מתחת לקו העוני, מהווה הוכחה ניצחת וחד־משמעית לכך, שהביטוח הלאומי איבד למעשה את עצמאותו, נכנע לתכתיבי האוצר ומיישם בעקביות מדיניות, העומדת בסתירה לחוק הבטחת הכנסה, שעל מימושו הוא מופקד.

מאשה לובלסקי הוסיפה, כי הרזרבה העניקית של 13.6 מיליארד ש"ח, המופקדת באוצר, קיימת רק באופן תאורטי, שכן עם אבדן עצמאותו של הביטוח הלאומי, הוא איבד גם את יכולת ההחלטה בנוגע לשימוש ברזרבות הכספיות.

„יש לראות תופעה זו בחומרה רבה וכדאגה גוברת, במיוחד נוכח הקשיים, שבהם נמצא המשק. שיעור האבטלה הגדל ומספרם הרב של אזרחים, העלולים להידרדר מתחת לקו העוני, הופכים את הביטוח הלאומי לכלי, שחשיבותו החברתית מכרעת", סיכמה לובלסקי.

מזכ"ל נעמת קראה לממשלה, להסתדרות ולמעסיקים, השותפים בניהול ובפיקוח על המוסד לביטוח לאומי, לבחון בדחיפות את דרכי פעולתו; זאת, בעקבות כשלונו במילוי יעדיו החברתיים.

מחסור ב״ג׳וקים״ בבנק ישראל

באוגוסט 88 פרסם בנק ישראל מכרז לאספקת אסימונים, המשמשים להטבעת מטבע בן שקל אחד. על־פי תנאי המכרז, מיום 22 באוגוסט, התחייבה חברת „ארמט", שזכתה בו, לספק את האסימונים לא יאוחר מסוף נובמבר השנה.

החברה מתקשה, ככל הנראה, לעמוד בתנאי המכרז, ופנתה למחלקת המטבע בבנק ישראל בבקשה לפצל את ההזמנה ולחרוג מלוח הזמנים. בתגובה, מסר אתמול לחברה י. מזרחי, סגן מנהל היחידה להנפקת מטבע בבנק ישראל, כי מצב המלאי של האסימונים, המיועדים להטבעת שקל אחד, אינו מאפשר לבנק ישראל להענות לפנייה, וחברת „ארמט" מתבקשת לעמוד בתנאי המכרז ולספק את כל הכמות שנדרשה ממנה, עד 30 בנובמבר.

אורי נחשון

עונה קשה לכותנה

גידול הכותנה עמד השנה בסימן קשיים. הסיכום השלילי הוא שילוב של שלושה גורמים: יבולים נמוכים של זני אכלה וסימה, בחלק גדול מאזורי הארץ; מחירים נמוכים, יחסית, של זן אכלה ומדיניות ממשלתית של שער חליפין, הפוגעת ביצואנים, בכלל, ובכותנה, בפרט — כך נאמר באיגרת של מועצת הכותנה.

הירידה ביבול אינה אחידה בכל הארץ. פגיעה קשה ניכרה בעיקר באזורי הדרום, הנגב והמרכז, בעוד שבחלק מאזורי הצפון היבולים סבירים. מנכ"ל מועצת הכותנה פנה למשרד החקלאות, בבקשה למנות ועדה, אשר תגדיר את היקף הפגיעה ומניעיה ותסיק מסקנות בנוגע לעתיד.

כתוצאה מן המצב הקשה אשר הענף נקלע אליו, פנתה המועצה למשרדי החקלאות והאוצר בבקשת־סיוע, בתקווה שהממשלה החדשה שתקום תטפל בנושא בהקדם.

בשוק העולמי שמרה הסימה על מחירה הגבוה, אך התביעה לאיכות מעולה הולכת וגוברת, עם הגדלת השימוש על־ידי ארצות כמו גרמניה, שוויץ, איטליה, יפאן וקוריאה, המייצרות מוצרי טקסטיל באיכות גבוהה ביותר. תחזיות הזריעה והאספקה של כותנה ארוכת־סיב בעולם חיוביות, וסביר שההרכב ישפיע על מחירי העונה הבאה. המועצה ביצעה בימים אלה מכירות קטנות ראשונות של סימה, מן היבול של השנה הבאה, (90/1989), במחיר של כ־122 סנט/ ליברה פר"ב למגרל, כולל ביטוח סער, לאיכות הגבוהה ביותר.

בשוק האקלה עלו המחירים כשבועות האחרונים, אך הם עדיין נמוכים יחסית. עתה ניתן להשיג במחיר 73 סנט/ ליברה פר"ב למגרל, באיכות הגבוהה.

בשורה חיובית של הימים האחרונים: בעקבות דיווחיו של צוות אמריקני מיוחד, שחזר מסין העממית, תיקן משרד החקלאות האמריקני את הערכות היבול, והצרכות והמלאי המתייחסים לסין, כאופן המקטין את המלאי הקיים בכשלושה מיליון כריכות. יש להניח, שיהיו לכך השפעות חיוביות על מחירי האקלה.

יוסף גלילי

הציבור [illegible]

בהרצאה שנשא במסגרת „יד לוינסון", הזהיר נגיד בנק ישראל, כי קיימת סכנה של התמוטטות מערכות כלכליות במשק הישראלי, וכי יש למנוע זאת." אם יתמוטטו המערכות הכלכליות, תתמוטטנה גם מערכת הבנקאות. אם מערכת הבנקאות הישראלית תתמוטט, יתמוטטו גם בנק ישראל וכלכלת המדינה. אולם, המשבר לא פרץ ביום אחד. המשבר החל עם הנהגת המדיניות הכלכלית ביוני 1985. למעשה, החל המשבר עוד בשנת 1984, כאשר כהן־אורגד ניסה להנהיג מדיניות דומה. הגבול בין שתי התקופות מטשטש רק בגלל הפסקה של כחצי שנה בין שתי התקופות, במחצית הראשונה של 1985.

לכן, כעת ברור שהיה מחדל חמור של כל הגורמים. איש לא צפה, שהמשבר יתפתח כה מהר, ובסכומים כה נכבדים. אין ספק, כי קובעי המדיניות אשמים בכך. הם לא השכילו לצפות כיצד יתגלגל החוב, ממאות מליוני דולרים למיליארדי דולרים. הם לא רצו להבחין בכך, שהריבית אוכלת את המשק ואת ההון העצמי. הם עדיין ממשיכים לאפשר לעניינים להתגלגל מעצמם, ובנק ישראל, האחראי על יציבות הבנקים, עדיין מסתפק במתן עצות צמחוניות לשר האוצר.

נשאלת השאלה, האם גם הגורמים המשקיים אשמים בכך. כאן יש לערוך הפרדה: „כלל" ומפעלים פרטיים יכולים לסגור מפעלים ולפטר עובדים בכל עת, כשהמפעל עובר את סף הרווחיות ומתחיל להפסיד. בסולל בונה ובמפעלי כור העדיפו שלא לנקוט שיטה זו וקיוו להתאוששות. המושבים, ובעיקר הקיבוצים, אינם יכולים לנקוט שיטה זו. הם אינם יכולים לפטר את חברי הקיבוץ, ומקובל היה עליהם שלא סוגרים קיבוצים שהוקמו. קיומם היה קונסנסוס לאומי, וכיסוס הוטל על תקציבים לאומיים, מן הממשלה או מן הסוכנות.

פתרונות חלקיים אינם יעילים

חוסר האיזון הבסיסי, בתוספת הריביות הכבדות, גרמו לתהליך של גידול החובות לבנקים. בתחילת התהליך עודד בנק ישראל אמצעי זה, גם לשם שיקום מערכת הבנקאות, על חשבון הקליינטים שלו. מטרה צדדית זו, שהושגה על חשבון הרס המשק, לא הפריעה את מנוחתם של ראשי בנק ישראל והאוצר, שהפכו לבעלי הבנקים והעדיפו את האינטרסים שלהם כבעלים, על האינטרסים של כלל המשק, שאותו אמורים היו לייצג. כל יום נוסף מחמיר את הבעייה. בתנאים הנוכחיים, החוב יגדל ב־3 מיליארד ש"ח לשנה והריבית תצמח לסכומים אדירים.

לדעת מיכאל ברונו, יש לסייע לגופים שעוזרים לעצמם. אולם, ככל שיעשו זאת, לא יוכלו לפתור את הבעייה בכוחות עצמם. גידול בתפוקה, צמצום העלויות, התייעלות והגדלת הרווח הגולמי לא סייעו לקיבוצים לצאת מן המשבר, להיפך: התהליך של גידול החוב וגידול בנטל הריבית נמשך. לכן, על פרופ' מיכאל [illegible]

מיכאל ברונו. עדיין עצות צמחוניות

בשלב זה, פתרונות חלקיים כמו אינם יעילים. יש להפוך את כל החוב לחוב לזמן ארוך, ל־20־25 שנה, בריבית של 3־4 אחוזים, או למחוק חלק מן החוב ולמחזר את היתרה ל־15 שנה. יש לבודד ולייצב את רווחיות המשק החקלאי, את רווחיות הייצוא ואת רווחיות הייצור.

תנאים סביבתיים

במשק זה לא ניתן לטפל באמצעות תהליכי פירוק, או כינוס נכסים, המקובלים בעולם העסקים. פתרון כזה יהיה יקר מדי, הרבה מעבר לפתרון השיקום. אין בארץ שום גוף, שיכול לבצע השקעות כאלה, גם בשליש מחיר. אם הבנקים ירכשו את כל המגזר היצרני הזה בשליש מחיר, לא יוכלו להפעילו בצורה רווחית יותר, אלא רק בצורה רווחית פחות מהבעלים הנוכחיים, או לחסל את המשק. גם במקרה קיצוני כזה הפסדי הבנקים, שהם הפסדי הממשלה, יהיו גבוהים יותר.

מבחינה מקרו־כלכלית ניתן לקבוע, כי האינטרס הציבורי מחייב שיקום המערכות הקיימות. בכל מקרה אחר, הציבור ייפגע יותר, התוצר הלאומי לנפש יוקטן בעקבות הרס המערכות, ויהיה קטן בהרבה לעומת האלטרנטיבה של שיקום, כלומר: מהרס המערכות יינזק כלל הציבור.

ראשי האוצר ובנק ישראל חייבים להסתגל גם לרעיון הבלתי אהוד עליהם, משום שאי־אפשר לבנות את המשק הישראלי ואת החקלאות הישראלית על שכר עבודה ברזילאי, או צ'יליאני. המשק הישראלי מבוסס על שכר עבודה מערבי, על טכנולוגיה מערבית וגם על תפוקה מערבית. להיפך, התוצר לעובד, בתנועה הקיבוצית, גבוה מכל רמה מקובלת באירופה ובארה"ב. אם הוא אינו מצליח לתפקד בצורה רווחית, יש לחפש את הגורמים לכך — לא ביכולת העצמית של הגורם האנושי ולא בסיבות אידיאולוגיות, אלא בתנאים הסביבתיים שיצרה המדיניות הממשלתית.

צבי טימור

מבזקים כלכליים

פיטורים במועצת הפירות

■ כרו"ח מיוחד, שהופיע ביוזמת המרכז החקלאי ומשרד החקלאות, נדרש עזרא מאיר, מנכ"ל מועצת הפירות, לבצע תוכנית פיטורין נרחבת בקרב עובדי המועצה. בשלב זה סוכם על פיטורים של עשרה אחוזים מן העובדים, כ־11 עובדים, וביטול יחידת הפיקוח, המונה כ־30 עובדים. חלקם יועסקו ביחידת פיקוח חדשה, המוקמת בימים אלה על־פי המלצת הרו"ח, ואשר תהיה משותפת לכל המועצות החקלאיות. העובדים שיפוטרו כעת יקבלו פיצויים מוגדלים, עד 200 אחוז, ושלושה חודשי הסתגלות. תוכנית הקיצוצים נדרשה בעקבות ירידה חדה, שניכרה במהלך 88', ברווחי מגדלי הפירות; זאת, בעיקר עקב פגיעות ביבולים לייצוא של אבוקדו ואפרסמונים, שגרמו לקיצוץ של 1.5 מיליון דולר בתקציב המועצה, הממומן כולו על־ידי המגדלים. המימון נעשה על־ידי הפרשה קבועה לטונה, כאשר בשוק המקומי נגבים עשרה ש"ח לטונה, ובשוק ליצוא נגבית הפרשה בדולרים.

שותפים לקו־אופ

■ חברת הבת של רשת הקו־אופ, וונדרס, רשת לממכר המבורגרים ומזון מהיר, הכניסה לאחרונה שותפים לחברה. היא מכרה 20 אחוז מן המניות לשותף אמריקני, ועל מכירת 15 אחוז מן המניות מתקיים מו"מ מתקדם עם איציק אלקולומברי, מבעלי „סמי־בורקס".

אלקולומברי הוא שותף שווה לקו־אופ, בפרויקט נוסף — מפעל עוגות חדש, המוקם באזור התעשייה של ברקן, על־פי ידע וזיכיון אמריקני של „פננט", וינוהל על־ידי מנחם קלת, לשעבר מחטיבת השמנים בכור.

וונדרס מציעה 15 אחוז למשקיע נוסף, אך תשאיר את השליטה בידיה. כמו כן, הרשת מוכרת זכיונות לסניפים ברחבי הארץ, כאשר ההשקעה הנדרשת מבעלי הזכיונות היא 125 אלף דולר. רוב הסניפים יוקמו בשטחים שבבעלות הקו־אופ, בעיקר על חשבון סניפי הרשת שיצומצמו.

הקו־אופ התחייב, לפי ההסכם המקורי לוונדרס־ארה"ב, לפתוח 20 סניפים, תוך שלוש שנים. בחודש דצמבר הקרוב ייפתח הסניף הראשון בכפר דיזנגוף ושלושה סניפים נוספים נמצאים כעת בתהליכי פיתוח ברעננה, חולון ותל־אביב. ש. כ.

העורך הכלכלי: צבי טימור

"גדיש" מוביל

■ היקף הנכסים של קופות הגמל, שליד בנק הפועלים, הגיע בסוף ספטמבר ל־8.4 מיליארד ש"ח, יותר מכל קבוצה בנקאית אחרת. דובר בנק הפועלים מסר, כי מאז תחילת השנה גדל היקף נכסיהן של קופות הגמל וקרנות ההשתלמות של הבנק בשיעור ריאלי של כ־8 אחוזים, ומספר חשבונות עמיתי קופות הגמל הגיע ל־1.65 מיליון. קופת הגמל המובילה בבנק הפועלים היא „גדיש", שהיקף נכסיה בסוף ספטמבר הגיע לכ־3.8 מיליארד ש"ח. נכסיהן של קרנות ההשתלמות הסתכמו ב־880 מיליון ש"ח, והקרן הגדולה ביותר היא „כנרת", שנכסיה הסתכמו ב־360 מיליון ש"ח. א. נ.

הלוואות לקבלנים

■ מרכז הקבלנים הגיע להסדר עם בנק המזרחי על מסגרת של הלוואות, בתנאים מיוחדים, לקבלנים החברים במרכזו. מסגרת ההלוואות היא בסכום של 10 מיליון ש"ח, והן יינתנו בריבית של 8.9 אחוזים, בתוספת הצמדה לתקופה של 3־5 שנים. הבנק הבטיח לקבלנים גמישות בעניין תקופת ההחזרים והתאמתם לצרכים המיוחדים של הקבלן. הבטחונות להלוואות נתונות לשיקולו הבלעדי של הבנק ותלויים בהסכמים שהוא ישיג עם הקבלן. ממרכז הקבלנים נמסר, כי בשלוש השנים האחרונות גייס המרכז עבור חבריו סכום של כ־60 מיליון ש"ח, שניתן כהלוואות לטווח ארוך. א. נ.

רכישות יפאניות מדרום־אפריקה

■ חברות יפאניות, המפיקות חשמל בעזרת תחנות־כוח גרעיניות, קונות בשוויץ אורניום מנמיביה. האורניום מופק בדרום־אפריקה על־ידי הקונצרן „ריו טינטו צינק", שמחזיק סניף „ר.ט.צ. מינרל סרוויס" בשוויץ, ממנו רוכשות החברות היפאניות, שהן הצרכן הראשי של האורניום מנמיביה.

דובר „טוקיו אלקטריק" הכחיש את הידיעה, שפורסמה בשוויץ וגם ביפאן, אך בשוויץ ממשיכים להאמין, שהידיעה אמינה. החלטת עצרת האו"ם מ־1974 אוסרת סחר בחומרי גלם מנמיביה. להבדיל מיפאן, היות ששוויץ אינה חברה באו"ם, אין להחלטה תוקף מחייב כלפיה. י. א.

שיתוף פעולה בינקיבוצי

■ מפעל כרומגן שבקיבוץ שער העמקים, השייך לקיבוצי השומר הצעיר, והמתמחה בתכנון וייצור מערכות חימום מים לצריכה ביתית, ומפעלי לורדן — אנרגיה סולרית, השייכים לקיבוצים מחניים וכפר סולד שבגליל העליון, חתמו בימים אלה על הסכם לשיתוף פעולה בייצור ובשיווק.

מהנהלת מפעל כרומגן נמסר, כי עם חתימת חוזה המיזוג, יפסיקו מפעלי לורדן לשווק את מוצריהם בצורה ישירה, וכי השיווק ייעשה בלעדית על־ידי רשת השיווק של כרומגן. שני המפעלים ייצרו במשותף את קולטי השמש, וכן דודים לייצוא. מיזוג שני המפעלים יוצר, למעשה, רשת שיווק, שמאחוריה שלושה מפעלי ייצור, הגדולים והמתקדמים ביותר בארץ. הציפיות הן, כי הרשת תגדיל את נתח השוק המקומי שלה בכ־40 אחוז בתחומי דודים וקולטי שמש, והיקף המכירות יגיע ל־20 מיליון ש"ח בשנה. במפעלי המיזוג יעבדו 150 חברים.

בתעשייה הקיבוצית רואים בעסקה זו דוגמה לפתרון למשבר התעשייתי, על־ידי מיזוג ושיתוף פעולה בין מפעלים העוסקים באותו ענף. ש. כ.

הנחיות מחמירות

■ הנחיות חדשות ומחמירות, בעניין אי־תלותם של רואי־חשבון בחברה המבוקרת, מעוררות מחלוקת בלשכת רואי־חשבון בארץ. על כך מסר נשיא הלשכה, יוסי שחק, בכנס השנתי המתקיים השבוע בירושלים, בהשתתפות 700 רואי־חשבון.

את ההנחיות גיבשה ועדה מיוחדת, בראשות רואה החשבון ישראל שטראוס, והן מפורסמות היום לראשונה. להלן העקריות שבהן: ייאסר על רואה־חשבון לבקר חשבונות של חברה, שבה בעל תפקיד ניהולי הוא קרוב משפחתו בדרגה ראשונה. ייאסר על רואה־חשבון לבקר חברה או קבוצת חברות, אם שכר טרחתו מהחברה־הקבוצה עולה על 25 אחוז מכלל הכנסתו. ייאסר על רואה־החשבון, המבקר חברה ציבורית, להחזיק אפילו מניה אחת בחברה. כמו כן, חל איסור זה על כל השותפים והעובדים השכירים במשרדו של רואה החשבון המבקר.

בעריכת עלינא תורי

תקליט

פורטיס, בעברית

עופר ניר

יש לו חלק חשוב, אולי מכריע, בהיווצרות רוק בתוצרת כחול-לבן, מסוג שונה. רמי פורטיס הוא האיש שהכניס את הרוק השורשי, המלוכלך, רוק הגראז'ים כפי שזה נקרא בארצות-הברית, פאנק-רוק כפי שזה נקרא באנגליה — היישר לתוך הסלון הלאומי. לפני עשר שנים הוציא תקליט בעברית, "פלונטר", שהיה שונה לחלוטין מכל דבר שנעשה עד אז. הטלוויזיה הקדישה לו, ולממסד הישראלי בכלל, יצור שנולד רק בדמיונם של עושי הכתבה ל"זמן השבוע", זמן שידור יקר. מי שלא רצה לקבל את פורטיס דרך הדלת האחורית, קיבל אותו מן הדלת הראשית.

עשר שנים אחרי, פורטיס בתקליט חדש בעברית. בין לבין, שר רק באנגלית, עם הרכבים שונים, שהאחרון והידוע, גם המצליח ביניהם, היה "מינימל קומפקט". היה, לשון עבר. "מינימל קומפקט", נכון להיום, אינה קיימת עוד. אם תרצה, שנת שבתון, או יותר משנה אתה, לאחר שבע שנות פעילות אינטנסיבית. מלכה שפיגל, הבאסיסטית, בחופשת-לידה, לאחר הולדת הבן. סמי בירנבך עובד עם מוסיקאי בלגי. ברי סחרוף ופורטיס עובדים ביחד, לא רק על התקליט בעברית, שייקרא "סיפורים מהקופסה" ויראה אור השבוע, לא רק על מופע (שלוש הופעות, ליתר דיוק, במועדון "זמן אמיתי", ב-10, 9, 5 בדצמבר), אלא גם בהרכב חדש, שם בבלגיה, היכן שקבעה "מינימל קומפקט" את בסיסה. הלהקה החדשה של פורטיס נקראת "יחסי חוץ". אגב, האלבום האחרון של "מינימל קומפקט", שהוקלט בהופעה בפאריס, יצא לפני שבועיים באירופה ויראה אור גם בארץ, בקרוב מאוד.

פורטיס, בן ה-34, חוזר לעברית. אירוע. מה פתאום? "זה התחיל מזה שברי ואני עבדנו על התקליט של ההרכב החדש, פשוט בא לי. אמרתי לברי, בוא נעשה תקליט בעברית. זו השפה שאני מרגיש בה. יש לי קשר למקום הזה. אני לא מנותק לחלוטין ממה שקורה בארץ, אפילו שאני חי בבלגיה. בהופעות בארץ יהיה אך ורק חומר בעברית, משני התקליטים. אני מפריד לחלוטין בין מה שאני עושה שם לבין מה שאני עושה בעברית. ההופעה עדיין לא התגבשה. עובדים על כל מיני רעיונות."

לקח לך עשר שנים לחזור לעברית. למה?

— נתחיל מזה שאני לא אוהב חברות תקליטים גדולות. לא רוצה להיות בורג במערכת. זו הסיבה שאני עובד בארץ עם ניצן זעירא (שהקים את בעגע, חברת הפקות ותקליטים עצמאית) וזו הסיבה שגם באירופה אני עובד עם חברה עצמאית, משפחתית כזאת. בחברה מן הסוג הזה אני יכול להרשות לעצמי לא להיתקע בתחום מסויים אחד. אני יכול לעשות הכל. אפילו כמו שעשיתי, לכתוב מוסיקה לבלט. אין לי חופש כזה בחברה גדולה. לכן גם לא עשיתי תקליט בעברית עד עכשיו. לא שלא היו הצעות. אבל לא הייתי מוכן שישלטו בי. לא הייתי מוכן שיגידו לי עם מי לנגן ובאיזה סגנון לכתוב. לא הייתי מוכן שיצמידו לי מנהל אמנותי. לא מאמין בזה. יכול להיות שאני מאוד גאוותן לגבי מה שאני עושה. אחרי הכל, למדתי משהו ב-15 השנים שבהם אני עוסק במוסיקה. זה בית-ספר."

רמי פורטיס. יש לי קשר למקום הזה (בתמונה עם ברי סחרוף)

לפני צאת האלבום הגיעו לחנויות שלושה תקליטי שדרים. דבר לא מקובל בארץ. אבל גם התקליטים עצמם היו ברמת עיצוב וגימור שאינם מקובלים ושכיחים בארץ. שלושתם ("אין קשר", "שקיעתה של הזריחה" ו"החתול מפלצת") יצאו במהדורה מצומצמת.

בשביל מה זה טוב, פורטיס?

— בהתחלה חשבתי שצריך להוציא סינגלים (תקליטונים). אבל בארץ לא מוכרים סינגלים. אז החלטנו ללכת על די. ג'יי (תקליטי-שדרים), גם יילכו לרדיו וגם ייראו יפה וגם יגיעו לאספנים, אם ירצו."

כל השירים, למעט אחד, הם של פורטיס וברי סחרוף. יוצא-דופן הוא "בוקר של קטיפה", שיר מתורגם ומעובד מאנגלית. במקור, שרו אותו לי הייזלווד וננסי סינטרה. התקליט הוקלט בארץ ונחתך באולפני "אבי רוד" בלונדון.

ננסי סינטרה?

— תראה, זה תקליט שנע מן הבנאליה לחומר היותר כבד. אהבתי את השיר הזה. לביצוע שלו הבאנו ילדה בת 12, משום שננסי סינטרה, במקור, נשמעה מאוד ילדותית. אף אחת מהזמרות שניסינו, לא התאימה, חוץ מאותה בת 12, שזו היתה הפעם הראשונה שלה באולפן, יצא מאוד מעניין."

פורטיס, נשוי, טבעת נישואין על האצבע, נראה בורגני לחלוטין.

מה קרה לילד הפאנק, לאימת הקהל השמרני?

— התברגנות? תמיד הייתי כזה. תמיד ידעתי שאתחתן יום אחד. ייתכן שהשתניתי מבחינה מוסיקלית. אני קשוב יותר. למדתי להקשיב לאחרים. כשאתה צעיר, אתה עסוק בלהקשיב רק לעצמך. אני שומע הכל, מקלאסי ומוסיקה אתנית ועד פופ. אני לא מזלזל באף אחד. הפתיחות הזאת היא בהחלט עניין של גיל. יש משהו טוב בלהתבגר. כשהייתי צעיר, עשיתי מוסיקה מתוך איזה שגעון, באינטנסיביות. למזלי, בכל מה שאני עושה, יש לגבי תחושה של ראשוניות. זו תחושה אופיינית לצעירים ואני שמח שלא איבדתי אותה."

אתה עוקב אחרי מה שקורה בארץ, בתחום הרוק?

— בהחלט. יש להקות עם פוטנציאל ואני רק מקווה שלא יאבדו את הפרופורציות, כמו שזה קורה כאן לפעמים. יש להקות שמתעסקות בקשקושים שאני התעסקתי בהם בזמנו. אנשים מוליכים שולל בעניין הרול. רק עכשיו, שאני חי בחו"ל, אני מבין שלא הכל מנופח, כמו שחשבתי, כמו שעדיין חושבים בטעות. שם זה צנוע ועניני. פה, בשנתיים שלוש האחרונות, עושים פלאשים אדירים. לכל הרוחות, הרוקנרול זה לא פלאשים זה משהו בסיסי. אפשר להוציא באולפן הופעה טובה, בלי כל הטראראם, בחצי התקציב שמספיקים כאן. נראה לי שהתקציבים כאן בומבסטיים. ב"מינימל" עשינו דברים בתקציב נמוך. איך? אפשר לעשות את זה אם אתה מגיע לאולפן עם תפיסה מסויימת ואם אתה יודע בדיוק מה אתה הולך לעשות שם."

נותנה הרבה זמן לתקליט העברי הבא?

— אני לא רוצה לעשות סתם תקליט. אני מעדיף לקחת פסק זמן לפני שאעשה תקליט נוסף. יש לי יחס רציני כלפי כל מה שאני עושה. רוצה להעביר לקהל את התחושה הטובה ביותר."

ביקורת מופע

נוקבת

יוסי ונונו

ביום רביעי (16.11) הלכתי לבית ליסין לשמוע את יענקלה רוטבליט והרכב אבילס שלו, וקיבלתי בנוסף למופע — מופע חד-פעמי של שמוליק קראוס ויהודית רביץ לחוד וביחד עם רוטבליט. זה הקסם של מופעים מהסוג הזה, אתה אף פעם לא יודע לאן זה יתפתח.

הפעם הראשונה ששמעתי את רוטבליט היתה עם התקליט "כך שחררתי את ירושלים", תקליט שהוחרם על-ידי רשויות השידור למיניהן והועבר כמעט במחתרת מיד ליד. מאוחר יותר, הוא הודפס בהדפסה מחודשת, אבל אני עוד זוכר את טעם האסור של הפעם הראשונה. מישהו אמר אז שיש לתקליט פוטנציאל לקלקל אשת הנוער והאמת — הפוטנציאל הזה עדיין קיים, רוטבליט לא השתנה, הוא רק השתכלל. נפתח קצת למוסיקה ועיבודים, אבל נשאר חד כתער בראייה שלו את המציאות הישראלית, שהיא כמו שכתוב באחד השירים שלו מקום "שהמוות פה טבעי ומאורגן באופן אלוהי".

בסוף המופע, כשקראוס ורביץ עלו ושרו שירים של רוטבליט, אפשר היה להבין מה קרה לו. את השירים ה"צמחוניים" (ואין הכוונה לכינוי גנאי) נתן רוטבליט לאחרים, את "הקשים" יותר הוא שומר לעצמו כנראה שרק איתם הוא מרגיש בטוח. והשירים האלה ארוכים, דורשים נשימה, מלאים בציטטות וסיפורים מהתנ"ך עם סיפורי מלחמה, מעורבבים בין קודש לחול, ובין ירושלים לתל-אביב, מושרים בשפה תנכי"ת מטובלת בשפה יומיומית עם פה ושם ערבית. שירים מורכבים שצריך לרצות להקשיב להם. רוטבליט זה לא אין. במובנים מסוימים המופע שלו רק עושה יותר רע ובמיוחד בימים טרופים אלה.

אצל כמה כותבים ישראלים אפשר למצוא שורות כמו: "רעב למין יצאתי מהמלונה / צמא למהומות ומי יודע מה..." שמקבל רוטבליט מיענקלה סגל — באס, ני סרי — תופים ובמיוחד מעופר ליפשיץ — גיטרה ועיבודים מצוינים. אבל ביסוד רוטבליט הוא איש של מלים וככה צריך להתייחס לשירים שלו. המופע שלו הוא, שלא בתוכחה, השירים לא מפסיקים להרעיד אותך גם אחרי שההופעה נגמרת, אני יודע שזה לא נשמע בדיוק כמו המלצה למופע, אבל אני ממליץ.

אם אפשר לדבר על חוויה במופע מוסיקלי, זו המופע של רוטבליט בהחלט מספק אותה. לגבי קראוס ורביץ זה היה מופע מאולתר, לא מתוכנן, הם באו כחברים של רוטבליט ועלו בלחצו ובלחץ הקהל לשיר. ניכר ששניהם נהנו מזה. קראוס אחרי תקופה ארוכה שלא היה על במה ורביץ — אחרי הבמות הגדולות — נהנתה לחזור לאינטימיות, לבמה שאפשר ממנה להשקיף על כל האולם, ליצור קשר עם הקהל.

קשה להגדיר בדיוק את החוויה, אבל נדמה לי שגם אני וגם חלק גדול מהקהל, שנשאר עד 1.30 במרתף בבית ליסין, הרגיש שהוא נמצא במופע מיוחד, חד-פעמי. המופע הבא של רוטבליט הוא בבית-ליסין 26.11, לא נראה שגם קראוס ורביץ יופיעו, אבל גם כך זה כדאי, רוטבליט יכול להחזיק ערב שלם לבד, הוא עושה את זה יופי.

תקליטים

מערבבת

יוסי ונונו

[illegible]

התקליט הודפס בהדפסה מקומית לכבוד ביקורה הצפוי של סאפו בארץ. תקליט כפול שמכיל גירסאות ארוכות וחיות למרבית להיטיה של סאפו "ורמלי" "מראקש" "דבכת פאריס" "הסלון המוסיקלי" ועוד. סאפו בהופעה היה שונה מסאפו של התקליטות. היא אורגנית יותר, הקשר עם הקהל עובר גם דרך התקליט וניכר עליה שהיא מופיעה. לא סתם זמרת. המוסיקה שלה, כמו [illegible] אצל סאפו, עירבוב בין מנגינות, בין שפות, בין מקצבים. אפשר לשמוע ערבית (בעצם מרוקאית) וצרפתית, [illegible]

אפשר לשמוע שיר בסגנון אום כולתום ושיר בסגנון אדית פיאף, והיא מלווה בין נגנים [illegible] אקוסטי-עממי לאלקטרוני. אבל גם השילוב בין דיסקו למקצבים מורכבים יותר עובד. במקורית של סאפו, טוב, יש לה את הכשרון למכור גם קיטש, זו מין חבילה של הכל או לא כלום.

את התקליט הזה אפשר לקחת למסיבה ואפשר לשמוע לבד בבית. אפשר לרקוד איתו ואפשר גם להיכנס ממנו לריגאון. אני ממליץ עליו בהכנה טובה למופעים שלה ומתם טוב שיהיה תקליט של סאפו בבית. היא שווה את זה.

יומרני, רקיד, רומנטי

[illegible]

מופע

אחרי 30 (ויותר) של שנות זמר עברי, אחרי פרס ישראל, אחרי "אור" (התקליט שמתקרב לזהב) שושנה דמארי כבר לא זקוקה להמלצה, היא הזמר העברי. נרצה או לא נרצה. עכשיו היא מעלה את "אור", מופע גדול ראשון שלה אחרי 20 שנה. חיה, מתי כספי ו-18 נגנים, בלי ליווי של ירקונים, בלי נאום של נבון, בלי שיר תודה של ארזי, רק היא. שירים משל נעמי שמר, שרה לוי תנאי, הרצה אתר משה וילנסקי, אחוד מנור ועוד בעיבודו ובניצוחו של כספי שגם ישב ליד הפסנתר. בנוסף שירים ישנים כמו "תפזיבה", "צריך לצלצל פעמיים" ומראה גם "כלניות" (בעקבות דרישות הקהל...) כן, ויהיה בכל זאת אורח אחד, גוני שרעבי שישיר איתה את "לשיר איתך", "המארי", כחרגלת, בשמלות מפוארות, ותכשיטים מרהיבים, תנסה להביא אור לקהל שעדיין שומר לה אמונים ותפלאו, ויש גם קהל חדש שמתחיל להקשיב לה בתקופה האחרונה. מופע ראשון: היכל התרבות — שלישי 22.11, שעה 12.00. הלוויי הכבת שוב. (כתב: יוסי ונונו)

שיחה על נעליים

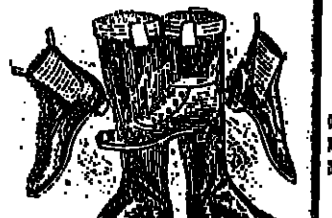

המהפכה באופנה התקיימה דווקא בחלק התחתון ביותר של גופנו: ברגליים. אולי-דורון — בנעליים. נעלמו "השפיצים" בנעליים, כמעט נעלמו העקבים הגבוהים והעיקר נעלמה צורת העקב הישר, הדק שקראנו לו עקב העיפרון. רוב החנויות מציגות לנו נעלי עקב שבסיס, בדרך כלל בצבע שחור, אותם לאק, סגירה בשרוך או אבזמים, עקב נמוך בלי קישוט צורתי, הרבה ניטים, קישוט מתחת בצבע הכסף ובסך כלל במראה כבד, מאוד לא מחמיא לכף רגל עדינה.

עברתי ברחובות העיר וקשה לתאר את הפער במחירי הנעליים: אפשר למצוא נעליים אופנתיות במחירים בכיבול סבירים: 90 ש"ח עד 160 ש"ח. אחרי בדיקה קטנה מסתבר שגם הנעל אפילו לא מצדיקה את ה"מחיר הנמוך", הבטנה עשויה מבד זול, העקב לא מחובר די הצורך והעור אינו רך די הצורך.

בקשתי אינפורמציה מקצועית על כל הקשור בנעלה, אצל הלגה גוטסדינר בעלת המפעל "נושקה" פירמה שכבשה לה בשש השנים שהיא בארץ, אחרי שנים רבות של ייצור נעליים בבלגיה, קהל מעריצים. השם נושקה מתקשר בדגמים אקסקלוסיביים ומחיר גבוה, אף שנעליים אלה לא יותר יקרות מנעלי גלורס, שתי החברות מייבאות את העורות מחוץ לארץ ויותר מ-50 אחוז מהמחיר הוא לתשלום המכס. הלגה גוטסדינר מעצבת את כל הקולקציות של נעלי נושקה (שם מחריה) אך הייצור נעשה בבלגיה מעורות שם הכנס היא רוכשת באיטליה.

בעונה החדשה בכיכר המדינה הציגה הלגה גוטסדינר את קולקציית סתיו/חורף 89/88 וכאן באמת ראיתי: חלה מהפכה בנעלה. העקב השטוח כבש גם את נעלי הערב ורק להזדמנויות מיוחדות נועלות נשים עקב של 9 ס"מ ואז העקב לא מקומר ולא נעל בסיס רחב אלא רק כעיפרון. נשים שנושאות נעלי עקב יכולות לבחור בדגמים שונים. ראיתי "נעלי סבתא" ולו גולדה הייתה חיה, אתון בטח הייתה מוותרת על הדגם המחורל הנושא את שמה. הנעליים של היום זהה הצורה כמו בימי גולדה רק הרבה יותר מעודנות בעלות עקב "סבתא" נמוך (3 ס"מ גובה) אך בגיזרה מקומרת, אשר מעניקה לעקב, למרות הבסיס הרחב והנוח, פרופיל מגוון, עדין, נשי. העקב איבד את צורתו המסורתית ואפשר למצוא שפע של צורות (אפילו מחודדות) עקמומיות ורובן בעלות קימור באמצע העקב בדגם נעלי לואי ה-14 או רקדניות הקנקן של מולין רוג' הפריזאי. חזרו אלינו נעליים בדגם הרקדניות הספרדיות: עקב נמוך אך לא שטוח לגמרי, חרטום מעוגל ופתוח או אבזם על גב כף הרגל.

שאלתי את הלגה, לפי איזה קריטריונים צריך לרכוש נעליים, והיא עונה: קודם כל נעל צריכה להיות נוחה. נעל זולה היא נעל יקרה. השוק האימום, צורת העקב וגובה העקב. נשים קטנות חושבות שעליהן ללכת על עקבים גבוהים. זאת שטות. מי שיכולה ללכת בנוחות על עקב גבוה והוא יפה לצורת רגליה

זה טוב. יש רגליים שעקב גבוה מייפה אותן ויש שרגל נראית מגוחכת בעקב גבוה מדי, במיוחד שההליכה נעשית מלאכותית, דמויות הליכת ברווז. עקב גבוה יכול גם לפגוע

נעלי זמש ברכיסת קרסול (נושקה)

בעמוד השידרה ובמקרה וישנן אלו שהן בעיות בעמוד השידרה או הרגליים, אסור להלך על עקב גבוה. סך הכל, העקב מוסיף לאשה כמה סנטימטרים אך על ידי הליכה מאומצת היא מפסידה הרבה מן החן שלה. העקב השטוח יכול להיות מיוחד. עקבים גבוהים מאוד יפים רק בערב. לשעות היום עדיפים עקבים בגובה של 3-5 ס"מ או שטוח. שאלתי: לאשה שלא יכולה לרכוש לעצמה

כמה זוגות נעליים, איזה דגם ואיזה צבע היית מציעה? צבע נייטראלי, לחורף שחור. זה הולך עם כל בגד. יש גם צבע חדש: בז טופ, צבע של חול רטוב ומתקבל יופי עם כל צבע אחר. יפה מאוד הוא גם ירוק-ציד. ירוק הוא אופנתי יחד עם סגול, שחור, כחול, צהוב ואדום.

שאלתי איזה סוג עור מומלץ, חלק או זאמש? מסתבר כי השנה נראה כמעט רק זאמש והטיפול בו בדיוק כמו בנעליים אחרות, כלומר יש לדאוג שלא יתרטבו ולנקות אותן. אם הנעליים רטובות, מרפדים אותן בנייר משי או עיתון ומעמידים אותן במקום יבש, בשום אופן לא ליד חימום. כל נעלי זאמש צריכים לרסס בחומר מיוחד נגד רטיבות ולכלוך. בכל סופרמרקט אפשר להשיג את הספריי הזה. את הנעליים מנקים במברשת מיוחדת ללא כל משחה. במקרה של כתם משפשפים אותו בנייר זכוכית הכי דקה ואחר כך במברשת המיוחדת.

מה עושים כשהנעל לוחצת? "אני עוד לא נעלתי נעליים חדשות שלא לחצו לי בהתחלה" — מגלה הלגה ויש לה פתרון: ממלאים אותן באלכוהול לבן, שופכים את האלכוהול ונועלים את הנעליים מעל רגליים מגורבות גרביים עבים. אפשר גם למתוח את הנעליים לכל כיוון הרצוי אך זאת עבודת המומחה.

איך שומרים על נעליים לתקופה שלא נועלים אותן?

אפילו ללילה אחד כדאי להלביש אותן על מתח נעליים מיוחד. לא עולה הרבה ושומר על הנעליים. לתקופה ארוכה הכי טוב לשמור על צורתן ע"י ריפוד מלא בנייר משי. וכדאי לשמור היטב על צורת העקב. יש הרבה נשים בעלות הליכה כבדה או סוטות הצידה. העקבים מתעקמים, ההליכה נעשית מעוותת ולא יפה ועמוד השדרה נפגע. כל שינוי בעקב מצריך תיקון נעליים אצל סנדלר טוב.

חיה יוסף

מישהו מטפל בהן?

כפות הרגליים הן הבסיס לגוף כולו — נושאות את המשא הכבד לאורך קילומטרים, לאורך שנים. האם הן זוכות לתשומת הלב ולטיפול הראויים?

לפי דברי רופא העור ד"ר צ'רנוב, כף הרגל הינה האבר המוזנח ביותר אצל מרבית האנשים, ורק מעטים מזכים אותה ב"כבוד" המגיע לה. הוכחה? לדעת הרופא מחלת ה"פטרת" היא המחלה הנפוצה ביותר בארץ, "נפוצה עד להבהיל" כדבריו. האקזמות למיניהן, התעבות העור, יבלות ושאר מרעין בישין — גם להם תפוצה לא קטנה.

חלק ניכר מסוגי האקזמות והפטריות, הן תוצאה של הזעת יתר אצל בני הגילים הצעירים, כמו גם אצל המבוגרים. הזעה מורידה את שכבת המגן של העור והתוצאה של זו היא הגורם. אם אתה מה"נגועים" בעניין, מציע לך ד"ר צ'רנוב לתלות את נעלי הספורט, ולהעדיף עליהן נעלי עור — היחידות שמציעות איוורור נאות לכף הרגל. מוצע גם לוותר על גרביים סינטטיים — כולל גרבי ניילון כמובן, ולהשתמש בגרבי כותנה. גם רחצה מופרזת במים וסבון לא תורמת לשיפור המצב, מאחר שהיא מסירה את שכבת השומן, שתפקידה להגן על העור. למי שסובל מפטריות, ממליץ הרופא לוותר כליל על סבון, ולהחליף אותו בקאמומיל או צמחי מרפא אחרים. גם פולידין הוא חומר שרופא העור איננו דוחה על הסף.

בנוסף לגורמים סביבתיים, היווצרות פטריות היא גם נטיה. בנקודה זו מסביר ד"ר צ'רנוב, (שימו לב אמהות ומטפלות), שהופעת פטריות אצל תינוקות באיזור החיתול, נובעת מהעובדה, שרק מגיל חצי שנה מפתח גוף האדם נוגדנים לפטריות.

טיפול מונע

אצל נשים רבות בין הגילים 35-60, חלה התעבות בכף הרגל בעקבות שינויים פיזיולוגיים והורמונליים, ובגלל השמנה יתירה. הטיפול עליו ממליץ ד"ר צ'רנוב הוא: אמבטיות, קילופים ו...הרזיה.

גם כפות הידיים זוכות לפירור התייחסות. מי שמכורה לכפפות גומי — לא יותר מ-10 דקות רצופות, שכן, גם פגיעתן של הללו רעה. למי שמתעקשת, ממליץ הרופא לעשות את עבודות השטיפה לשיעורין, וכך להמנע מבעיות עור צפויות.

ד"ר צ'רנוב דיבר בכנס פדיקוריסטים/ות, שנערך בחסות חברת כ.צ.ט המשווקת סידרת מוצרים בשם "אקליך", שמיועדת לטיפול בכף הרגל (טיפול מונע בעיקר) הן לגברים הן לנשים. ההיצע הוא רב, וכולל תכשירים למניעת עייפות כף הרגל, קרם לעור רגליים יבש, קרם למניעת ריחות רעים, להגנת העור ועוד. הטיפול המונע נתון בידי כל אחד, הטיפול בבעיות שכבר נוצרו הם עניין למומחים לדבר, כמו הפדיקוריסט או הרופא.

רחל שלו

נעליים לצעד הראשון

רוב הילדים זקוקים לנעלי חורף חדשות, כי כך אמרו כוחות הטבע והקטן גדול יהיה, ובדרך כלל גדלים הילדים ואיתם גם כף הרגל. נעלי הספורט כבשו את השוק ואפילו לימי גשם אפשר כבר לנעול אותן, כי אם היו פעם עשויות מבדים זה התחלף כבר מזמן לחומרים פלסטיים או אפילו לעור רך.

ובכל זאת כל ילד זכאי לנעליים של ממש. הקטנים האלה אוהבים קישוטים וכדאי שההורים יקפידו שנוחות ובריאות הרגל לא יסבלו בגלל הקישוט. לאחרונה יצא לשוק יצרן חדש נעלי פופו, לילדים ולנוער. הדגמים מעוצבים ע"י אבנר, אשר למד עיצוב נעליים באיטליה. אימום אורטופדי, עור רך ושמירה מיוחדת לגיזרת החלק העליון. המחירים נעים בין 60-65 ש"ח.

קיבוץ גונן בגליל העליון ממשיך בהוצאה לשוק של נעלי מגון ואני לא מוצאת די מילים טובות כדי לפאר את טיבן ונוחותן. נעלי בריאות במלוא מובן המילה. במיוחד הייתי ממליצה על נעלי הגברים עם הרפידה האנטומית. רפידה זאת מוכרת לנו ומאור

פופו — נעליים לצעד ראשון

נעלי גברים של מגון

כבשה את לב (רגלי) המבוגרים מסנדלי הקיץ. לנעלי חורף הסגורות היא משולבת בתוך הנעל.

חיה יוסף

גרביים שלא „נוזלים"

וגרביים לא חסר, בקולקציית הגרביים של דלתא המעוצבת על ידי דרורה בלייר וענת לוין. השנה מוצעים חלק ומודפסים בעשרות דגמים וצבעים. הבשורה של החברה השנה היא סיומת חדשה המאופיינת במכפלת, המצמידה את הגרב אל הרגל וככך מאפשרת שהגרב "ישאר במקום", חלק וצמוד, במשך שעות ארוכות. הגרביים מיוצרים מחומרים טבעיים, כמו כותנה או צמר, לא יותר מ-30% סיבים סינתטיים, המשמשים לחיזוק הגרב.

דלתא מציעה גם גרביים בריגום אלגנטי במיוחד לשעות הערב, מסידרת פייר קרדן וגרביים בריגום "אלקטרוני" לנשים וגברים, לילדים, מגיל חודש יש גרביים בהדפסים עליזים. המחירים נעים: בין 3.50 ש"ח (לילדים) עד ל-10 ש"ח (פייר קרדן).

גרבי דלתא לגבר לא „נוזלים"

אורתופדי אבל יפה

חפש לגרוב גרביים אורתופדיים הוא לא לרכך נורא אם מצליחים למצוא גרביים עדינים, דקים ואוורירים, בצבעים אופנתיים. יש כאלה, בלי רקמה ודוגמאות, אבל גם לא מעשים כמו גרבי צמר של המלכה ויקטוריה. הגרביים מתוצרת [illegible], נראים גם בתמונה אלגנטיים מאוד, ביחוד ליעודים. המחיר נמוך — הסבירו לי יודעי דבר: גרביים עד 50 ש"ח, ארוכים — 65 ש"ח, אך יש להצטייד גם בכביר [illegible] (אין גרביונים אורתופדיים של פירמה זאת) שמחירן 35 ש"ח. הגרביים, בעלות 4 תפסנים ב-4 מידות נשיות וכל מידה מחולקת למספר שלבים. את קרסים הניתנים לשינוי. קצת מפחיד אבל יעילי הבריאות.

טבעי לחורף

לראשונה, הצליח מפעל "טבע נאות", קיבוץ נאות-מרדכי, לייצר נעלי חורף על בסיס "טבע" — הרפידה הבריאותית שכבשה את השוק בקיץ האחרון. מגמת החורף 89/88 לנעליים מגושמות יותר, ליכולת "טבע נאות" להשתלב באופנה, יחד עם עידון הדגמים, עליהן עבדה מיכל טייכמן, מעצבת המפעל הקיבוצי.

האוסף החורפי מייצג את צבעי האופנה: סגול וירוק, סגול ושחור, שחור ולבן וחום על גווניו — כל צבע לחוד וצירופיהם. לקהל הצעיר שאפה המעצבת להתקרב למראה נעלי הכדורגלנים, ואילו לקהל השמרני העניקה נופך אופנתי על-ידי תיפורים בצבע נוגד לצבע הנעל. הנעליים עשויות עור חריש הקרוי נובוק מגורו ועור מוטבע. מוטיבים מיוחדים כמו שרוכים דו-צבעוניים, שילוב גומי שחור ותיפורים בשני צבעים, מקשטים את הנעליים.

המחירים. לנעלי נשים וגברים — 119 ש"ח. לילדים — בין 89 ש"ח ל-94 ש"ח.

דקים מבריקים, מקושטים

מי זוכר את הסבתות שישבו ותיקנו את הגרביים? או הגרביים היו מצמר, לפעמים מכותנה. הנשים האלגנטיות גרבו גרבי משי וגם אותם אפשר היה לתקן. הביאו את הגרביים למתקנת מקצועית והיא העלתה כל עין עד שה"טלט" או "הרכבת" התאחדו לא נותרה אפילו צלקת.

היום הגרב הוא פריט אופנתי, לא פחות חשוב מאשר החצאית או השמלה. חברת "גיבור-סבריני" פיתחה גרבים ומתחרים ביופיים לגרבי אירופה וארצות-הברית. הם זולים מתוצרת חוץ, והגרבים בשם "ספלאש" עשויים ניילון בתוספת לייקרה. הם רכים, מתלבשים ישר על הרגל ללא קמטים וקיפולים, בעלי ברק מיוחד, ולפי דברי היצרן מחזיקים מעמד פי שלושה מאשר גרב רגיל. חידוש אחר — גרבי Swing, שהופיעו בכל תצוגות האופנה בעולם לחורף 89/88. הגרב מבריק מאוד, עשוי מתערובת של חוטים אלסטיים. המיוחד בו הוא ההדרגתיות וכל גרב הוא בעל מראה שונה. וישנם גרבי מלאי עבים, במראה הגינס, וגרביים דקים "אופאק 40 דנייה", וגרבי קאריקו, גרבי-טבעט, וגרבי כרמיים או גרבי קרסול. כל הצבעים, כל הגוונות הזהל הברק רק ועד לעבת דומה לצמה. חידוש נוסף הם גרביים לבנים בעלי דוגמאות עליזות וצבעים מרהיבים.

חיה יוסף

אתמול התקבל אישור טלפוני סופי

קרית־אתא תשחק במוסקבה

כדורעף

יצחק ויסהוף

לא רק קבוצת הכדורסל של מכבי תל־אביב תופיע במוסקבה. אתמול התברר באופן סופי כי גם קבוצת הכדורעף של הפועל קרית־אתא תשחק בעוד שבועיים (ב־8 בדצמבר) בבירת בריה"מ במשחק הראשון בסיבוב השני בגביע אירופה לקבוצות מחזיקות גביע נגד הקבוצה הרוסית „דינאמו מוסקבה".

אתמול יצרו אנשי איגוד הכדורעף בישראל קשר טלפוני עם הנהלת „דינאמו מוסקבה". בשיחה ראשונה שהתקיימה ביקשו הרוסים שהות של מספר שעות כדי להגיע להחלטה האם הם יופיעו בישראל ויארחו את הישראלים בבירתם וכעבור שלוש שעות וחצי התקשרו לתל־אביב ומסרו כי הפועל קרית־אתא יכולה להגיע לבריה"מ ואילו שחקני „דינאמו מוסקבה" יגיעו למשחק הגומלין בקרית־אתא ב־10 בדצמבר.

הרוסים ביקשו מאנשי קרית־אתא את שמות חברי המשלחת שיגיעו לארצם, את מספרי הדרכון ואת מספרי האשרות לוינה.

הבוקר אמורים אנשי קרית־אתא להגיש את רשימת חברי המשלחת לאיגוד הכדורעף ומשם יישלח טלקס לבריה"מ.

וגם ברלין: הכל בסדר

יצחק ויסהוף

קבוצת הנשים של דינמו מזרח ברלין יריבת הפועל כת"ים בגביע אירופה לאלופות בכדורעף, הודיעה אתמול כי תגיע לישראל ב־2 בדצמבר ותקיים למחרת את המשחק הראשון בין שתי הקבוצות במסגרת הסיבוב השני של המשחקים.

בשיחה טלפונית שקיימו אתמול ראשי האיגוד עם מזרח ברלין סוכמו הדברים. המזרחים גרמנים הודיעו כי בנות הפועל כת"ים לא יתקלו בבעיות בבואן למזרח ברלין למשחק הגומלין שיערך ב־10 בדצמבר.

נהרג שופט

שופט הכדורעף אלכס ציסמריה נהרג שלשום בתאונת דרכים סמוך לאנדרטת הצנחנים שליד תליתה.

ציסמריה היה בן 40 במותו, ושימש שופט בליגה הלאומית בכדורעף.

הקור יתרום לאופי השחקנים

אומר מאמן הנבחרת הלאומית יצחק שניאור לפני ה־משחק מחר בסיביו עם רומניה ● יעקב אסייאג, סלו־בודאן דראפיץ וניסן כהן יערכו הופעת בכורה

כדורגל

שרות „על המשמר"

ראשי משלחת הכדורגל של ישראל ברומניה יכלו ללמוד אתמול שעור מאלף כיצד לקדם מכירות של הנבחרת הלאומית. שימו לב: הכרטיס היקר ביותר למשחק מחר בין ישראל לרומניה עולה 2.5 דולר! ניתן גם להשיג כרטיס בדולר. דולר, אין זו טעות. ברור איפוא שכל 18 אלף הכרטיסים שהופצו למשחק יאזלו כבר היום. נבחרת הכדורגל של רומניה היא מוצר חם ושוחרי הכדורגל לא יוותרו על צפיה גם במזג אויר קשה.

אתמול עברה הנבחרת שלנו טיסה קשה מבוקרשט לסיביו. כמה פעמים נכנס המטוס לכיס אויר והמשלחת הישראלית ממש פחדה. בהגיע הנבחרת לסיביו היה מזג האויר טוב יותר מבוקרשט אבל עדיין שלג המקשה תפקוד רגיל.

בשעות אחר הצהריים התאמנה הנבחרת באיצטדיון בו יערך המשחק והשחקנים התלוננו על משטח טובעני מרי.

באימון לא חס מאמן הכושר אבי אלמוג על השחקנים ורק שני השוערים שולי גילארדי ויעקב אסייאג התאמנו יחד עם המאמנים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן.

במהלך האימון ניקו חיילים את האיצטדיון מהשלג הכבד ואותם חיילים אמורים לנקות את השלג, אם יהיה, גם לפני המשחק מחר.

לאחר תרגילי הכושר ערכו המאמנים משחק פנימי בין שחקני העורף שבנבחרת לבין שחקני הקישור וההתקפה.

נכון לאתמול הסתמן הרכב בו יערכו שלושה שחקנים הופעת בכורה בנבחרת: שוער בני יהודה יעקב אסייאג, בלם מכבי נתניה סלובודאן דראפיץ וקשר בית"ר תל־אביב ניסן כהן.

● ההרכב המשוער: יעקב אסייאג, יהודה עמר, ירון פרסלני, שלמה אילוז, סלובודאן דראפיץ, אפרים דוידי, ניר קלינגר, ניסן כהן, משה סיני, מרקו בלבול, אלי דריקס.

לגבי אפרים דוידי יש ספק קל בשל פציעה בשוק ואם לא יוכל לשחק ימלא את מקומו ניר אלון או מנשה שמעונוב. מה שברור שהנבחרת תתייצב למשחק עם חלוץ אחד.

מאמן הנבחרת יצחק שניאור אמר אמש: „ברור שהשאלה היא כיצד יצליחו השחקנים שלנו להתגבר על הקור. לדעתי הקור יתרום לפחות לאופי של השחקנים מהם אני מצפה למשחק שאפתני".

ראשי הנבחרת כבר הכינו גרביונים וכפפות ובטרם יעלו השחקנים לכר הדשא הם יקבלו עיסויים באצבעות הרגליים. העיסויים ייעשו בשמן מיוחד שישמור על הקור.

יעקב אסיין
בכורה לאומית מהמקום האחרון

היום מחזור בליגות א'

מחזור משחקים מלא בליגות א' יערך היום אחה"צ לאחר שבמחזור הרביעי נדחו כל משחקי ליגות א' עקב בעיות שיטור.

במחוזר הדרומי יהיה המשחק המרכזי בקרית־גת בין המוליכה הפועל ראשון־לציון למכבי קרית־גת, האחרונה בטבלה.

יתר המשחקים: „לורוס" חולון — הפועל אשקלון; הפועל רמלה — מכבי הרצליה; הפועל באר־יעקב — הפועל אור־יהודה; מכבי שיכון המזרח — הפועל קרית־מלאכי; הפועל אשדוד — הפועל קרית־אונו; הפועל בית־שמש — הכח־רמת־גן; הפועל מרמורק — הפועל דימונה.

במחוז הצפוני תארח המוליכה בית"ר חיפה את הפועל טירה.

יתר המשחקים: הפועל בית־שאן — מכבי עוספיה; הפועל טירת־הכרמל — אחי־נצרת; הפועל טייבה — הפועל קרית־שמונה; מכבי חדרה — בית"ר נהריה; הפועל עכו — מכבי עכו; בני־נצרת — מכבי עפולה; ר.א. כרמל — הפועל קרית־אתא.

מזרחי: מדוע נתנו לשחקני הפועל לנסוע עם הנבחרת

תשובת יו"ר הנהלת ההתאחדות שאול סווירי: „הפועל תל־אביב לא נקטה בצעדים והחלטנו לא להתערב"

ראובן חנניה

יושב־ראש הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול סווירי התבטא אתמול בחריפות נגד חברי הנהלת ההתאחדות בסיומו של דיון על מצב הכדורגל בליגה הישראלית.

סווירי אמר: „מסוכן שתפישתם של חברים בהנהלה לא מתקרבת כלל לנושא". זה היה רמז עבה כי סווירי לא מרוצה מההכנה של מספר חברי ההנהלה בכל מה שמתרחש בכדורגל הישראלי.

בראש ראשונה הופנו הדברים כלפי חברו לסיעת „הפועל" דרור בירנבאום שהציע בתחילת ישיבת הנהלת ההתאחדות להקפיא את שתי הליגות העליונות, כולל ירידות ועליות בשנתיים הקרובות. זאת לאחר שלפני מספר חדשים הוחלט, במטרה לקדם את הליגה, להתיר בשנה הבאה הבאת זרים לליגה הישראלית.

מספר חברים ביקשו את רשות הדיבור. כך למשל אליעזר ריבלין מבית"ר שאמר: „ההתאחדות לכדורגל צריכה להיות אחראית גם על מה שקורה בקבוצות בזמן האחרון. הכדורגל הישראלי הגיע לדקה ה־89 ולפי דעתי יש להקים ועדה מיוחדת כדי לדרוש ממועצת ההימורים הקצבה נוספת של משאבים כספיים".

אברהם מזרחי, חבר הנהלת ההתאחדות והפועל תל־אביב אמר: „מדוע לא בלמה ההתאחדות את יציאתם עם הנבחרת של שחקני הפועל תל־אביב שביום שישי ביזו את הליגה ולא התייצבו למשחק מול הפועל חולון".

יו"ר ההתאחדות שאול סווירי התייחס לדרישת מזרחי ורמז כי כבר במוצאי־שבת נתבקש על־ידי הנהלת הפועל תל־אביב לפעול בעניין שחקני הפועל תל־אביב אולם בגלל המועד הקצר שלפני יציאת הנבחרת ובשל שיקול של הנהלת הפועל תל־אביב לא לנקוט בצעדים נגד שחקניה, החליט סווירי לא להתערב בעניין.

ממלא מקום ההתאחדות, עוזיקם מילצ'ן אמר: „זה לגיטימי לבקש את עזרת ההתאחדות בכל מה שקורה בקבוצות, אולם לפי דעתי נהגו מנהלי הקבוצות בצורה לא אחראית וחתמו על חוזים לא אחראים עם שחקניהם".

גביע ללא הפתעות

נשים

יוסף חכם

במשחק המרכזי בשמינית גמר גביע המדינה בכדורסל לנשים גברה אמש, באולם הספורט בקרית־שרת שבחולון, קבוצת הפועל חיפה על אליצור חולון 44:57 לאחר 19:33 במחצית.

לחיפניות הירבו לקלוע: שריקי 19 ומוסקוביץ 12. לחולון הירבו לקלוע: ינצקי 12 וסיאני 11.

● באולם ברמת־השרון הביסה קבוצת מכבי תל־אביב את א.ס. רמת־השרון 41:105 (15:50), הירבו לקלוע לתל־אביב: גיוסטר 25, בריאולבסקי 21 וולף 18.

● בראשל"צ גברה, במשחק חוץ, קבוצת אליצור קרית־אונו על אליצור סלע ראשל"צ 50:57 (22:30). הירבו לקלוע לקרית־אונו: קליין 15 וסולץ 13. לראשל"צ: עמית 17.

● באולם בכפר המכביה בר"ג גברה קבוצת מכבי רמת־חן על הפועל נהריה 61:99 (33:49). הירבו לקלוע לרמת־חן: קניצפולסקי 19 וריכמן 16. להפועל נהריה: שיבס 19.

● בפתח־תקוה גברה מחזיקת הגביע אליצור תל־אביב על מכבי קרית־מוצקין 72:92 (20:48).

● בני־יהודה ת"א — הפועל תל־אביב 30:104.

● הפועל גלבוע — מ.נ. אורתודוקסים נצרת 46:60.

● קבוצת הפועל כפר־הס/שפיים העפילה לשלב רבע־הגמר ללא משחק משום שבנות הפועל גבעת־חיים התפרקו בתחילת העונה.

אלו משחקי רבע הגמר שיהיו ב־19 בחודש הבא:

אליצור קרית־אונו — אליצור תל־אביב; הפועל גלבוע — מכבי רמת־חן; מכבי תל־אביב — הפועל שפיים; בני יהודה ת"א — הפועל חיפה.

הנבחרת — מכבי ר"ג 104:114

כדורסל

דוד בכר

הנבחרת הלאומית בכדורסל העושה בימים אלה במחנה־אימון במכון וינגייט גברה אמש על מכבי רמת־גן 104:114 לאחר 47:57 במחצית.

שחקני הנבחרת שלטו בכל דקות המשחק כשהכוכבים בשורותיהם היו דורון ג'מצ'י, חיים זלוטיקמן ונדב הנפלד במחצית השניה.

ברמת־גן בלטו ליאור אורדיטי, סטן מאיו ושילר.

יתרונה של הנבחרת לא הועמד בספק ורק בדקה ה־9 הוליכה רמת־גן 22:25.

שפטו אסא קמינר וג'וזף אבו־ערב, לעיני 150 צופים, במכון וינגייט.

● קלעו לנבחרת: ג'מצ'י 31, זלוטיקמן 18, הנפלד 13, שפע 10, בינו 9, ריכליס 8, גורדון 7, לאסוף 6, פרישמן 6 ומאור 4.

● קלעו למכבי רמת־גן: אורדיטי 28, מאיו 25, שילר 20, קילגנ 15, תייר 6, קונסטנטין 6, שורצמן 2 ומוסקוביץ 2.

● נשיאות איגוד הכדורסל תדון הערב בבקשתה של קבוצת מכבי רמת־גן לארח ביום חמישי את מכבי ת"א בהיכל הספורט ביד־אליהו.

44 פנדלים במשחק אחד

קבוצת ארגנטינוס ג'וניורס ניצחה ביום ראשון את קבוצת „רייסינג קלוב", המובילה בליגת הראשונה, בתוצאה 19:20, בתחרות של בעיטות 11 מטר שנמשכה 44 בעיטות, הסדרה הארוכה ביותר מאז הונהגו בעונה הנוכחית הכרעות מסוג זה. התוצאה היתה 2:2 בתום 90 דקות המשחק. השיא הקודם של בעיטות 11 מטר עמד על 23, כאשר קבוצת אינדפנדיינטה ניצחה את דפורטיבו אספניול בתוצאה 20:21.

קארלוס גויין, שוער ג'וניורס, עצר 2 בעיטות וגם הבקיע פעמיים. יריבו, השוער קארלוס ואלדיז, גם הוא עצר שתי בעיטות אך הבקיע רק פעם אחת.

הבלם של רייסינג קלוב, מריו וידאלה, החטיא את הבעיטה שגרמה להפסד קבוצתו.

רולקס תאמץ את מכבי ר"ג

קבוצת הכדורסל של מכבי רמת־גן הציגה אתמול בפני בלי התקשורת את חברת רולקס ליסטנברג כמאמצת הקבוצה לעונת המשחקים הקרובה ולעונות הבאות.

חברת רולקס היא יבואנית של מוצרי איכות כאמסונייט, קרוס, שפר וארמיטרון.

משה ושמואל ליסטנברג מבעלי החברה הודיעו כי הם תקווה שקבוצת מכבי רמת־גן תזוהה עם שם החברה אותה הם מייצגים.

ראשי מכבי ר"ג סיפרו כי קבוצתם הוזמנה לטורניר בין לאומי שיערך בסוף חודש אפריל בסידני, אוסטרליה. הקבוצה הרמת־גנית הוזמנה ע"י קבוצת הסידני קינגס.

רלפורד נפגע

ריצ'ארד רלפורד, שחקנה הזר של מכבי ראשון לציון נפגע אתמול בקרסולו הימני במשחק אימון שקיימה קבוצתו עם מכבי ת"א בהיכל הספורט ביד־אליהו.

רלפורד נפגע במחצית הראשונה של המשחק כשנאבק על כדור חוזר ונחת בצורה גרועה על רגלו. הפיזיותרפיסט של מכבי ראשון־לציון דגי פלכטר טיפל בכדורסלן, שבתחילה התקשה לדרוך על רגלו ולאחר מכן חבש את הרגל ושלח את הכדורסלן לצילום.

אנשי ראשון לציון הביעו תקוותם כי הכדורסלן יטול חלק במשחק הליגה של הקבוצה מחרתיים נגד מכבי חיפה.

מכבי ת"א ניצחה במשחק האימון את ראשון לציון 86:106 (41:55) בשורות שתי הקבוצות שותפו חלק משחקני הנבחרת.

פיליפס הפצוע בכושר שיא

יצחק ויסהוף

חוסר המזל, או השלומיאליות של קבוצת הכדורסל הפועל חולון נמשך. בקבוצה הוחלטה נאלצו לוותר על שירותיו של הזר ארי פיליפס לטובת טוני זינו, לאחר שהתברר כי פיליפס פצוע ואינו יכול לשחק כדורסל.

רופא ואלוני קבע כזכור כי אם ארי פיליפס יורוד על מגרשי הכדורסל רגלו עלולה להפגע והוא ישאר נכה לכל ימי חייו. ראשי הפועל חולון לא רצו לקחת כזכור סיכון והחליפו את פיליפס בזינו. לאות מחווה לפיליפס הוחלט להשאירו בארץ למשך חודש ימים על חשבון האגודה ולהעמיד לרשותו מכונית וכו'. פיליפס המשיך להתאמן עם הפועל חולון ובמשחקי האימון הפנימיים הוא נוטל חלק מלא.

לאחר שבוצעה ההחלפה בין פיליפס לזינו החליט כנגמן מקרולנר כי חולון לא בשבילו הוא הגיר את התוצאה ושב לארה"ב. בחולון לא נעשו מאמצים לשכנע את הכדורסלן האגב כי אי לשנות את החלטתו וכך נותרה הקבוצה עם זר אחד: טוני זינו.

בינתיים התברר כי ארי פיליפס החלים לגמרי מהפציעה „הקשה" שבגללה גרמה לו נכות ובאימוני הפועל חולון ומשחקי האימון בהם הוא נוטל חלק אין שני לו. פיליפס פשוט בכושר משחק נהדר. הוכחה לכך קיבלו אנשי הפועל חולון במשחק האימון שקיימה הקבוצה שלשום נגד הפועל ת"א. פיליפס היה המצטיין בשורות קבוצתו בעוד זינו, מחליפו, מתקשה לגלות יכולת גבוהה.

רבין בירך הנכים

שר הבטחון יצחק רבין בירך אתמול את הספורטאים שחזרו מאולימפיאדת הנכים בסיאול.

רבין ציין את הרוח ששררה בשלב ההכנות ובזמן התחרויות. „הספורטאים", אמר, „הוכיחו שאפשר לעשות הרבה מעבר למצופה. אתם נתתם מופת ותקווה לרבים, שבגלל שירות צבאי, או מסיבות אחרות נפגעו. נתתם סיכוי ותקווה".

רבין ציין את ההישגים המרשימים של המשלחת באולימפיאדה והודה לאלה שעזרו בהכנות.

שר הבטחון דיבר באירוע קבלת הפנים החגיגית למשלחת שהתקיים ב„בית הלוחם" בתל־אביב.

יו"ר הוועדה הציבורית למען משלחת ישראל לאולימפיאדת הנכים בסיאול, איש העסקים שאול אייזנברג אמר, שנתן את כל העזרה שלא על מנת לקבל תודה. אייזנברג, שאף הגיע לטקס הפתיחה בסיאול וצפה בחלק מהתחרויות, אמר שהתגאה מאד לראות את הספורטאים הישראלים בסיאול.

בשם ספורטאי ישראל אמר יו"ר הוועדה האולימפית יצחק אופק כי ספורטאי ישראל מצדיעים לחבריהם הנכים שישמו את הכלום בפילוסופיה של הספורט: משחק, הנאה, מאבק והבינות.

לדברי אופק הישגם הגדול של הספורטאים הנכים שהם מקלים על נכים את נכותם.

יו"ר ההתאחדות לספורט נכים אריה סינק אמר, כי הספורטאים הנכים מנצחים כשרם עלו למגרש הספורט שכן עליהם לנצח את נכותם. „נצחון אמיתי של רוח האדם על מגבלות הגוף".

רבינזון להפועל פ"ת?

דורון רבינזון, כדורגלן מכבי פתח־תקווה, ששיחק בעונה שחלפה במדי היריבה העירונית, הפועל, עשוי לשוב אליה בתחילת השבוע הבא.

אמנם הנהלות שתי הקבוצות סרבו לאשר ו/או להכחיש נכונות הידיעה אולם לכתבנו נודע כי במכבי פתח־תקווה החליטו ראשי המחלקה, כי אם הקבוצה לא תזכה בשבת הקרובה במשחק הביתי מול מכבי שעריים, בנצחון יערכו שינויים רציניים בנושא השחקנים, כשאחד השינויים הוא השאלתו של דורון רבינזון להפועל פתח־תקווה.

צפויים עוד מספר העברות של שחקני הקבוצה לקבוצות אחרות, זאת לאחר שהסיכויים להאבק על עלייה לליגה הלאומית פחתו.

רבינזון עצמו קיבל כבר איתותים ממקורבי הפועל פתח־תקווה, ואלו מחכים לשובו לקבוצה, מה גם שידוע שהמאמן אברהם גרנט מחפש לאחרונה חלוץ שישחק לצידו של ניר לוין.

מכל מקום התפתחות זו צפוייה להיות רק בתחילת השבוע הקרוב.

ראשי ההתאחדות למסע שידול

ראובן חנניה

יו"ר ההתאחדות לכדורגל שאול סווירי, ממלא־מקומו עוזיקם מילצ'ן והמנכ"ל יעקב אראל יפגשו ביום שלישי בשבוע הבא בציריך עם נשיא פיפ"א חואאו האבלנג', ועם מזכיר אופ"א גיזף בלטר בפגישה מקדימה לכנס השנתי של פיפ"א שיתקיים בחודש הבא ובו יוחלט היכן לשבץ את נבחרות ישראל במשחקי קדם גביע העולם והמשחקים המוקדמים לאו־לימפיאדה.

תהיה זו משלחת שידול שתנסה להשפיע על מספר מדינות לממש את הבטחתן לשבץ את הנבחרות הלאומיות שלנו במשחקים המוקדמים ביבשת אירופה.

טורניר החורף עלה מיליון ש"ח

ראובן חנניה

טורניר החורף המסורתי אותו מקיימת ההתאחדות לכדורגל מידי שנה יעלה לה השנה מיליון שקל.

בחודש הבא יגיעו לישראל 12 נבחרות נוער ותשע נבחרות נערים. סך־הכל, עם שחקני הנבחרת הישראלית ועם המלווים 500 משתתפים.

ההתאחדות קבעה את ה־3 בינואר כיום שבו יתקיימו שני משחקי הגמר של הנוער ושל הנערים באיצטדיון העירוני בהרצליה.

טניס

אנגלים ישפטו צרפת — ישראל

שלושה שופטים מאנגליה ישפטו במשחק גביע הדייויס בין צרפת לישראל שיהיה בין ה־3 ל־5 בפברואר בהיכל הספורט ביד־אליהו.

אתמול הודיעה ההתאחדות הבינלאומית בטניס על שיבוצם של שלושת האנגלים למשחק זה. כשופט אחראי התמנה אלאן מילס.

לראשונה בתולדות משחקי גביע דייוויס בארץ תשמש שופטת כ„שופטת כס"א. זוהי האנגליה ג'ין תבור שהיתה שופטת במשחק הגמר בסיאול, בגמר הנשים. השופט הנוסף הוא ג'ון פארי.

● הטניסאי האמריקני ג'ון מקנרו בן ה־29 זכה בטורניר בטורונטו לאחר שניצח את בן ארצו היהודי אהרון קריקסטיין בן ה־21 בתוצאה 5:7, 2:6.

אבי ברשצקי, הוותיק שבשחקני הפועל רמת־גן, זהיר:

מוקדם לתפור חליפות!

על ההישג המדהים של קבוצתו: לרוימוו ומזל ★ הפועל רמת־גן עוד לא מיצתה את הפוטנציאל שלה ★ היריבות העיקריות: מכבי יבנה ומכבי פתח־תקווה

יצחק ויסהוף

הפועל רמת־גן, חלוצת החח של הכדורגל הישראלי, מדהימה בהישגיה אפילו את עצמה. 28 נקודות ליגה מה־30 שהיו בקופה, לאחר 10 מחזורים בלבד, מציבים את קבוצת עיר־הגנים במקום הראשון בליגה הארצית, בהפרש של 10 נקודות מהקבוצה השנייה (מכבי שעריים). בליגה שבסיומה תזכה רק קבוצה אחת בכרטיס־העלייה המיוחל ללאומית.

אחד השחקנים הוותיקים בהפועל רמת־גן הוא אבי ברשצקי, בן 25 בלבד. עובדה זו מסבירה עד כמה צעירה הקבוצה, כשהוותיק ביותר, ללא שחקני־הרכש, הוא מרדכי (טופלה) בייטנר, בן ה־29.

ברשצקי משחק בקבוצה הבוגרת של הפועל רמת־גן תשע עונות. במאונו — שתי עונות בליגה הלאומית. בעונת 1980־81 העלה את הפועל ר"ג לליגה הבכירה ליאון קונסטנטינובסקי, מי שמאמן את הקבוצה כיום, ומי שנחשב למומחה בהעלאת קבוצות לליגה הלאומית. הפועל רמת־גן שיחקה עונה בליגה הלאומית, ירדה ליגה, ועלתה שוב, הפעם בהדרכתו של אליעזר שפיגל.

מוקדם לחגוג

— האם אפשר כבר לתפור חליפות?

★ ברשצקי: עדיין לא עלינו. יש עוד הרבה מחזורים עד למשחקי הפליי־אוף. במשחקי ההכרעה יכולים לקרות דברים, ולכן לא הייתי מכריז על עלייה בשלב זה של העונה.

— מי מסוגל לסכן אתכם?

★ ברשצקי: מכבי יבנה ומכבי פתח־תקוה. מכבי שעריים נמצאת אמנם במקום השני בטבלה והיא רחוקה מאתנו כ־10 נקודות, אך שעריים הכי פחות מפחידה אותי מאחר שסובלת מחוסר יציבות.

— מה מאפיין כיום את הפועל רמת־גן?

★ ברשצקי: רוח לחימה ומזל.

— תשעה נצחונות בעשרה משחקים זה מזל?

★ ברשצקי: עד עכשיו שיחקנו לא טוב, וניצחנו. הפוטנציאל שיש בהפועל רמת־גן לא בא עדיין לידי ביטוי. כנראה גם שהליגה חלשה, למרות שכמשחקים מולנו הציגו מספר קבוצות כדורגל חיובי ואפילו טוב, אך המזל היה לצידנו. כנראה שהמזל הולך עם הטובים.

— האם מופעל כיום לחץ על השחקנים?

★ ברשצקי: קיים לחץ. 10 נקודות היתרון לא משחררות את החשש מההפסד הראשון.

אבי ברשצקי, למרות היותו שחקן ותיק בקבוצה, לוחם כמו כל שחקן אחר בהפועל רמת־גן, על מקומו בהרכב הראשון. בתחילת העונה סבל מפציעה ורק בשלושת המחזורים האחרונים תפס מקום־של־קבע. תפקידו בחוליית הקישור מתמקד בהריסת התקפות היריב. כושרו הגופני מאפשר לו לסייע רבות להתקפת קבוצתו. הנסיון שצבר בתשע העונות בהן הוא משחק בא כיום לידי ביטוי, וכל הקבוצה מרוויחה.

הרכב צעיר ושאפתן

— האם כדי להביא איזון לקבוצה צורפו גם יעקב נומדר ויוסף שמריהו?

★ ברשצקי: נומדר ושמריה היו חסרים לקבוצה. נומדר היה שחקן הפועל רמת־גן שהושאל להפועל ירושלים, וחזר הביתה. שני השחקנים האלה הם חלק בלתי־נפרד מההצלחה. שוקו כבש 4 שערים על־אף שנעדר משני משחקים בגלל הרחקה. רני אשכנזי (שחקן חירש־אילם, י.ו.) ש„נולד" בהפועל ר"ג, חזר גם הוא לקבוצה לאחר שהושאל לקבוצות שונות, ואף גיבש המאמן ליאון ק. הרכב שחקנים צעיר ושאפתן המוכיח את עצמו.

— דומה שגם מבחינה כלכלית עלתה הקבוצה על דרך־המלך?

★ ברשצקי: בעבר היה ידוע שרק שחקני־הרכש מקבלים כספים בהפועל רמת־גן. שחקני הבית יצאו מקופחים. בשנתיים האחרונות המצב שונה. כיום כולם מקבלים תמורה עבור המשחקים, ובעיקר תמורה המגיעה בזמן. עובדה זו מוסיפה ביטחון לשחקנים. כאשר לא חושבים על בעיות כלכליות יש זמן לשחק כדורגל, וזה מה שקורה בהפועל ר"ג.

— מי הם המושכים בחוטים?

★ ברשצקי: רוני לוי, המזכיר שהחליף את אורי קרני. חוי ויטקובסקי, רוני אביחי ואבי בוקסנבאום עושים עבודה טובה. מגיע להם מחמאות.

— האם המכתש בגבעתיים מהווה בית, מבצר, כמו בימים עברו?

★ ברשצקי: קשה לנצח אותנו במכתש. כיום זה מזכיר את המכתש של פעם. אמנם שחקנים בהפועל רמת־גן היו מעדיפים לשחק באיצטדיון הלאומי ברמת־גן. אז היכולת הטכנית היתה באה לידי ביטוי, אם המאמן לא הסכים לכך בשום אופן, ונראה כי צדק.

— האם יש קהל לקבוצה?

★ ברשצקי: לדעתי, יש להפועל רמת־גן 5000־6000 אוהדים. למשחקים האחרונים מגיעים 4000. אם נגיע למצב שהמכתש יהיה מלא באוהדים נהיה במצב טוב.

— בעבר היית קפטן, מדוע לא כיום?

★ ברשצקי: לא רציתי בתפקיד הקפטן בגלל הבעיות שהיו לקבוצה. אמרתי לעצמי כי עדיף לדאוג לעצמי מאשר לקבוצה, אך כיום לשחק בהפועל רמת־גן זה כבוד.

אבי ברשצקי

המובילה נגד האלופה — הערב בקרב צמרת מסקרן

כדורעף

המחזור האחרון בסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורעף, שייערך הערב, יעמוד בסימן המפגש ב־7 בכפר־המכביה, בו תארח המובילה, מכבי ת"א (ללא הפסד), את האלופה, הפועל מטה אשר.

אורי חכר, כוכב הפועל מטה אשר עד לעונה שעברה, שהצעידה לכתר האליפות, ישחק בשורות מכבי ת"א נגד חבריו. הפועל מטה אשר תצטרך להיות במיטבה כדי להנחיל הפסד ראשון לתל־אביביים, המגלים יציבות ויכולת טובה. גם הביתיות מעניקה יתרון למכבי ת"א. ישפטו: דרו רוזנטל וגבי קראוס.

★ מאבק־שכנות יהיה ב־7 בעין־שמר, בין קבוצות הפועל איחוד עירון והפועל המעפיל. הביתיות של איחוד עירון תקשה על המעפיל לנצח. ישפטו: אברי בן־דוד וזאב שוהם.

★ קבוצת הצמרת של הפועל כפר־סבא תתמודד ב־7 בחיפה נגד מכבי חיפה. תהיה זו הפתעה אם החיפנים יותירו את מלוא הנקודות בידיהם. ישפטו: יותם פינשטיין ואלכס רוזנברג.

★ כדורעפני הפועל כת"ים ישחקו ב־7 בפ"ת נגד מכבי פ"ת, עם סיכויים עדיפים. ישפטו: אריה מונק ונתי תרום.

★ קבוצה מצטיינת נוספת, הפועל קרית־אתא, תצא למשחק חוץ ב־7 בעמק־הירדן כדי להתמודד עם הפועל בית־זרע. סיכויי האורחים טובים יותר. ישפטו: מיכאל סלע ויוסף נאג'ים.

הטבלה

.1	מכבי ת"א	8	24־3	16
.2	הפ. רמת־אביב	9	21־8	16
.3	הפ. כפר־סבא	8	20־9	14
.4	הפועל כת"ים	8	18־10	14
.5	הפועל מ.אשר	8	19־12	13
.6	הפ. בית־זרע	9	10־23	11
.7	הפ. קרית־אתא	7	12־15	10
.8	מכבי חיפה	8	7־21	10
.9	הפ. המעפיל	7	12־18	9
.10	מכבי פ"ת	7	6־18	8
.11	איחוד עירון	7	7־18	8

הבעיה הרומנית

רומניה, עמה תתמודד נבחרת הכדורגל של ישראל, מחר בסיביו, היא יריבה ותיקה שלנו. הסטטיסטיקה אינה מחמיאה לנו. 12 פעם שיחקנו עמה. שבע פעמים הפסדנו. ארבע פעמים חילצנו תיקו ורק פעם אחת, ב־1981, הצלחנו לנצח. המאזן השערים במאזן הבין־ארצי — 11:19 לרומניה.

פרט מעניין: רוב המשחקים נערכו בארץ. רק פעמיים שיחקה נבחרת ישראל באודריה ובבראשוב.

רומניה, כפי שמסתבר בשבועות האחרונים, נמצאת בכושר מעולה. במוקדמות הגביע העולמי ניצחה בסופיה את בולגריה — 1:3, והלמה ביוון — 0:3. עם ההרכב שיצאה נבחרת ישראל הפעם למשחק בסיביו אנו זקוקים להרבה מזל, וגם לחימה, כדי לא לחזור מובסים ארצה.

נבחרת ישראל נמצאת כיום בשלבי גיבוש. מחפשים את הכדורגלנים המצטיינים. „בעלי חזקה" בשנים האחרונות נופו, ובמידה רבה בצדק. במקומם זומנו כדורגלנים צעירים ומוכשרים, בעיקר בעלי רצון טוב. זה חשוב, שכן אולי הם יצליחו לרומם במקצת את הנבחרת, שמניותיה ירדו בצורה תלולה.

הבעיה אינה רק בנבחרת. במדינה שאין ליגה משובחת, שהעניין בכדורגל פוחת, וזאת ניתן לראות ביציעים הריקים כמעט כל שבת, לא יכולה להיות נבחרת טובה, גם אם נעשה „שמיניות באוויר". התנאי לנבחרת מעולה הוא ליגה מלהיבה עם קבוצות בעלות יכולת. לדאבוני, את זה אין לנו.

נחזור לרומניה. הנבחרת הישראלית תעמוד מחר בפני אתגר רציני. המשחק בסיביו ייערך בתנאים בלתי־רגילים לכדורגלנים הישראלים. כבר ברדתם מהמטוס בנמל־התעופה בבוקרשט התברר לשחקנים שבאו ל„עולם אחר"... כמויות אדירות של שלג. קור מקפיא עצמות. תנאים בהחלט לא מבטיחים לשחקנים שלנו, שיאלצו להיות במיטבם כדי לא להתחלק בשלג. גם הפציעות ערב הנסיעה לא הוסיפו ליכולת. אבל אם לקחת בחשבון שזה רק מבחן נצטרך להפיק ממנו את המירב ולא להיכנס להיסטוריה במקרה של כשלון, כמו גם לא לעלות אם יהיה הישג.

רומניה טובה בהרבה מישראל. סידרת המשחקים בין שתי המדינות, שהחלה ב־1966, בנצחון רומני ביפו — 1:2, מוכיחה זאת. שבעה נצחונות לרומניה מתוך 12 משחקים. רק אחרי ארבעה הפסדים, כולם בארץ, הצליחה נבחרת ישראל לסחוט ב־1978, ביפו, לראשונה תיקו (1:1). ב־1981 רשמה ישראל את נצחונה היחיד על רומניה — 1:2, משערים של משה סיני (3) ושלמה מזרחי (90). אחר־כך באו שלוש תוצאות תיקו, אולם בשלושת המשחקים האחרונים היתה ידם של הרומנים על העליונה: ב־1986 ברמת־גן — 2:4 לרומניה; ב־1987 בבראשוב — 2:3 לרומניה ובפברואר השנה, בחיפה — 0:2 לרומניה.

מחר יהיה קשה. קשה מאוד.

* * *

ה„פיספוס" של גומלסקי

ברית־המועצות שינתה את מדיניותה העיקשת, כאשר הסכימה מקודם לקיים את שני משחקיה של צסק"א מוסקבה עם מכבי ת"א בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל במוסקבה ובתל־אביב. מי שלא יזכה להגיע עם האלופה הסובייטית לתל־אביב הוא המאמן היהודי הוותיק, אלכסנדר גומלסקי, שדווקא השנה עבר לאמן בספרד.

גומלסקי אימן את צסק"א מוסקבה שנים רבות. הוא הגיע אליה עוד בשנות השישים מריגה, ארץ מוצאו, שם הצעיד את אס"ק ריגה לשלוש זכיות ראשונות בגביע־אירופה לאלופות, מ־1958. אחר־כך עבר למוסקבה, בתוקף היותו מאמנה הלאומי של ברית־המועצות.

גומלסקי לא הסתיר את רצונו לבקר בישראל. מדי פעם אמר לי: „תראה, המדיניות עוד תשתנה ואנחנו נבוא לשחק אצלכם..."

המאמן היהודי־לטבי ביקר בארץ רק פעם אחת, ב־1961, כשהנהיג את אס"ק ריגה לנצחון על הפועל ת"א בחולון (74:78). פעם ראשונה ואחרונה.

צסק"א מוסקבה תשחק העונה ללא גומלסקי, שסיים את קריירת־האימון העשירה שלו בברית־המועצות, בהישג גדול, כאשר הנבחרת הסובייטית זכתה במדליית־הזהב במשחקים האולימפיים בסיאול. מתנת פרידה נפלאה. אבל, כמי שמכירו מאז אליפות אירופה ב־1959 באיסטנבול, אני יכול לומר בפה מלא: מגיע לו!

דבר אחר, מופלא, קרה לגומלסקי בכדורסל הסובייטי. מדי פעם הורחק, מסיבות שונות, אך תמיד חזר בסערה. גם לסובייטים היה ברור שאין להם טוב ממנו. וזו מחמאה גדולה למאמן הבכיר של ברית־המועצות, שפעל בפיסגה כשלושים שנה.

חבל שלא נראה אותו בארץ. למרות שלא פעם הרגיזו אותו תמיד. אי־אפשר לקחת ממנו את החן המיוחד שלו. את הידידות שרחש לנו תמיד.

* * *

פטרוביץ ושמידט בגליל

בהגליל־העליון מאוכזבים אולי מההגרלה הקשה בבית רבע־הגמר בגביע־אירופה למחזיקות־גביע בכדורסל, אך אין ספק שבכפר־בלום יראו קבוצות, כמוריאל מדריד, אינדוסיט קאזרטה האיטלקית ושולה הצרפתית, שאינן נופלות במאומה — ואולי אפילו עולות — על הקבוצות שהעפילו לבית־הגמר בגביע־האלופות.

בהגליל יראו לא רק קבוצות מצויינות אלא גם כדורסלנים, הנחשבים לטובים בעולם. בנוסף לספרדים של ריאל מדריד מככב בשורותיה היוגוסלבי דראזן פטרוביץ, שבהופעתו האחרונה בארץ, בחודש פברואר השנה, בגביע ציבונה זאגרב, קלע 59 נקודות לסל הפועל ת"א, בחצי־גמר גביע־קוראץ'. מכונת־סלים שצריך הרבה ידע ומזל כדי לעצור אותה.

גם לקאזרטה האיטלקית יש מכונת־סלים, באוסקר שמידט, שחקן נבחרת ברזיל, שלדעתי הוא הקלע הטוב בעולם.

להגליל צפוי חורף של כדורסל משובח, כמוהו לא ראו עדיין באצבע הגליל, וגם לא בצפון הארץ.

לנדאו, שוקרון, ארמה ושמואל חופשיים לעבור

יצחק וייסהוף

שחקני קבוצת הכדורגל של הפועל תל־אביב שמעו אתמול לראשונה העונה באופן רישמי מהנהלת קבוצתם כי כל אחד מהם שירצה להמשיך לשחק בקבוצה יאלץ לחתום על מסמך נילווה לחוזה הקיים על אי־הפרת הסכמים שנחתמו והתחייבות שלא לפתוח בסכסוך כפי שהיתה לפני המשחק נגד הפועל „צפריירים" חולון.

שחקני הקבוצה לא הורשו להתאמן אתמול ונאמר להם כי יחלו באימונים רק אחרי שיחתמו על הנספח שיצורף לחוזה ומי שלא יחתום ישוחרר מהקבוצה.

לשחקנים נאמר כי זו הזדמנות לעשות סדר באגודה שסוף סוף ינהלו אותה מנהלים ואילו השחקנים שהיו רגילים שיבצעו את רצונם יאלצו עתה להיות בצד של מקבלי הפקודות.

מרבית כדורגלני הקבוצה השתתפו בפגישה שהתקיימה בבית־ברנר. במהלך הפגישה נמסר לרפי שמואל, רמי ארמה ואילן שוקרון כי הם רשאים להתאמן בכל קבוצה שבה יחפצו. דברים אלה אמור היה לשמוע גם גיל לנדאו, אך הוא לא הופיע לפגישה.

אלי כהן, שקבוצת בני־יהודה גילתה בו עניין, הודיע בפגישה כי רצונו להישאר בהפועל תל־אביב והוא יהיה מוכן לתנאים שתציב לו האגודה.

מאמן שחייני הונגריה, טמש סצ'י, שביקר בארץ, מגלה סודות

דארני עוד ישפר השיאים כשסאבו ניצח בסיאול — בכיתי

דוד־סיבור

תצלום: מאיר פרטוש

„הקוסם מהונגריה", „מכשף השחיינים" — אלה הם רק מעט מהכינויים שהודבקו למאמן שחייני הונגריה, טמש סצ'י, בן ה־57, שביקר לאחרונה בארץ.

היה זה בזמן משחקי סיאול כשהעלנו את הרעיון שסצ'י יבקר בישראל ויתרום קצת מהידע והנסיון שלו לשחייה הישראלית. קשה היה למצוא מועד, אפילו לזמן קצר. לסצ'י תכניות סגורות מראש כבר לשנתיים. הן כוללות מחנות אימון, הרצאות ותחרויות. האיש ושחייניו מבוקשים בכל העולם.

אבל לא ייאמן. ב־3 בנובמבר נחת בישראל, יחד עם עוזרו טמש צ'רטאנפי (12 שנה ביחד), ומזכיר איגוד השחייה ההונגרי, אטילה פאפ. הביקור קצר. רק שישה ימים. מייד לאחר־מכן ייצא עם נבחרתו לחודש ימים לבראזיל, למחנה־אימון.

אין זמן לאכול

במשך שלושה ימים הירצה במכון־וינגייט: לאחר־מכן ניהל מבחנים לשחיינים צעירים במכון־וינגייט, נהריה ועפולה. כושר העבודה שלו אדיר. אפילו לאכול אין לו זמן... „אני רוצה לנצל את הזמן ולשוחח עם המאמנים" — אמר סצ'י.

30 שנה מאמן, מזה 20 שנה מטפח ומגדל שחיינים ברמה העולמית הגבוהה ביותר. חניכיו הידועים הם: הרגיטאי וכיום ד"ר דרניטאי, מנהל הנבחרת, ורסטו, קטונה ולארה, ורמש ועוד רבים אחרים.

סצ'י שקוע כליכולו בשחייה. הוא בוגר בית־הספר הגבוה לחינוך גופני בבודפשט. יש לו תארים אקדמאיים בתזונה, פיזיולוגיה וביומכניקה. אוהב תיאטרון, מוסיקה, אך מעל לכל — שחייה.

איש מיוחד במינו. ממש עילוי בתחום עיסוקו. בעבר זכורים רק שניים כמוהו: פרופ' בוב קיפוט המנוח וד"ר ג'יימס קונסילמן.

סצ'י מציין לא פעם שדרך עבודתו נקבעה לא מעט הודות לידידותו עם קונסילמן וג'ורג' היינס האמריקנים, עמם שוחח רבות וכל זאת כשהוא שולט רק בשפה ההונגרית... כיצד? „אני מסתדר" — מחייך סצ'י. כבר בגיל 12 החליט להיות מאמן שחייה...

דארני וסאבו

גאוותו על חניכו טמש דארני, המנצח האולימפי ב־200 ו־400 מטר מעורב אישי ומחזיק בשיאי העולם במישחים אלה, אותם קבע בסיאול. „טיפחתי את דארני מגיל 12. זה הגיל בו אני בוחר לי שחיינים. הוריו הביאו את הילד השמנמן אלי לבחינה. מייד מצא חן בעיני. היו לו כל התכונות להיות שחיין גדול. שנה קודם־לכן, בגיל 11, נפגע בעינו מכדור שלג, קרע רשתית וראייתו נפגעה. אסור היה לו להתאמן, וכמובן לשחות. הוריו לא סיפרו לי על כך. חששו שלא אקבל אותו. כמובן שגליתי זאת מייד אבל החלטתי להתמודד עם הבעייה. הוא עבר טיפולים רבים ולא ויתר. יש לו אופי של טיגריס. נצחונו בסיאול היה צפוי. חבל רק שלא היו לו יריבים. אילו היו לוחצים עליו היה שוחה את ה־400 מטר ב־4:12 ואת ה־200 מטר ב־1.59. בעקבתי עליו במשחה 200 מטר גב בו נפסל רק מתוך זלזול. הוא מחזיק כהישג הטוב בעולם בבריכה של 25 מטר. היה מסוגל לנצח אבל כנראה שראשו היה במשחה 200 מעורב. אין דבר. באליפות אירופה בבון, בשנה הבאה, יגיע להישגים אותם תיכננתי".

מקרה מעניין קשור לחניכו השני, יוזף סאבו, מנצח ה־200 מטר חזה בסיאול. „המדלייה הזו הכי ריגשה אותי. הבחור הזה שניצח באליפות העולם במדריד ב־86, היה במצב מצויין. לפתע, בסוף שנת 1987, נפגעה ברכו השמאלית ונתגלה מיניסקוס. לא היתה ברירה אלא לנתחו. ארבעה חודשים לא נכנס למים. האימון הראשון היה בסוף פברואר השנה. דאגתי מאוד שלא נצליח להתכונן כראוי עד סיאול. מזל שהמשחקים האולימפיים החלו בשבוע השלישי של ספטמבר. הרווחנו עוד חודש להכנות. עוזרי צ'רטאנפי לא האמין שסאבו ינצח. הוא התערב עם השחיינים שאם יזכה הוא יגלח את שערות ראשו... הייתי נרגש מאוד לפני משחה הגמר. כשיושקה (וכך הוא קורא לו) נגע ראשון נשברתי ובפעם הראשונה בקריירה שלי בכיתי. היה זה בכי של אושר".

צ'רטאנפי ניסה להתחמק ולא לגלח את ראשו. הוא התחנן בפני השחיינים: „איך אסע קירח לישראל..." אבל כלום לא עזר לו. התערבות זו התערבות.

מה מציע סצ'י לשחייה הישראלית — ברשימה שנייה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי טובים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה טובים הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת מספר 144/03/8 — אדמות קבוצת יבנה מו"א באר טוביה.

אלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 1409.6 דונם. גוש: 2774.

ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. רישום אדמות קבוצת יבנה שכמו"א באריטוביה בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול גושים וחלקות קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח בעתיד. ג. קביעת יעדים ואזורים. ד. תכנון דרך גישה לאזור לבנייני משק. ה. שינוי ייעוד מקרקעי חקלאות לאזור לבנייני משק ומאזור בנייני משק להרקע חקלאית. ו. בטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר מאומת ע"י עורך־דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

שלום דנינו, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ועדת המשנה לתכנון ובניה
מרחב תכנון מקומי

ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות, חלקה 12 בגוש 3946 רחוב לישנסקי לפי תכנית מתאר/תכנית מפורטת במסגרת החלקה הנ"ל באזור תעשיה ומותר לבנות עליה: קיים מבנה תעשיה.

מהות בעלי החלקה: שימוש חריג ל־5 שנים לשימוש בחלק של המבנה כחנות "אלה".

כל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

באם לא תתקבל כל התנגדות הנ"ל תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן,
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי שורקות

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון ברח' המסגר 44 תלאביב ובמשרדי הוועדה המקומית והמשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז ברח' המסגר 44 תל־אביב, הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מספר משמ/92 (בר) — חצבה והסביבה. שינוי לתכנית מפורטת מספר בר/158.

כמו כן התשריט המצורף אליו. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: 1650 דונם. גושים בשלמות: 4996, 5010; גושים בחלקים: 4984, 4994, 4999, 5011.

ואלה עיקרי הוראות שינוי התכנית:

א. רישום אדמות מושב שדמה והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול גושים וחלקות קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח בעתיד. ג. קביעת יעדים ואזורים. ד. בטול דרכים קיימות והתווית דרכים חדשות. ה. בטול מקרקעי ייעוד והמרתם למקרקעי ציבור. ו. בטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום. ז. קביעת מספר נחלות (חלקות א') ומגרשים לבעלי מקצוע ומשתכנים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה ועליה לכלול פרוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר מאומת ע"י עורך־דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

יעקב דיש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז חיפה והצפון

ז' בכסלו התשמ"ט, 16 בנובמבר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי שורקות

הודעה בדבר שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספר משמ/1/88 (בר) — אדמות ניר־גלים. שינוי לתכניות מפורטות בר/115.

שטח התכנית: 1,560 דונם גושים בשלמות: 198, גושים בחלקים: 190, 191, 199, 469—471, 473.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום אדמות ניר גלים בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול ואחור גושים וחלקות קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח השטח בעתיד. ג. קביעת יעדים ואזורים. ד. בטול דרכים רשומות והתווית רחבת חניה לבית הקברות. ה. בטול מקרקעי ייעוד והמרתם במקרקעי ציבור. ו. בטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3557 מיום 27.7.88 עמוד 2916.

העותק האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז.

וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה שורקות וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב דיש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז חיפה והצפון

ז' בכסלו התשמ"ט, 16 בנובמבר 1988

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומיים
לודים, המרכז, רמלה ומקומי מחוזי מרכז

הודעה בדבר שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז, חיפה והצפון שברח' המסגר 44 תל־אביב החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מספר משמ/84 (גז) — נצר סירני והסביבה. שינוי לתכניות מפורטות: גז/2/20, גז/3/20, ממ/854 ושינוי לתכנית מתאר מקומית באר־יעקב ממ/825.

שטח התכנית: 3,474 דונם גושים בשלמות: 3789—3783, גושים בחלקים: 4786—3784, 4351—4352, 4361, 4362.

עיקרי הוראות התכנית:

א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום קבוץ נצר סירני והסביבה בספרי המקרקעין לפי התשריט. ב. בטול ואחור גושים וחלקות קיימים וחלוקתם מחדש בהתאם למצב הקיים ופתוח השטח בעתיד. ג. קביעת יעדים ואזורים. ד. בטול דרכים קיימות והתווית דרכים חדשות. ה. בטול מקרקעי ייעוד והמרתם במקרקעי ציבור. ו. בטול הוראות תוכניות קודמות בכל הנוגע לחלוקת השטח לצרכי רישום.

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מספר 3551 מיום 18.4.88 עמוד 2003.

העותק האמור כפי שהוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית המשותפת לתכניות איחוד וחלוקה מחדש בקרקע חקלאית למחוז המרכז.

וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה לודים, המרכז וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יעקב דיש, יו"ר הוועדה המחוזית המשותפת לתוכניות איחוד וחלוקה בקרקע חקלאית למחוזות ירושלים, המרכז חיפה והצפון

ז' בכסלו התשמ"ט, 16 בנובמבר 1988

טלוויזיה

08.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 כלי סורות: א"ח. 08.40 מרפר נחמד במשפחה וכו. 09.10 החשבון פשוט ד' פעולות החשבון וכו. 10.30 אנגלית ד'. 11.00 אנגלית (יאייכ') Hello Israel in Jerusalem. 11.15 החשבון ה' השבר מהו. 11.30 גיאוגרפיה של א"י פני הארץ: תבנית נוף וכו. 12.00 החשבון פשוט הזווית ובתרגום לערבית. 12.25 אנגלית ח'. 13.00 ספרות ועלייסודיו המלט: המלכה המורעלת. 13.30 מדעי הטבע: התנשמת. 14.00 עד כאן רצף דפי הטלטקסט. 14.05 פרט קולנוע: "עולמו של דאנקו". דאנקו, בנו של מנהל מוזיאון לטבע, אוהב חיות ומטפל בהן. כנופיית נערים משתוללת בעיירה ודאנקו חושד בהם כי הם פוגעים גם בחיות. הוא יוצא להתמודד נגדם. 15.40 שעת כושר 16.00 פרפר נחמד אני וגופי. 16.25 ערי הזהב הנסתרות פרק 28. 17.00 ערב חדש מנחה: רפי רשף. 17.30 "נגב לחדשות". 18.00 "דרדסי הפרק הרביעי: "תכנית פעולה" — סטפני מזמינה את ווילס לפגישה. משמעות הדבר כי עומד להתרחש ביניהם משהו, אך בעצם שניהם אינם כל כך מוכנים לכך. יה כשיג קלטת וידאו מיוחדת לצפייה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "נקודת מוצא": יפי האישה גישות ותפיסות משתתפים: אופירה נבון, יעל גרטלר, יהודה עמיחי נויה חיר, אברהם נוסן, נוג'ס סלום, מרים גבריאלי ועוד. (ערבית). 19.30 חדשות וערבית. 20.00 כותרות מבט. 20.02 "יותר מדי" סדרת שעשועים מנחה: דגן גולדרבלט. 20.30 "כלבוטק" מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 "מבט שני". 22.20 "בתורי התהילה". 23.10 "מסך אישי", אהוד מנור מארח את במאי התאטרון שמואל בונים. 23.45 "פסוקו של מקום" לקראת חנוכה: מבט אל בית חורון, שם התחוללו קרבות בימי החשמונאים. חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.35 שירים מסרטי וולט דיסני: "עליסה בארץ הפלאות" ו"היפהפיה הנרדמת". 18.44 תחרות ספורט משעשעת — "כוח הכוח". 19.35 מהרבר עד האיירדס: ביולוגיה מולקולרית. עקב קשיים תקציביים, התוכנית תשודר ללא תרגום לעברית. 20.05 "60'70'80" להיטי זהב: מישל ז'ונאס. 21.05 דרמה תיעודית לעולם המערבי. הסרט מבוסס על סיפורים של שני עיתונאים איריים שביקרו באזור העני ביותר במערב אירלנד. 21.40 על הקרשים חייו של הבמאי איליה קאזאן, במאי קולנוע מהחשובים בזמננו. יוצרם של סרטים כגון "קדמת עדן", "חשמלית ושמה תשוקה", "ויוה זפטה" ואחרים. קאזאן נולד באנטוליה שביוון והגיע עם משפחתו לארה"ב בהיותו בן 4. עקב קשיים תקציביים, התוכנית תשודר ללא תרגום לעברית.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 "סעון מוסיקלי". 08.01 נתו תקליטור. 09.00 "בהאזנה נינוחה". 10.00 "בין חברים". "קונצרט בוקר. פרוקופייב: הסימפוניה הקלאסית והסילה. לונדון/ג' פריצ'ארד: חצ'טוריאן: רפסודיה קונצרטית לצלו ותזמורת/רוסטרופוביץ'/סבטלנוב/התז. הסימפ. של בריה"מ; צ'ייקובסקי: סרנדה אופוס 48 בדו מג'ור לכלי קשת ותז. פילדלפיה/ר. מוטי; שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 1 בפה מג'ור ותז. סינסינטי/ג. זוסקינד: צואר קאאי: 7 רביעיות קוליות (הלהקה הקולית של ניו־יורק. סטרווינסקי: קונצרט לפסנתר וכלי נשיפה מעץ (סולימה/סטרווינסקי/תז. אר.סי.איי: גרצ'אנינוב: סימפוניה מס' 4 (התז. הסימפ. של רדיו מוסקווה/א. זוראוסים). 12.57 "פינת השיר" חדווה הרכבי קוראת משירה. 13.00 "קלאסיקה", לנשמנים הירד. 14.06 "אמנים באולפן" ונדי איסלר־יאשה: חליל; אורלי לבן: גיטרה; מבחר קטעים מאת שיידלר, קסטלנואוו־טדסקו, בוזרקרטס, פורה, רואריה, איסלר רדוול. 15.00 "אנתולוגיה בצליל". באך: הפסנתר המשווה ספר א' מס' 13־1. 16.00 "קונצרט קאמרי" מרים פריד כינור: פול ביסס: כינור, ויולה: לקלר: סונטה במי מינור לשני כינורות; סתר: סונטה לשני כנורות; מוצרט: דואו לכנור ולוויולה בסול מג'ור, ק. 423; מרטינו: 3 מדריגלים לכנור ולוויולה. 17.30 "תנו לאוזן לדבר" מסתתרים מנגנים שופן. 18.30 "קונצרט קולי" עם הזמרים האמבלוזיים: הנדל: הזמנוני הכתרה: דואפי: שירים חילוניים ודתיים: ברהמס: שירת הגורל: קסלברי: בנן של מינור. 20.05 "בצירי הדרך" קונאן: סונטה תג'יבית מס' 8 "גדעון טשיע ישראלי", ויואלדי: קונצרטו לחלילית בדו מג'ור. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "קונצרט התזמורת הסימפונית "ים רשות־השידור" (וליה אטלס/ מ. גנרידים: מוצרט גבריאל פורה: סוויטה מתוך "פלאס ומליסנדה"; מרק לברי: "עמק", פואמה סימפונית; "אנתולוגיה קטנה לשירה"; "ציפור שיר נסתר", משירת זלדה עם המשוררת המוטל ברייטסן: בטהובן: קונצ'רטו מס' 2 בסי במול מג'ור לפסנתר ולתזמורת; רבואק: סקרצו קפריציוזו, אופוס 66. 23.00 "בוקטורין".

רשת א'

07.30 "שן בעיניך"/"שירים ישנים. 08.05 "חנוך" עם בני הגרל. 09.05 "סלוריד" שירות מידע למאזינים. 10.05 "פניני בוקר" מגיש: גדעון הוד. 11.05 "ירוק ירוק" שירים עבריים. 12.05 "מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר", מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "האוניברסיטה המשודרת". 16.05 "מועדון שעון הזהב" מעולמו של האדם המבוגר. 17.05 "צבעי הקשת" "שירים מספרת אירופה". 18.05 "מנחת ערב". 19.00 שירים לעולם. 22.05 "שנינו יחד וכל אחד לחוד", עורך ומנחה יובב כץ: "קו פתוח" עם הפסיכולוגים אלי פלה וגבי גולן.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "סע לשלום", עם גדעון הוד. 09.05 "ביקור בית", עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הרשת". 12.05 "אלף־אלף ב־בית", עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום", חרקות ומזכרונים. 14.06 "בת צחוק", הווי והומור. 15.05 "שירים ועשורים". 16.05 "תוצרת הארץ", שירים עבריים. 17.05 "רגעי קסם". 17.55 "ראיתי כפר", קוראים במליצים. 18.06 "אצבע על הדופק". 19.00 "היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות "בבקשתך". 21.00 "מבט לחדשות". 21.30 פרקי חזנות "בבקשתך". 22.05 "כאן ועוד". 23.05 "סוטטות", עם דני אלדר.

גלי צה"ל

06.05 "אוניברסיטה מלכותית". 06.30 "פוקחים עין". 07.07 "שבע אפס שבע", עם איתן ליפשיץ. 08.00 "בוקר טוב ישראל". 09.05 "אילה בוקר", עם אלי ישראלי. 10.05 "עשר", שירים עבריים. 11.05 "נכון לעכשיו", עם רפי רקה. 13.10 "רו רה יומי". 14.05 "מגיסה יומית", עם יצחק בדנר. 15.05 "שירים לחג", עם ארז כל. 16.05 "ארבע אחר הצהריים". 16.54 "כאופן מילולי". 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 "בכוננות מחברת", על מרכז תחמושת בצה"ל. (ש"ח). 18.45 "15 קבנות". 00.05 "ציפורי לילה", עם אביהו מדינה. 02.00 "לא רוצים לישון". 05.00 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 1

19.05 "מה עושה עמ"ש ביחידה לסילוק פצצות", עם היחידה לסילוק פצצות של חיל הנדסה. (ש"ח). 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 "גיחותי חציר", שירי חבורות הזמר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "אוניברסיטה משודרת". המיתולוגיה של הרוע/צלב חרב וצלב קרס. מרצה: פרופ' ש. גיורא שהם. (ש"ח). 22.05 "על הדבש ועל העוקץ מארח". 23.05 24 "היום שהיה".

שידורי צה"ל 2

19.05 "יומיום מוסיקה". 20.05 "צריה". 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 "הפסקת עשר", עם מיכל ניב. 23.05 "קול הגלאו הזה".

רשת ג'

06.04 "בחזרה לאושר". 07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה כבר תקעו". 10.05 "דברים טובים". 11.05 מלאכי הוקיה, "על הגל". 12.05 "אהבה יומיומית". 13.05 "רק בימי חול". 14.06 "לי ולך", שיר וברכה. 15.05 "חדש, חדיש ומחודש". 16.05 "89 סום". 18.06 "סקס בצמרת". 21.05 "ארום עתיק". 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.10 ,7.15 ,4.30
אסתר: חוות הצחוק 9.45 ,7.30
אלנבי: פסים וכוכבים 9.10 ,7.30
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.45 ,7.30
בן־יהודה: חיים חדשים לאחר הגירושין 9.45 ,7.30
בית ציוני אמריקה: מסע לקיתרה 9.30 ,7.00
גת: בוקר טוב ויאטנם 9.40 ,7.30
גורדון: התגינה של באבט 9.45 ,7.10
דקל: ביג 9.45 ,7.10
דרייב אין: פולטרגייסט 1 9.10 ,7.10
סקס 12.00
רוד: כלית לפת 9.45 ,7.30
ליטור הורים: האשה הבינינו 9.45 ,7.45
טיילת 1: קם המקהה 9.45 ,7.10
טיילת 2: חקירה בלוס אנג'לס 9.45 ,7.30
טיילת 3: ניקי וג'ינו 9.15 ,7.10
פאר: לאהבה בלבד 9.45 ,7.45
פאריס: אנה 12 ,2 ,4 ,7.15 ,9.30
לונטי מישון, בריאן כוכב עליון 21.30
חן 1: בית לחיות 9.55 ,7.35
חן 2: פרנטיק 9.40 ,6.40
חן 3: כוסית לארתור 9.45 ,7.45
חן 4: לכנור באהבה 9.45 ,7.15
חן 5: פרנטיק 9.55 ,7.45
שחף: מרדף חצות 9.15 ,5.45
תל־אביב: ב־3 9.45 ,7.30 ,5
תכלת: הקומיסרית 9.45 ,7.10
לב 1: יום שני הסוער 10.00 ,8.00
לב 2: החיים דם נהר
אור ורונק 10 ,8 ,5 ,2
לב 3: בגלל המלחמה ההיא 10 ,8 ,5 ,2
לב 4: הנסיכה הקסומה 10 ,8 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא 9 ,7

רמת־גן
אואזיס: בית לחיות 9.50 ,7.30 ,5
לילי: התגינה של באבט 9.30 ,7.30 ,5
גן 1: בוקר טוב וייטנאם 9.50 ,7.25
גן 2: עיניים שחורות 9.50 ,7.30 ,5
גן 3: מעריצה צמודה 9.50 ,7.30
גן 4: כוסית לארתור 9.50 ,7.30

גבעתיים
הדר: אהבנו כל כך 9.30 ,7.30 ,5

באר־שבע
חן: שליח לפת 9.30 ,7.15

ירושלים
אוריון: בית לחיות 9.00 ,6.45 ,4.30
אורנע: כוסית לארתור 9.15 ,7.15
רון: ביג 9.30
כסיר: מרדף חצות 9.30 ,7.15
אורגיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,7
מיטשל: לסנור באהבה 9 ,4
סמדר: ללא בעצורים 9.15 ,7
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: טרור ברחובות 9.15 ,7.15 ,4.30
תיאטרון ירושלים:
בגלל המלחמה ההיא 21.30 ,19.00
קפה נגדר 21.10 ,19.00
אטמריה 1: התגינה של באבט 9.10 ,11.10
אטמריה 2: לירי איב 21.10 ,19.15 ,17.00
בית אגרון:
נס ג'ווב 8 16.30
נערי הברד 18.30
סרס מיכון 20.15
שיער 21.45
הערפדים — כלה לי
אתה נושך את צוואר 21.45

חיפה
אורח: ניקי וג'ינו 9.35 ,7 ,4.30
חן: חוות הצחוק 9.15 ,6.45 ,4.15
רבינת 1: כוסית לארתור 9.35 ,6.45
רבינת 2: ביג 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: שלוח למת 9.15 ,7 ,4.30
עצמון 2: פקין בלוז 8.10 ,5.20
עצמון 3: צבעים 9.15 ,7
רון: חיים לאחר הגירושין 9.15 ,7 ,4.10
רביאורו:
רביאורו 1: מרדף חצות 9.15 ,6.45
רביאורו 2: בוקר טוב וייטנאם 9.15 ,6.45
רביאורו 3: קם המקהה 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: יפה בגדר 9.15 ,7
קרן אור הכוחדים:
צל השוט 9.15 ,7.15 ,5
סאר: בית לחיות 9.15 ,7 ,4.30

נתניה
שרון: קם המקהה 9.15 ,7 ,5
אסתר: התיך הבוקס 9.30 ,7.15

חולון
מגדל: בית לחיות 9.40 ,7.10
אירמון: מחליפים עורצים 9.30 ,7.10 ,5
מינזים קריותשרית
כנען של צבר 16.00

בת־ים
עצמאות: פרסידיו 9.30 ,7.15 ,5

פתח־תקוה
היכל 1: מרדף חצות 9.45 ,7.45
היכל 2: חיים לאחר הגירושין 9.45 ,6.45
היכל 3: פרסידיו 9.45 ,7.45

עפולה
מוסיקוץ: טרור ברחובות 9.00

ראשון־לציון
רון 1: מרדף חצות 9.15 ,7.15
רון 2: ביג 9.30 ,7.15 ,11.00
רון 3: קם המקהה 9.15 ,7.15

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 22.11
סאלח שבתי: 20.30
המלבישו: 20.30
גן ריקי — הביכורתף 20.30 ,17.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ג' 22.11 בשעה 18.00
המדרשה למחשבה סוציאליסטית — "מלחמות שחרור של עמים קטנים" — ד"ר מאיר פעיל
בשעה 20.30
קידוש (ת' הקאמרי)

שרותים ○ עזרה ○ תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים
מוזר — חביבה רייך 20
חולון
אהרון — הופיין 52
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, המ"ג 28
נתניה
כקסים — סלומון 2
פתח־תקוה
מרכז השרון — אהרון קציר 7
רמת־גן
הרסה — כצנלסון 151
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19
קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה
נורדאו — נורדאו 13
רעננה—כ"ס
כנרת — ויצמן 199 — כפר־סבא

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקווה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקווה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - כירורגיה, אורטופדיה, עיניים
הדסה ע"כ - ילדים, א.א.ג.
בקור־חולים - פנימית, נשים

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'-ה' ב־08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03*411500, 03*411500.

יד ביד - ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה: ירושלים - 02*243358; ת"א - 241 226027 (שעותו); חיפה - 04*229488 (20.00-11.00); גליל מערבי - 04*922322

קו פתוח לנוערים במצוקה: בימי ב' ו־ד' - טל. 222733

"קו פתוח" - ארון קשבת לילדים ובני־נוער 03*221680 (241 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד הכשביר) קומה א', טל' 03*285822, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון. טל' 052*32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—24.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02*227871
ער"ן תל־אביב — טל' 03*5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03*261111
ער"ן חיפה — טל' 04*672222
ער"ן כרמיאל וגליל מערבי — 04*988410
ער"ן נתניה — טל' 053*535510
ער"ן כפר־סבא — 052*913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057*418111

סילוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08*221022; עפולה — טלפון 065*93334. טבעון — 101, טלפון 04*931401. נהריה — טל' 04*823333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057*74767. שח"ל בנויס דין, טל' 03*530848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'-ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.10, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.10, 12.30, 13.10, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.18. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים בישראל
אגודה שיתופית בע"מ
מאזן ליום 31 בדצמבר 1987

נכסים	באור	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
1. השקעות מיועדות			
בטוחות	2	19,515,027	5,11?,?02
פקדונות		3,027,934	800,426
[illegible]	3-4	47	49
		22,543,008	15,915,977
2. השקעות אחרות			
בטוחות	7	267,124	241,885
פקדונות		8,079,681	5,634,829
[illegible]	3-4	129,663	123,758
		8,476,172	5,?99,672
3. רכוש קבוע	4	71,754	73,094
4. [illegible]		456,794	240,911
5. חייבים שונים			
[illegible]		404,807	1,167,998
[illegible]	5	129,162	264,511
[illegible]	5	4,182,055	3,745,570
[illegible]		1,799,301	776,078
[illegible]		1,001	958
		6,517,326	5,935,038
		38,067,054	28,164,69?
6. [illegible]	6	345,275,364	310,746,799
		383,?62,418	338,911,491

הון והתחייבויות	באור	1987 שקל חדש	1986 שקל חדש
7. קרנות הגמל			
התחייבות אקטוארית	11	295,000,000	275,000,000
התחייבות לאורים־יתרה		40,563,971	26,140,261
סך קרן פנסיה בוכל יעודה	8,15-17	335,563,971	301,140,261
עתודה אקטוארית	9	9,042,801	6,452,884
יתרת רווח		218	212
	7	344,606,990	307,593,357
8. קרנות אחרות			
קרן מיצאניה	18	28,753,382	23,584,021
קרן מיצאניים הדדית	19	2,269,610	2,052,517
		31,022,992	25,636,538
9. קרנות הדדיות ושונות			
קרן דמי מחלה ותאונה	20	1,460,760	628,101
קרן שקום	21	279,750	195,952
קרן חוים וביגוד	22	14,199	763,814
קרן דמי חופשה	23	4,806	514,002
קרן הבראה	24	580,709	593,779
		3,650,224	2,195,648
סה"כ הון קרנות ועודפים		379,280,206	335,425,543
10. התחייבויות ארוכות מועד			
הרוואות		--	142
11. התחייבויות שוטפות			
זכאים ויתרות זכות		4,080,280	3,450,260
זכאים מעסיקים		1,932	2,167
בנקים ומוסדות כספיים		--	33,379
		4,002,212	3,405,806
		383,762,418	330,911,491

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

אביבי חיים - יו"ר הנהלת הקרן   משה חיים - מנכ"ל הקרן

[illegible]

תל אביב, 19 ביוני 1988.

* טבלת תחזית פיננסית - לכל שנה עשירית (במליוני ש"ח)

שנה סיורית	שנה תחזית	הכנסות מהתחייבויות	הכנסות מריבית	הכנסות [illegible] הוצאות	יתרת הון לסוף שנה
0					311.00
1	1988	22.71	19.64	16.72	141.25
11	1998	10.85	24.48	46.46	125.66
21	2008	42.98	11.40	58.74	116.80
31	2018	57.70	40.16	89.91	196.93

* בתשואה ריאלית שנתית בשעור 4%.
** [illegible]
*** [illegible]

הצהרת האקטואר

קרן ביטוח ופנסיה לפועלים חקלאיים ובלתי מקצועיים
אגודה שיתופית בע"מ

1. אני מאשר שהמאזן האקטוארי המצורף בזה הוכן ונחתם על ידי.
2. המאזן הוכן על פי הוראות ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד 1964.
3. המאזן מבוסס, לפי מיטב הערכתי, על ההתחייבויות המשוערות של הקרן ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן).
4. היתה לי גישה חופשית לכל מסמכי הקרן
5. אין לי הסתייגויות הנוגעות לו

א. המסד הסטטיסטי של המאזן האקטוארי, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן
ב. שיטות החישוב
ג. נתונים שהתקבלו מהמאזן החשבונאי, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן
ד. הגישה והטיפול במסמכי הקרן
ה. נושאים אחרים, ראה פירוט בדו"ח האקטוארי המלא המהווה חלק בלתי נפרד מהמאזן

על החתום: יעקב אנטלר - אקטואר
שם: יעקב אנטלר
כתובת: בית הוועד הפועל רח' ארלוזורוב 93 תל - אביב.
טלפון: 03 - 431612

[illegible]

נסים לצמרת ההסתדרות: לא יהיה פיחות בקרוב

מדינה והברפלד יגבשו הצעות לטיפול במוקדי האבטלה

כתבנו הכלכלי בירושלים.

"לא יהיה פיחות בקרוב" הכריז אתמול שר האוצר, משה נסים, בפגישה שקיים עם מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, וראשי ההסתדרות. כל המשתתפים הסכימו, כי פיחות עתה עלול לערער את היציבות במשק.

פגישת הצמרת התקיימה על רקע ההחרפה במצב האבטלה. הוחלט שמנכ"ל האוצר, ויקטור מדינה, ינסה לגבש עם הברפלד הצעות לטיפול במוקדי האבטלה.

קיסר מסר בישיבה, כי עד 1990 יפוטרו 6,000 מעובדי כור.

בישיבה לא דנו בעיסקת חבילה חדשה במשק.

גורמים כלכליים העריכו אתמול, כי בעקבות הודעת האוצר תירגע מעט הבהלה לדולר, ואכן, לא יהיה פיחות או מהלך כלכלי משמעותי אחר עד לכינונה של ממשלה חדשה, וצמרת חדשה במשרד האוצר. עם זאת, לא מן הנמנע שהריבית במשק תוסיף לעלות.

דו־חיים

זוג חובבי צלילה, ניר שדה ובחירת לבו רונית, נישאו אתמול בעומק שלושה מטרים בבריכה בשיכון בבלי בת"א. את החתונה ארגן מגאזין הצלילה „ים" (צילום: דוניצה)

בג"ץ הורה לנמק מדוע נסגרה אגודה נוסח "נעמת" ברמאללה

הפרקליטות: חומר הסתה נתפס במשרדיה ומוכיח פעילותה בהתקוממות

עתי"ם

בג"ץ הורה אתמול בצו על תנאי למפקד כוחות צה"ל ביהודה ושומרון, לנמק תוך 30 יום מדוע לא יקצר את משך צו הסגירה שהוציא לפני חמישה חודשים לאגודת "אינעאש אל אוסרא" ברמאללה. צו הסגירה הוצא לתקופה של שנתיים.

לטענת שלטונות הביטחון, נתפס במשרדי האגודה חומר הסתה שפרסמה יו"ר האגודה, סמיחה חליל, הכולל ספרים ושירים לאומניים אסורים. נגד חליל הוגש אישום פלילי בהסתה לבית המשפט הצבאי ברמאללה.

פרקליט האגודה, עו"ד אביגדור פלדמן, טען בדיון כי האגודה מעסיקה 150 עובדים, המדריכים כ־5,000 נשים בעבודות יד. בתקופה שבה מוטל עוצר חדשות לבקרים בערי הגדה, והתושבים סובלים מקשיי פרנסה בגלל ההתקוממות, משלימות הנשים את הכנסתן בעזרת האגודה.

עו"ד פלדמן סקר בפני השופטים, גבריאל בך, משה בייסקי ושולמית ולנשטיין, את פעולות האגודה. לטענתו, הן דומות לפעולות נעמת: הפעלת גן ילדים, פנימייה גדולה לבנות וייצור ביסקוויטים. האגודה גם תומכת במשפחות שמפרנסיהן העיקריים נהרגו בהתקוממות, ואין לסגור את כל פעולות האגודה רק בגלל תפיסה כביכול של חומר הסתה במשרדיה.

נציג הפרקליטות, עו"ד מנחם מזוז, טען שהחומר הזה מוכיח, כי במסווה של פעולות צדקה פעלה האגודה במרכז הסתה ותמיכה בהתקוממות.

השופטים הציעו לנציג המדינה להגמיש את עמדתו. "אולי אפשר להסכים לפתיחת אותן פעילויות צדקה שאינן אסורות, תוך הטלת פיקוח מתאים", אמרו השופטים בייסקי ובך. נציג הפרקליטות השיב, שגורמי הביטחון ישקלו כל הצעה של נציגי האגודה, אך רק בעוד כמה חודשים. בסיום הדיון החליטו השופטים להוציא את הצו המבוקש.

"סורוקה": ד"ר סמואל פוטר ללא קשר לטענות הוועד נגדו

"לא נמצא בסיס להאשמה בסירוב לטפל בחייל, והפיטורים — משיקולים מקצועיים" ● ד"ר סמואל: אין צדק בארץ, פוטרתי בגלל הפרשה ההיא

אילת מזור

"ההחלטה להפסיק את עבודתו של הד"ר דאוד סמואל אין שום קשר לאירועים בהם נקשר שמו בעבר", אמרה אתמול דוברת בית־החולים "סורוקה", תמי לולנפלד. ד"ר סמואל הושעה לפני כשלושה שבועות, בעקבות טענה למיה אמר שאינו מטפל בחיילים המכים ילדים.

ועדת המשמעת שדנה בתלונה נגדו, בראשות יצחק רומם, מנהל בית־החולים, קבעה כי "התקרית נופחה מעל ומעבר לכל פרופורציה ולא נמצא בסיס להאשמות", ד"ר רומם ציין עם תום הבירור, "ד"ר דאוד סמואל עודנו בתקופת ניסיון. המשך התמחותו ייקבע על פי חוות דעת הממונים עליו".

ביום ראשון הודיעה הנהלת בית־החולים "סורוקה" לד"ר סמואל, כי בהתייעצות עם הממונים עליו הוחלט להפסיק את עבודתו. דוברת בית־החולים אמרה עוד, כי "כבר קרה במשך השנים שהן קיים בית־החולים, שהופסקה עבודתם של מתמחים בתקופת הניסיון".

ד"ר סמואל עבד ב"סורוקה" יותר משנה, ובתקופה זו יוחסו לו שני מקרים נוספים של פגיעה ברגשות העובדים בבית־החולים: המשכה בעבודה כרגיל בערב יום הזיכרון, עם הישמע הצפירה, והתפרצות קולנית ומעליבה אל אחת העובדות.

דוברת בית־החולים הוסיפה, "השיקולים שהינחו את ההנהלה בהפסקת תקופת הניסיון של הד"ר דאוד היו קשורים אך ורק ליכולת התפקוד שלו ולניסיונו המקצועי. לדרישת ועד עובדי בית־החולים להפסיק את עבודתו לאלתר לא היתה כל השפעה על החלטת ההנהלה".

ד"ר סמואל הגיב אתמול, "במדינת ישראל אין צדק, ואם יש צדק הוא לא נראה. פיטרו אותי בגלל הפרשה ההיא. עכשיו אנסה למצוא מקום עבודה בבי"ח אחר בארץ. אני לא מבין למה הייתי צריך לקרוא בעיתון על פיטורי. נכון שד"ר רומם הודיע לי על־כך, אבל הפסקת תקופת הניסיון תיכנס לתוקפה רק בסוף החודש. אם לא אמצא עבודה בבי"ח אחר אעזוב את הארץ".

יו"ר ועד העובדים בביה"ח, חביב ערם, אמר "התבטאויותיו של ד"ר סמואל פגעו בציבור העובדים היהודים בביה"ח. מקומו איננו ב'סורוקה'".

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-356013
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: יציקות תוך לאישור תוספת בניה ואישור סככה לשמוש תעשייתי, בחלקות 10, 33 בגוש 11574 ספרדי-חיפה.
הבקשה כרוכה בהקלות למרווחים אחורי וצדדי.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: ב', 08.00—12.00; ד' 08.00—12.00; 15.00—17.00.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה
ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 189 בגוש 8267 רח' החשמונאים בחריגות, 10% מקוי בנין צדדיים ואחורי ו-6% חריגה מאחוזי הבנין המותרים בחלקה.
את תכנית מס' 420/88 ותוכנית בנין 7008 ניתן לראות במשרדי הוועדה.
התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
י. אלרואי,
יו"ר הוועדה המקומית

הודעה
נמסרת בזה הודעה כי באסיפה כללית שלא מן המניין של החברה הנ"ל, אשר התקיימה בתל-אביב ביום 18 לחודש נובמבר 1988, התקבלה ההחלטה הבאה כתור החלטה מיוחדת:
"להוסיף למטרות החברה, כסעיף A(1) של תזכירה, את המטרה הבאה:
"TO LEASE, BUY, SELL MANANGE GENERALLY DEAL WITH ALL PHASES OF DEVELOPMENT, CONSTRUCTION, MARKETING, LEASEING OF LAND AND PROPERTIES AND TO HANDLE ALL TRANSACTIONS THEREOF"
עסיס בע"מ

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי
ראשל"צ
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזאת הודעה, כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות, חלקה 363 בגוש 3930 רחוב רמב"ם 60 לפי תכנית מתאר/ תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 4 קומות 12 דירות.
בקשת בעלי החלקה: הקלה 5% עבור מעלית והקלה להשלמת דירה 12.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.
באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא הבקשה לאישור.
מ. ניצן,
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח תקוה
הודעה
על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלת בניה בגוש 6715 חלקה 113 ברח' זליג בס.
לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באיזור דיור א' מיוחד בו מותר להקים דיור בן 2 קומות 25% בניה בקומת קרקע.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 2 קומות 25.73% בנייה בקומת קרקע 22.28% בקומה א'.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

ויטולד לוטוסלבסקי הגיע לנצח על קונצרטים שהלחין

עתי"ם

המלחין והמנצח הפולני, ויטולד לוטוסלבסקי, הגיע ארצה לנצח על שישה קונצרטים של יצירותיו. הקונצרט הראשון ייערך בהיכל התרבות בתל־אביב ביום ה'.

בכינוס עיתונאים בהיכל התרבות מסר אתמול האורח, כי התכנית תכלול "מוסיקת אבל", "שרשרת 2 לכינור ולתזמורת" ו"סימפוניה מספר 3".

חברי הנהלת התזמורת, יעקב מישורי ואלחנן ברגמן, אמרו כי לוטוסלבסקי הוא מעמודי התווך של המוסיקה בת־זמננו. התזמורת הפילהרמונית הישראלית ביצעה את יצירותיו ב־1977, 1979 ו־1984. הם אמרו עוד, כי הביקור הוא המשך פריצת הדרך אל מעבר למסך הברזל. התזמורת ביקרה בפולין בנובמבר 1987, ולוטוסלבסקי צפה בהופעותיה.

עוד אמרו, כי התזמורת שביקרה במזרח גרמניה הוזמנה שוב להופיע שם.

האורח סיפר, בין היתר, כי זכה בפרסים בהופעותיו מחוץ לפולין, ואת הכסף, 150 אלף דולר, הקדיש לבניין בית־חולים פולנים הלומדים מחוץ לארצם וכן להל' הנאלצים לעבור ניתוחים בחו"ל.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
בהתאם לסעיף 149,
הרינו מודיעים בזאת
כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ל: אשור להקלה/ לחלוקת חלקה 1 בגוש 6154 שכת.ב.ע. 1620 ב' תפריט מס' 213.
למי שיש התנגדות להוצאת הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדויקת. התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. בסטי, סגן ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

אל חברי קופ"ח הכללית. השתתפו במבצע שיפור השירות

"אפס תקלות" הוא שמו של מבצע רב מימדים של קופת חולים הכללית במסגרת שיפור השירות.
מטרת המבצע היא להביא לכך שכל אחד מ-170,000 החברים המבקרים מידי יום ב-1300 מרפאות הקופה יקבלו את התרופות ללא תקלה וללא תהליכי הלוך ושוב.
מינהל האספקה של קופ"ח רוכש ומייבא כ-2000 סוגים שונים של תרופות ומזרים אותן למאות בתי המרקחת של הקופה. תהליך מורכב הדורש מיומנות ורמת מלאי גבוהה, בעלות כספית נכבדה.
היום אנו מבקשים את עזרתך באיתור מקורות מחסור מתמשכים החוזרים על עצמם.
כתוב אל מטה המבצע ישירות כדי לסייע בפתרון הבעיה.

לכ'
מטה מבצע "אפס תקלות"
קופ"ח הכללית ת.ד. 16250 תל-אביב
שם התרופה 1. ______
2. ______
3. ______
שם וכתובת המרפאה ______
סוג התקלה ______
שמי ______
כתובתי ______
גזור ושלח.
קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

ועדה תבדוק פרשת מותה של יולדת; בעלה טוען שנפטרה כתוצאה מרשלנות

עתי"ם

ועדה מייעצת למיילדות וגניקולוגיה תחליט אם התרשלו רופאי המחלקה ליולדות בבי"ח מאיר בכפר סבא בעת טיפולם ביולדת אתי אברהם, שנפטרה בעת לידה לפני 3 חודשים.

משרד הבריאות העביר את תיק התלונה שהגיש בעלה לוועדה המייעצת למיילדות וגניקולוגיה, לאחר שסיים את בדיקתו.

התלונה הוגשה על ידי בעלה של אתי אברהם, בת 39, שמתה בעת לידתה בבי"ח מאיר. העובר מת והאשה לקתה בעת הלידה בתסחיף ריאתי. בתלונתו אומר הבעל, כי רעייתו, אם לשני ילדיו, אמורה היתה לעבור ניתוח קיסרי בהריונה השלישי, בהתאם להחלטת הרופא שטיפל בה. לדבריו, כאשר הגיעה לחדר הלידה — ניסו הרופאים ליילד אותה בדרך טבעית.

במהלך הלידה, חשה ברע ובקוצר נשימה, היא איבדה את הכרתה ומתה. מאמצי ההחייאה עלו בתוהו והאשה נפטרה בתוך דקות מעטות.

לאחר שבעלה סבר שיש חשש שהיתה רשלנות רפואית, הגיש תלונתו למשרד הבריאות. ד"ר י. ברנוביץ, סגנו של ד"ר משה משיח ראש שירותי האישפוז במשרד הבריאות בדק את התלונה ומסר, כי העביר את החומר להחלטה סופית של ועדה מייעצת שבה יוחלט על ידי צוות רופאים גניקולוגים אם מדובר ברשלנות רפואית. אם אכן יתברר, כי המוות נגרם עקב רשלנות רפואית, ימליץ משרד הבריאות על העברת התיק הרפואי לפרקליטות, לשם הגשת כתב אישום.

הוארך מעצרו של חשוד בחטיפת עשרות תיקים.

זהבה מוזס

מעצרו של יהודה טייב תושב בת־ים שחשוד בחטיפת עשרות תיקים ובשוד קשישות בחולון ויפו הוארך אתמול בבית־המשפט בתל־אביב ב־15 יום.

חטיפות התיקים נמשכות. אתמול בלילה סמוך לשעה 2.00 נחטף תיק של תיירת מגרוזיה בת 41, בעת שיצאה ממועדון "הפנינה הלבנה". התיק הכיל מספר תכשיטים, 220 דולר במזומן ו־50 ש"ח.

תיק נוסף נחטף אתמול סמוך לשעה 16.25 מידי תושבת רמת־חן בת 65. שני צעירים הגיחו כשהם רכובים על אופנוע וחטפו תיק מכתפה שהכיל 170 ש"ח ו־40 דולר, האשה לא נפגעה.

יש לציין כי בזמן האחרון התגברה מאוד תופעת חטיפת התיקים מעוברי־אורח וכן חוזר ונשנה תרגיל התקר בגלגל המאפשר לגנבים לגנוב תיקים מהמושב האחורי של הרכב.

תיירת מגרוזיה נשדדה ביפו

עתי"ם

תיקה של תיירת מגרוזיה (41) נחטף מידיה על ידי אלמונים בשעה שיצאה ממועדון "הפנינה הלבנה" ברחוב מרגוזה ביפו אתמול בשעה 2 לפנות בוקר. בתיק היו תכשיטים 200 דולר ו־250 ש"ח.

מקרה דומה נוסף אירע אחר הצהריים ברמת חן. שני רוכבי אופנוע חטפו תיק מידי תושבת השכונה בת 65 שהכיל 170 ש"ח ו־40 דולר.

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ' 630 83
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר חיים לוי הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה) בקשה להתרת בנית ישני שדים בגוש 143 חלקה 131 ברחוב ונדים בירושלים. דהיינו: בנית ישני שדי כויסה לבנין.
את ההתנגדויות להתרת ישני נשדים הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 11.00-14.00.
אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-356013
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי: תהלה וישראל תרור לאשר הקמת בית־מגורים חד משפחתי ברחוב טוסקניני מס' 8 גושים 263/11 בגושים 10792 ו־10794 [illegible].
הבקשה כרוכה בעודף שטח מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: ב', 08.00—12.00; ד' 08.00—12.00; 15.00—17.00.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינוביץ
מהנדס העיר

שופט פטר נאשם בעונש קל משום שחלף זמן רב מיום הגשת האישום

עתי"ם

שמשון דעבול (26) מפתח־תקוה, שנאשם במעשה מגונה בבחורה שעמדה להנשא לחברו הטוב, "ניצל" מעונש של מאסר בפועל לתקופה של 3 שנים בגלל "סדרי העבודה של בית המשפט" שבעטיים חלפו כ־4 שנים מיום הגשת כתב האישום נגדו ועד לגזר דינו.

השופט אריה שטרוזמן קבע כי "אילו נידון הנאשם על מעשהו סמוך למועד הגשת כתב האישום נגדו (שנת 84), הוא לא היה מהסס לשולחו ל־3 שנות מאסר בפועל בבית הסוהר, אולם מאחר וסדרי העבודה של בית המשפט באותה תקופה הביאו לעינוי דינו במשך 4 שנים, אין זה מקובל עליו שהנאשם ייאסר היום בשל מעשיו בעבר. "אני מעדיף לתת לנאשם סיכוי להשתקם" הדגיש השופט.

בכתב האישום טענה התביעה כי הנאשם הגיע לדירה בה שהתה בחורה שעמדה להנשא לחברו, הוציאה בכוח מן הדירה ואילצה להכנס לרכבו. דעבול הסיע את המתלוננת לפרדס בכפר סירקין, הפשיטה וביצע בה מעשה מגונה בעל כורחה.

עוד נטען כי במועד אחר בעת שניצבה ליד הפיצריה במרכז פתח תקוה, עצר הנאשם את רכבו לידה, הכניסה בכוח למכוניתו, הסיעה לתוך חורשה ושם דרש ממנה תוך שימוש בכוח נגדה לעסוק בזנות.

במהלך המשפט התברר כי דעבול נידון ל־3 שנות מאסר בפועל בשל עבירות אלימות וסחיטה באיומים. לאחר שהשתחרר ביצע את העבירה שיוחסה לו בכתב האישום. בזמן שהמתין לבירור עניינו בבית המשפט, הורשע בחודש פברואר 86 בעבירה של קשירת קשר לבצע פשע שמטרתו פגיעה ברימון יד ביריבו על רקע של סחר בסמים. דעבול נידון ל־18 חודשי מאסר בפועל, וכאשר סיים לרצות את עונשו, שב לבית המשפט כדי לתת את הדין על המעשה המגונה שביצע בחברתו של חברו הטוב.

השופט שטרוזמן קבע כי אין זה מקובל עליו לשלוח את הנאשם לבית הסוהר בנסיבות אלה. השופט קנס את דעבול ב־20,000 ש"ח והורה לו לפצות את המתלוננת בסכום של 2600 ש"ח.

נערה חשודה בנסיון לשרוף את אימה ובתקיפת אביה שסירבו לתת לה כסף

עתי"ם

צעירה חיפנית בת 17, הנתונה למרות של פושעים, הסוחטים ממנה כספים, נעצרה ביום ב' בצו נשיא בית משפט לנוער, השופט אהרון מלמר, לאחר שניסתה לשרוף את אמה.

הצעירה הובאה לבית משפט לנוער בחיפה. בא כוח המשטרה טען, כי ביום א' לפתה החשודה את אמה בשערותיה וניסתה להצית אותה באמצעות מצת. היא גם היכתה את האם ותקפה את אביה,טען. לדבריו הוריה סרבו להענות לדרישתה ולתת לה כסף כדי לשחרר ידיד צעיר העצור בידי המשטרה כחשוד בהתפרצות.

במהלך הדיון בבית המשפט, שבו השתתפו הוריה, סערו הרוחות ורק בקושי רב עלה בידי השופט לרסן את הקטינה והוריה שהטיחו זה בזה עלבונות.

השופט ציין בהחלטתו, כי יש לעצור את החשודה מעצר הגנה כדי לגונן עליה מפני פושעים הסוחטים ממנה כספים. בית המשפט ציווה לעצור את הצעירה לשלושה ימים לחקירה, מועד בו ייפתח משפטה באשמת הסחיטה והאיומים מהוריה.

ביקוש גדול להנפקות בנק ישראל נבלמו ירידות השערים במניות

אורי נחשון

הזמנות בהיקף של 750 מיליון ש"ח נרשמו אתמול לשתי הנפקות של אגרות חוב שביצע בנק ישראל, בסכום כולל של 100 מיליון ש"ח. לאגרות החוב "שגיא" נקבע מחיר של 105 אחוז מערכן הנקוב ולאגרות החוב מסוג "גליל" נקבע מחיר של 102 אחוז.

בשוק המניות החופשיות נבלמו אתמול ירידות השערים שפקדו אותו בפתיחת השבוע, והסתמנה מגמה של יציבות עם עליות שערים קלות. המסחר במשתנים אופיין ביציבות, עם עליות של עד כ־1 אחוז. מניית "אלרון" חרגה ממגמה זו והמשיכה לרדת — אתמול ב־5 אחוזים. ירידות אלה מיוחסות לתוצאות השליליות שפרסמה החברה בסוף השבוע שעבר. בשוק אגרות החוב הצמודות למדד היתה יציבות ועליות מתונות ואילו בהשקעות צמודות הדולר נרשמו ירידות שערים. היצעים נרשמו באגרות החוב "גלבוע" ו"רמון". מניות ההסדר 1991 נסחרו ביציבות, תוך ירידות קלות.

כאמור, מרבית המניות החופשיות נסחרו תוך יציבות, 120 מניות עלו וב־129 מניות נרשמו ירידות שערים. מחזור העסקות ירד ל־8.2 מיליון ש"ח. מניות "מרכז הקבלנים" המשיכו לבלוט במגמת העליות ואתמול עלו ב־10 אחוזים. מתחילת החודש עלתה מניית "מרכז הקבלנים" ב־136 אחוז. עליות בולטות אחרות היו ב"ישרס" — 5.7 אחוזים, "הכשרת הישוב אופציה 8" — 11.4 אחוז, "ליפשיץ אופציה 3" — 7 אחוזים, "גל תעשיות 1" — 10 אחוזים. עליות חדות נרשמו גם ב"אורדע פרינט", "סקאנדיה" ו"ירדן". את "הצלילה" הגדולה של אתמול ביצעה האופציה של "דטה", שירדה בכ־32 אחוז. ירידות חדות נוספות נרשמו ב"פולגת", "נחושתן", "אלומית", "פולק 1" "איכות מחשבים" ואחרות.

גלגלי הבורסה

● הקצאת "דלתא"

חברת "דלתא גליל" פרסמה אתמול את פרטי ההקצאה הפרטית לחברת "שרה לי", שחתמה על עסקה גדולה להשקעה במניות "דלתא".

לאחר הקצאת המניות יהיו בידי "שרה לי" 25 אחוז מהון המניות של "דלתא גליל" ו־11.5 אחוז מזכויות ההצבעה בחברה. תמורת המניות שיוקצו תסתכם ב־16.7 מיליון דולר.

אתמול נמסרו פרטים על החברה הרוכשת, ולפיהם "שרה לי" עומדת בראש קבוצת חברות העוסקות בייצור מוצרי מזון וצריכה. כ־70 אחוז ממוצריה הם בתחום המזון ו־30 אחוז במוצרי צריכה, בעיקר בטכסטיל. מחזור המכירות של החברה מגיע ל־10.4 מיליארד דולר לשנה, והיא פעילה ב־30 מדינות מחוץ לארה"ב, שבה היא רשומה. ב־87 מכרה "דלתא" לחברה האמריקנית תחתוני גברים בערך של 3.4 מיליון דולר, ובמחצית 88 הגיעו מכירות החברה הישראלית לקבוצת "שרה לי" להיקף דומה.

● הפסדים ב"מן"

חברת "מן" סיימה את המחצית הראשונה של 88 בהפסד של 1.6 מיליון ש"ח. החברה טוענת כי עיקר ההפסד נובע מירידה חדה במכירות שימורים, כתוצאה מהצפת השוק ביבוא שימורים במחירי היצף.

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ' 290 80
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר כהן יהודה, כהן אברהם ביטוסקי ודדה הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ולהלן הועדה) בקשה להתרת בנית מחסן בגוש 256 חלקה 174 בשכ' הר נוף בירושלים, דהיינו: בנית מחסן בגודל של 18 מ"ר.
את ההתנגדויות להתרת בנית מחסן הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00-14.00.
אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/641/88
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר אברהם וגילה רוזנברג הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 412 חלקה 80 בשכ' קרית היובל ורח' מתקין 5 בירושלים, דהיינו: הקלה בשטחי הבניה 128.32 מ' במקום 120 מ' המותרים.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00-14.00.
אברהם כחילה מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

כ־אלף בתים שנבנו ללא היתר, במגזר הערבי — יחוברו לרשת החשמל

עתי"ם

למעלה מאלף בתים שנבנו בשנים האחרונות במיגזר הערבי בצפון הארץ ללא היתרי בניה, יחוברו לרשת החשמל הארצית.

כתב עתי"ם המוסר על כך מציין, כי על פי סיכום שנתקבל בין חברת החשמל לבין הוועדה המחוזית לתכנון ובניה, יחוברו לרשת כל אותם בתים, הנכללים בתוכניות המיתאר של ישוביהם ואשר אינם מיועדים להריסה.

המדובר בכ־500 בתים באום אל־פחם, כ־110 בתים בכפר קרע, כ־400 בתים בדלית אל־כרמל ו־170 בתים בכפר עוספיה שעל הר הכרמל.

חיבורם של הבתים בהם מדובר ייעשה על פי חוק החשמל, המעניק לשר האנרגיה סמכות לחתום על צווים לחיבור בתים במקרים, בהם קיימת סכנת בטיחות.

מואשמים בתקיפת שוטרים במהלך ההריסות בטייבה

עתי"ם

כתבי אישום נגד 4 מתושבי טייבה המואשמים בהתפרעות ובתקיפת שוטרים במהלך הריסת 15 המיבנים בכפר, הוגשו לבית משפט השלום בכפר סבא.

כל הארבעה שהיו עצורים במשך 10 ימים, שוחררו בערבות ומשפטם יחל בחודש ינואר הקרוב.

בכתב אישום שהוגש נגד מנסור טובחי מחמוד בן 28 נאמר כי ב־7 בנובמבר, בעת שעשרות שוטרים עסקו באבטחת ביצוע ההריסה בכפר, התקהלו עשרות אנשים והנאשם יידה אבנים בשוטרים וכתוצאה מכך נפצעו מספר שוטרים. הוא מואשם בהתקהלות אסורה ובתקיפת שוטרים במילוי תפקידם.

יוסף חאלד, 31, עזאם חמארה, 23, ויוסף חכם, 24, מואשמים בחסימת התנועה, הבערת צמיגים בכבישי הכפר, יידו אבנים לעבר השוטרים והתפרעות.

בין עדי התביעה שזומנו להעיד במשפט, שישה שוטרים וקציני משטרה שנפצעו במהלך ההתפרעות בטייבה, ביניהם שוטרים ממרחב השרון, מרחב הגליל ומרחב העמקים, שגוייסו למבצע.

נחשפה רשת סמים בחוגי אנשי עסקים ובוהמה

זהבה מוזס

העבריין הנמלט, אבי אביבי החשוד בניהול רשת סמים קשים לאנשי־עסקים ובוהמה נלכד אתמול בלילה יחד עם רעייתו בעת נסיעה באוטובוס סמוך לתחנה המרכזית בחיפה. האשה שוחררה בערבות לאחר חקירתה ואילו אבי יובא היום בפני שופט לדיון בהארכת מעצרו.

זה מספר שבועות מתנהלת במפלג הסמים של היחידה המרכזית בתל־אביב חקירה בנושא סחר והפצת־סמים מסוכנים כהרואין ואדולן בחוגי אנשי־עסקים, בוהמה, בעלי מקצועות חופשיים ואנשי תקשורת. חוג הלקוחות של רשת זו הינו קבוע וסגור.

עם פתיחת שלב החקירה הגלויה, ב־61.11.88 נעצר אבי אביבי, תושב גבעתיים, שעסק בעבר בעבודות תיאטרון, בחשד שניהל תחנת־סמים בדירתו. במהלך חיפוש שנערך בשבוע שעבר בדירתו ניצל אביבי הזדמנות, הערים על חוקריו ונמלט מידיהם. עד־כה נחקרו כעשרה חשודים ביניהם רואה־חשבון, אנשי קולנוע ותקשורת ששוחררו בתום חקירתם, בעוד שמנהל חברת מחשבים, 28, חשוד אף הוא ביבוא הרואין והפצתו, הובא בפני שופט ומעצרו הוארך בשישה ימים.

אבי אביבי נתפס שילשום בלילה בשנית בעת שנסע באוטובוס "אגד" בקו ירושלים־חיפה סמוך לתחנה המרכזית בחיפה.

מכת החבלות בארונות סעף של בזק נמשכת

זהבה מוזס

מאות מנויי טלפון נותקו אתמול בתל־אביב בשל חבלה בשני ארונות־סעף של חברת "בזק" ברחוב בורגשוב 13 בתל־אביב.

מנויים נוספים נותקו בשל תקלה בשני ארונות־סעף של "בזק" ברחוב זמנהוף 16 וברחוב לכיש פינת גורדון. הארונות נפרצו ונקרעו בהם כבלים, המשטרה קבעה כי בארונות אלה אין מדובר בחבלה.

במלאת שלושים
לפטירתה של חברתנו היקרה
שושנה פיליפס
בעלה לקבורה ביום ה' 24.11.88 בשעה 15.00
ביום ו' 25.11.88 בשעה 21.15 בחדר האוכל
נקיים ערב לזכרה
המשפחה
וקיבוץ גלאון